

divadelní HROMADA

*upravodaj
samotvůrkých
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve východních Čechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

XXX.

jaro

2001

Tam svět se hne, kam se síla napře!

Dr. Miroslav Tyrš

Mohli jiní, mohly jiné, pročpak ne ty, Augustine?

Heslo sv. Augustina

I malý čin je víc než pouhé řeči.

Svatopluk Čech

**Kdo není členem VSVD,
pro hnutí nic neVéeSVeDe!**

Alexandr Gregar

4 VE VOLNÉM STYLU

(ZPRÁVY VSVD)

Poslanci (krajští) nám píšou

5 Valná hromada VSVD

14 Zpráva o vzniku jedné zájmové organizace (10 let VSVD)

18 VSVD a IMPULS

30 Jak vznikala HROMADA

31 Já a VSVD

36 IMPULSY Z IMPULSU / bylo

Herecko režijní kurz, Dva roky v Jaroměři,

Fenomén zvaný Jaroměř

37 Herecká dílna, Monology v Jeslíčkách, Červený Kostelec

39 IMPULSY Z IMPULSU / bude

Víkendový seminář

39 VIDĚLI JSME

Václavka Křesadlová „A“, A. Hoffmeister: Park

40 PRKNA PRAŠTĚLA

27. Loutkářská přehlídka v Libčanech

41 Modrý kocour

42 Charleyova teta z Vysokého n. J. míří do Třebíče

43 Lámalí vaz poprvé

44 V Dolanech v roce 2000

45 Dolany předvánoční, Nová premiéra v Rychnově n.K.

46 PRKNA BUDOU PRAŠTĚT

Štronzo 2001

47 RAČTE VSTOUPIT

Sezóna 2000/2001 ve Východočeském divadle v Pardubicích

48 Čtyřikrát z Klicperova divadla

49 ŠKOLA HROU

Očima principála Jeslíček, „Jeslíčkáři“ v Klicperově divadle

50 NESTOŘI A KANDRDASOVÉ

Jaruška Nohejlová

52 VE SLUŽBÁCH THÁLIE

Josef Strnad, Jaroslav Jörka

53 Jiří Vencel, Eva Machková, Pavel Hladík, Radka Oblouková,

Jitka Zajíčková

54 Blanka Šefrnová

56 Smutná zpráva

57 PELMEL (mišmaš)

Klub loutkářů v Úpici, Nové loutkové divadlo v Náchodě

58 75. let loutkového divadla ve Smiřicích, Pozvánka do muzea

59 Milá divadelní HROMADO, Šrámkova Sobotka 2001

60 MIMO RUBRIKY

Hoteliér od Eduarda

62 Ze vzpomínek J. Albrechtové „Divadlo - má láska“

Uzávěrka příštího čísla

20. 6. 2001

Příspěvky a foto prosíme zasílat
na adresu:

IMPULS

Okružní 1130

500 03 Hradec Králové

HROMADA č. XXX/2001 –JARO

Vydává:

Středisko amatérské kultury

IMPULS,

Okružní 1130,

500 03 Hradec Králové

Telefon: 049/ 55 42 769

Tel./fax: 049/ 55 46 560

ve spolupráci

s Volným sdružením

východočeských divadelníků

Vychází 3x ročně

REDAKCE:

Alexandr Gregar (chefredacteur),

Josef Tejkl, Alena Exnarová,

Antonín Fendrych, Mirka

Císařová, Karla Dörrová,

Jan Merta, Břetislav Lelek,

Nadča Gregarová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Mario Alfieri

TISK:

GRANTIS Ústí nad Orlicí

Registrováno na

MK ČR E 11424

Vychází za finančního přispění

MK ČR

Neprodejné!

Náklad 370 ks

Neprošlo jazykovou úpravou!

úvodník

V nový (opět) život

... Desetitisíce borců nastupují branou borců, dechová hudba trubkami vříská a řinčí činely, prapor stoupá výš za výstřelů z děl. - Je na vrcholu a ohromeně ticho prolamuje chorál hrdých hrdel, bude-li každý z nás z kamene, vznešená koruna (hudební výraz) - nekamenujte proroky - vyžene na oblohu i ostatní ptactvo, co ještě nebylo v letu, i to, co má polámaná křídla... Takhle si představuji pořádnou valnou hromadu! (Po)řádné setkání členstva! S vlajkami, s nadšením na rtu, které se mísí s písní.

Nemusel jsem být daleko od naplnění této představy při posledním valném shromáždění členstva našeho VSVD - prvním v novém tisíciletí, ovšem uzavírajícím desítku let Volného sdružení východočeských divadelníků, tedy jubilejním. Sic se branou borců členstvo prosmýklo do Jeslíček pouze v třetinovém počtu, ale nevádí. I staré naše stanovy (po zkušenostech otců a dědů) pamatují na to předsunutou přestávkou, po níž jsme už jedno tělo jedna duše, i za ty, co nemohli, nechtěli nebo zapomněli...

Přesto písně zněly, i hrdý ret. Neb dvě věci se na valné hromadě událo - první dramatická řeč o stanovách a s tím patálie kolem neplaticích členů, za druhé pak zprávy o revoluci v našich hlavách - nové kraje a ochotnické divadlo - ne, prosím, že bychom budování nových krajů chtěli s ochotnickým divadlem srovnávat, probůh, to ne, vážíme si, věříme a v naději žijeme, přece jenom nakonec jsme oudové občanské společnosti. A voliči...

Ale po pořádku. - Loni touhle dobou nás trápilo, že nás v části Prahy (tam, co udělují granty) neberou celostátně. A proto loňská rada VSVD dostala za úkol podívat se na stanovy, jestli v tom není ten pes. Zjistili jsme sice, že není. Ale přesto jsme nově a nepřehlédnutelně vtělili, že jsme sdružení celorepublikové! Tak v Praze pozor!

A potom rada ještě, jak byla v ráži,

opravila ve stanovách všechno, na co už lehl lišejník nebo s čím tenkrát, ve dvaadvadesátém, nebyly zkušenosti. A jali se na VH stanovy schvalovat. I došlo ke vzrušení! - Poslední rada, stejně jako řada předchozích, trápila se, že když někdo je členem a neplatí příspěvky, mělo by se postupovat podle stanov (tedy těch z roku 1992) a členství ukončit. V novele stanov však se navrhuje, aby se tak stalo na základě usnesení valné hromady - což jsme si poprvé zkusili i v praxi. A horlení náraz kolem všeliké - neb několik našich skvělých kamarádů se dostalo do toho trychtýřku, jímž členství odtéká. Hledaly se důvody, kdo za to může. Zda ti, co neplatí, nebo ti, co jim to dost nepřipomínají. Byly strany bojovné i umírněné, byly osoby pozvedávající Gabrielův meč i ty brebentící v koutě, že kamarád taky rád, a že když nejsou vylepšovány známky, že se to pak přehlídne... Nakonec došlo k rozhodnutí krále Šalamouna, které se dočtete v usnesení z VH. Vzpomněl jsem si na tatínka s maminkou, jak byli kdysi členy Orla a divadelního spolku Hýbl, jak se svátečně vždy oba ustrojili, když šli na valnou hromadu, jak se tam nenosilo pivo, dokud byl u slova úřad (spolkový), jak s celou vážností hlasovali o zprávě výroční a pokladní, a nikdy se nad pokladníkovými slovy neošivali, protože to byl vážený člen spolku a vážně svůj úřad zastával (pamatuji, že k tomu potřeboval, kromě hlavy ovšem, jen takovou dlouhou, úzkou knihu v černých deskách a inkoustovou tužku, aby slovo a číslo drželo), vzpomínku jsem zaháněl, zaháněl, ale úplně nezahnal... Znění novelizovaných stanov otiskujeme v tomto čísle - a z novinek připomeňme tu, která má posílit suverenitu a odpovědnost člena: ČLENSTVÍ je pouze osobní (řádné nebo čestné), kolektivní členství zůstává pak jen reklamou pro spolek, který chce jít společně branou borců!

A nyní téma druhé zajímavé: I my, divadelně ochotní amatéři jsme voliči, volili jsme, volil jsem taky, i ty... A máme nové kraje. Tedy jsou staré,

nově, tedy taky vlastně staře se jmenují (a přejmenovávají), leč to, co nebylo po pár let, už znova mezi námi leží - kameny, hraniční, a nechťejí spadnout ze srdce. Poslali jsme VŠEM(!) zvoleným zastupitelům v kraji královéhradeckém a pardubickém dopisy, osobně podepsané předsedou, tedy nebyly otevřené, normálně zavřené a ofrankované. Dostala je osmdesátka lidí, těch, co na podzim o naše hlasy usilovali, vzkazovali nám, poutali nás na poutacích svými obličejí a slovy různými vzkazovali, cože mají pro nás dobrého, co vše udělají. Napsali jsme jim o jednom z konkrétních a konkrétně, protože i oni se stali konkrétními, protože byly zvoleni i odpovědnými. Z kraje královéhradeckého nám přišly odpovědi dvě, jedna od poslance strany komunistické, který i za svou stranu hovořil, že dobře rozumí občanské společnosti a že vítá, druhá odpověď byla od poslankyně divadelnice, loutkářky, ovšem z téže strany. Z ostatních stran ničehož, nemají zřejmě ještě tiskových mluvčích, či mají tiskových mlčích. Z pardubicka krásný dopis jednoho člena za Sdružení pardubicko (otiskujeme jinde), který nám i za svého druhého, ze své volební strany zvoleného člena, napsal. Ovšem z ústecka a litomyšlska přátelé poslanci mi volali, že četli a jestli mají odpovídat...

No, znal jsem jednoho, co když dostal poštu na stůl, položil ji nalevo. Na co bylo potřeba odpovědět, položil napravo. Ostatní hodil do koše. Když dostal poštu na druhý den, dopisy z pravé strany hodil taky do koše a nad čistým stolem provedl předchozí operaci. Vždycky poznamenal: „Ti co neupomenou, o odpověď nestojí!“ - No konečně, myslím na nové krajánky, ještě bude příležitost. (Se připomenout.)

Jinak vše při starém. Jsemť zvolen opět předsedou, za což děkuji vám i rodině, a těším se, že nová rada VSVD, která z obavy před krajanským dělením čítá přes dvacet (po)řádných členů bude pro VSVD oporou a nadějí.

Saša Gregar

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky Hromady přišly na účet VSVD další příspěvky.
Děkujeme.

okr. Hradec Králové: Zdeněk VRÁGA, r. 2001: Jan MERTA, Romana HLUBUČKOVÁ, DS KLICPERA Chlumeck nad Cidlinou, Marta BOŠTÍKOVÁ, Hana OPÁLKOVÁ, Hana PROCHÁZKOVÁ, Mirka CÍSAŘOVÁ, Antonín FENDRYCH, Zdeněk VRÁGA, Karel HORÁK, Dušan HARTMAN, Svatopluk PILAŘ, Břetislav LELEK, Jiří POLEHŇA

okr. Svitavy: Marie GRMELOVÁ, Ladislav DITTRICH, Blanka a Karel ŠEFRNOVI, Anna PŘIKRYLOVÁ

okr. Pardubice: Radoš JINDRA, Josef KORÁB, Libuše STRAKOVÁ

okr. Trutnov: r. 2001: Jaromír BEIER, Milena JANEČKOVÁ, Dagmar HALÍŘOVÁ

okr. Rychnov nad Kněžnou: Eva DRÁBKOVÁ, Jana ALBRECHTOVÁ, Oldřich DOLEŽAL, DS ZDOBNÍČAN Vamberk

okr. Semily: Slávka HUBAČÍKOVÁ, LS Na židli Turnov, Jindra PETRÁKOVÁ, r. 2001: Jiří POŠEPNÝ, Dagmar LANDROVÁ

okr. Ústí nad Orlicí: r. 2001: OSDO Ústí nad Orlicí, Václav a Helena PODOLSKÝ, Jiří VENC

okr. Chrudim: Viktor TUMA, DS J.N. Štěpánka Chrudim

okr. Havlíčkův Brod - ,

okr. Jičín: DS ERBEN Milešín

okr. Náchod: DDM BÁJO Česká Skalice, r. 2001: Karla DÖRROVÁ, LS BOŇI Jaroměř, Bronislava DYNTEROVÁ, ZUŠ Jaroměř

Další naši členové, příznivci a čtenáři:
Jaroslav PROVAZNÍK, Jaromír VOSECKÝ

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a je celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlase na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Valná hromada VSVD na svém zasedání 10. února 2001 schválila změnu ve výši ročního příspěvku:

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši 150,- Kč,
- snižený (důchodci a studenti) minimálně ve výši 100,- Kč
- roční příspěvek právnické osoby se stanoví ve výši minimálně 600,- Kč
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí 200,- Kč/rok (3 čísla včetně poštovného)

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové
Unionbanka, a.s. Hradec Králové, 4102290/3400,
konst. symbol 379

Poslanci (krajští) nám píšou...

V minulém čísle jsme zveřejnili dopis, který spolu s 29. číslem Divadelní hromady byl zaslán všem devadesáti nově zvoleným členům zastupitelstev krajů hradeckého a pardubického. O došlých reakcích se zmiňuje chefredacteur již ve svém úvodníku. Zde je přinášíme ...

Vážený pane, ahoj Sašo,

ve čtvrtek minulý týden zasedala Rada Sdružení pro Pardubický kraj a po projednání Tvého dopisu ze dne 10. 1. 2001 jsem byl požádán i druhým krajským zastupitelem za naše seskupení, panem ing. Vítém Vavřinou, o společnou odpověď.

Podrobně jsem si přečetl nejen Tvůj dopis "volbami pomazaným", ale i přiložený zpravodaj. Plně se ztotožňuji s Tvými obavami jak v úvodníku, tak v dopisu samém. Sam víš, že se to netýká pouze Vašeho VSVD, a dalších kulturních aktivit, včetně dobře zaběhnutých festivalů organizačně přesahujících rámec nově vzniklých krajů, ale také zájmových aktivit sportovních, mládežnických, turistických, občanských..., které tvoří a tvořily základ společenského života obcí a regionů.

Bez ohledu na stávající režim, či veřejně správní uspořádání vždy šlo o to - „jak“. I když to bylo sebevíc obtížné a někdy určité i odvážné.

Protože se setkávám s obdobnými obavami ve všech zmíněných oblastech, které vyslovují zejména ti, kteří již svoji práci něco dokázali a kterým není lhostejná další budoucnost těchto aktivit, domnívám se, že cesta je jediná. Maximálně využít možností navrhnout do nově vznikajících krajských orgánů lidi znalé dané problematiky a tam dobré a potřebné věci prosazovat. Jak se dnes módně říká, „napříč stranami“.

V současné době jsou v Pardubickém kraji navrhováni kandidáti do dvanácti výborů, které má schválit 8. 2. 2001 zastupitelstvo kraje. Výbor pro kulturu, památky a občanské neziskové aktivity (s výjimkou sociálních) je právě o tom. Dále bychom měli využít organizačních vazeb Euroregionu

Glacensis, který zájmově spojuje oblasti někdejšího východočeského kraje, včetně obou krajských sídelních měst. Nakonec, mezikrajskou, přesně definovanou spoluprací umožňuje i zákon o krajích. A pak je tu NUTS 2, který přímo vybízí ke spolupráci s Libereckým krajem.

Tyto všechny impulsy, a určitě jsem neuvedl všechny (viz část Jihlavského kraje), je potřebné přenést na hlavy ještě pomazanější, t.j. do vedení krajů a jejich rad.

Nakonec, když úvodní zasedání pardubického krajského zastupitelstva v závěru hodnotil nově zvolený zástupce hejtmána Miroslav Brýdl, pronesl na adresu právě zvolených členů Rady Pardubického kraje, „žádnýho blbce tu nevidím, tak by to mělo fungovat“.

Sám jsem přesvědčen, že důležité je chtít. Když se nechce, je to horší, než když se nemůže. I když je obecným faktem, že kraje určitě zpočátku moc peněz mít nebudou. Ale ne vše je jen o penězích. Již stanovení pravidel a systémovosti je důležitým základem.

Sdružení pro Pardubický kraj je připraveno v této oblasti dále spolupracovat a dobré věci napomoci.

Za Sdružení pro Pardubický kraj

Karel Škarka

Lochmanova 1365, 562 01 Ústí nad Orlicí

Vážený pane Gregare,

Děkuji Vám i vašemu kolektivu nejen za blahopřání ke zvolení do zastupitelstva kraje, ale také za zaslání vašeho zpravodaje, který jsem četla s velkým zájmem. Jsem již 25 let členkou ochotnického loutkového divadla Klíček ve Dvoře Králové nad Labem, ve kterém se neustále potýkáme s různými problémy. O to víc chápu nutnost podpory vaší kulturní činnosti a já osobně bych se ráda o to přičinila.

*S pozdravem
Ivana Zoufalá*

Vážený pane,

Potěšilo mě blahopřání, ve kterém oceňujete volební úspěch KSČM a moje zvolení do krajského zastupitelstva Královéhradeckého kraje, jako jeho součást.

Postoj našeho poslaneckého klubu k prioritám kraje je vyjádřen v programovém prohlášení, které vám v případě zájmu rád poskytnu.

Nepočítám se mezi ty „volbami pomazané“, kteří nemají ani tušení o nějakém amatérismu. Vyrostl jsem mezi mládeží a podílim se větší část svého života na kulturním i sportovním dění ve svém

okolí. Vaše zkušenosti budou bezpochyby velmi cenné pro výkon poslanecké funkce a o jejich získání a uplatnění mám upřímný zájem. Za tímto účelem jsem ochoten se s vámi setkávat podle vašich představ.

Pokud bude mně, nebo dalším poslancům našeho klubu umožněno spolurozhodovat o řešení nejvýznamnějších otázek v této oblasti, budeme usilovat, aby i zájmová kulturní činnost občanů našeho regionu zaujímala místo, které jí patří.

Přeji Vám, aby letošní rok pro Vás byl úspěšným nástupem k řešení všech nelehkých úkolů, které si ve Vašem sdružení před sebe stavíte.

S pozdravem

RSDr. Jaroslav Ošťádal, česká Skalice

Pozn. redakce:

V našem dopise jsme neoceňovali volební úspěch KSČM, pouze jsme blahopřáli všem krajským poslancům k jejich zvolení. Že si to KSČM vykládá po svém, v tom je těžké jí zabránit. Spíš nás mrzí, že poslanci ostatních stran nereagovali bohužel vůbec...

**V sobotu 10. února v Divadle Jesličky
v Hradci Králové se sešla**

Valná hromada

Volného sdružení

východočeských divadelníků,

**při příležitosti 10. výročí vzniku VSVD,
za účasti čtyřiceti pěti členů,
tj. 30% veškerého členstva**

**Výroční zpráva předsedy VSVD
2000-2001**

Tak našemu sdružení je letos deset let. Pročetl jsem kupu Hromad počínaje nultou, a byl překvapen. Ono je to s tím naším sdružením stejně jako s říjnovou revolucí. Ta taky nebyla v říjnu, ale v listopadu, a naše občanské Volné sdružení východočeských divadelníků taky nebylo založeno před deseti lety, ale teprve před devíti - protože po celý rok jsme žili jaksi na hromádce a bez požehnání. Oko se dnes orosí, když čte sedmdesát dvě jména, která před deseti lety, přesně 2.2.1991 rozčísila ten gordický uzel: když už ne s SČDO ani s novou Asociací divadelních amatérů - raději se postavit na nohy vlastní. Mnozí ze zakladatelů ještě žijí. Tehdy zabouřilo. A vznikla HROM (ADA).

O rok později, když už i těm krásným našim novínám byla první dvě čísla (nula a jedna), byly na památne schůzi v Hronově dne 3. srpna vymyšleny stanovy a za tři neděle jsme se stali jedním z dnešních skoro pa-

desáti tisíc občanských sdružení, které naší vlastičce tak krásně pomáhají budovat občanskou společnost a jiným pijou krev.

Sláva tedy nejen vlasti, ale všem zakladatelům, jakož i jejich manželkám a manželům, dětem i starším rodičům, všem pozdějším podporovatelům, sponzorům, grantovým dárcům nejrozličnějších úrovní privátních (např. OSF), samosprávných (obce a města) i zcela státních (okresní úřady a milé ministerstvo kultury). Ovšem díky nám, členům VSVD dobrovolným, řádným a čestným, tedy nezávislým a neziskovým, kteří jsme přiložili k dílu ruku, se můžeme dnes dívat pěkně zpřímá do dalšího desetiletí, staletí, tisíciletí, to to letí, to to letí...

Ovšem abychom byli styloví, tedy, že ne právě říjen, ale listopad a ne zrovna deset ale devět, podívejme se, než se budeme dívat dopředu, poněkud dozadu. Neb to, co teď posloucháte, je výroční zpráva za poslední rok. Za celý.

Nuže, loňské valné hromady se zúčastnila asi třetina ze stávajících 155 členů VSVD, byla zvolena nová rada, nová revizní komise, čestným členem jmenován Jan Merta a já od něho posléze obdržel předsednictví v radě. Vyšla tři čísla Hromady, na jaře pod heslem, že umění chodit po hladině nebylo dosaženo za jeden den, v létě, že skrytý talent není k ničemu a na podzim s oslavou Impulsu a rčením, že lidé vědí co dělají, ale často nevědí, co to dělá, když to dělají...

Valná hromada uložila radě VSVD zvolit předsedu a místopředsedu, což se stalo: Gregar předsedou, Gregarová jednatelkou, Malínek pokladníkem, místopředseda tehdy stanoven nebyl s ohledem na připravovanou novelu stanov, předsedou revizní komise Svátá Pilař. Hromada vyšla standardně třikrát (celkem 152 stran, mezi nimi i strana „tisíc“!), ke každému číslu se redakční rada (Císařová, Dörrová, Merta, Tejkl, Lelek, Gregarová, Gregar) dvakrát až třikrát sešla. Připraven rozpočet sdružení – především se snahou oslovit tzv. grantové agentury a získat na naši činnost finance. Provedli jsme revizi stavu členstva ke konci roku 2000 a dle úkolu valné hromady předneseme vám dnes návrh na zrušení členství těm, co dlouhodobě neplatí příspěvky. Stejně tak jste nám uložili novelizovat stanovy, tak jak to vyžadují dnešní zákony, což rovněž dnes učiníme. V Hromadě jsme uveřejnili kalendář všech akcí VSVD a dokonce i cizích...

A jak šel tedy život: Zažili jsme přehlídky činoherců v Červeném Kostelci, mladých a neklidných v Úpici, pro děti hrajících v Havlíčkově Brodě, loutkáři se sešli v Jesličkách stejně jako recitátoři, pěkně se rozběhla venkovská přehlídka v Dolanech. Celkem se přehlídek zúčastnilo 62 představení. A mnohé inscenace postoupily na vrcholy – dvě výrazně oslovily Jiráskův Hronov (Pletené pohádky a Podzimní koncert), devět se prosadilo na loutkářskou Chrudim, dvě se zúčastnily Šrámkova Písku, po jedné jsme mohli obeslat Vysoké nad Jizerou a Wolkrův Prostějov. K tomu ještě jsme pomohli při soutěžích SČDO (Pohárek) a spolupracovali s moravskotřebovským Štronzem. Padesát šest tvůrců bylo oceněno na listopadovém slavnostním setkání v Jesličkách.

Nově – jsme pomohli jednomu z největších divadelních festivalů u nás, tedy Divadlu evropských regionů v Hradci Králové. VSVD (a Impuls) se stalo pořadatelem jeho Open programu, otevřené přehlídky amatérských i profesionálních divadel, které vystupují pod širým nebem. Přesto, že jsme na tuto činnost obdrželi od města Hradec Králové podporu ve výši pouhých dvaceti tisíc, podařilo se nám zajistit účast dvaceti souborů, které v průběhu deseti dnů zahrály 44 představení. A neprodělali jsme, soubory totiž statečně hrály pouze za ubytování. Samozřejmě, že tato přehlídka nemůže nahradit Inspiraci nebo Šance, o tom nakonec můžeme vést stejně obsáhlou diskusi jako jsme ji už vedli v radě, ovšem ke „zviditelnění“ VSVD náš vstup do hradeckého festivalu velmi pomohl. I na stránkách odborného tisku.

Po celý loňský rok jsme díky profesionální péči Karly Dörrové produkovali herecko režijní kurs v supervizi Milana Schejbala, na Hronově byl obrovský zájem o kurz se Sergejem Fedotovem, který nebyl součástí oficiálního programu, ovšem respektován byl natolik, že na jeho veřejné prezentaci nezůstala židle volná a oko suché.

Rada VSVD se sešla celkem osmkrát, naposledy minulou středu. Rada se zamýšlela nad stanovami, nad smyslností některých aktivit (např. zmíněná již Inspirace, Šance), diskutovalo se o tom, co bude, až okres nebude a bude kraj – k tomu jsme si přizvali tzv. širší radu, sešlo se nás na třicet a vznikl dopis, kterým jsme oslovili zvolené poslance v hradeckém a pardubickém kraji aby věnovali pozornost občanským aktivitám v kultuře a mysleli na to, že územně kultura může něco stát a že jsme ochotni pomoci, třeba jako členové kulturních rad (výzva!). V souvislosti se vznikem krajů máme i první vlašťovku jejich suverenity – ústeckoorličtí připravují pro pardubicko regionální postupovou přehlídku „Zlomvaz“, nad níž rada VSVD převzala záštitu, připravuje se i regionální loutkářská Chrudim.

Rada VSVD se také sešla na Hronově. A tam rovněž se zástupci ostatních divadelnických sdružení (SČDO, ADA, a různé župy) a ujistili jsme se navzájem, že si musíme pomáhat (např. kalendář samostatných a společných akcí ad.).

Také jsme se radili nad dopisy shůry, např. nad koncepcí udělování Zlatých Tylů (akce SČDO), či nad návrhem statutu cen MK ČR, který nám poslal pan ministr. Do komise pro udělování cen jsme navrhli Mirku Císařovou a na samotné první a historické ocenění si troufáme doporučit Karla Šefrnu.

Neuskutečnil se plánovaný výlet loutkářů, předloni tak pěkný. Loni bylo moc špatný nebo moc dobrý počasí, prostě zájem minimální.

Poslední sbohem jsme dali dvěma skvělým lidem, Vláďovi Dědkovi, který jako porotce z Mělníka obohatil svou moudrostí Divadelní Dolany a prof. Františku Štěpánkovi, jehož umělecko pedagogický vliv na divadelní amatérské hnutí ve východních Čechách nebude nikdy promlčeno. Jejich náhlý odchod nás zaskočil a proto bychom Vám dnes chtěli doporučit jejich jmenování čestnými členy VSVD in memoriam (oznámit rodinám dopisem, písemně). S lítostí, že už se to už nikdy

H R O M A D A

neobejde bez tohoto přívlastku.

Naše sdružení má dobré výsledky díky trvalé spolupráci s Impulsem. Komunikace s ním je natolik oboustranná a interakce aktivní nejen pro to, že jednatelka VSVD, redaktorka Hromady a zároveň moje žena Nada je zároveň profesně odpovědná za péči o divadelní obory (což není konflikt zájmů), ale také proto, že zřizovatel, Okresní úřad, i vedení Impulsu a jeho šéfová, Mgr. Šlaisová, jsou zasvěcenými a erudovanými ochránci rozvoje občanských aktivit v kultuře – kéž by Impuls prorostl do krajské struktury, kéž by jeho první radní dopřáli sluchu našim návrhům. Impulsu je tedy třeba zvláště poděkovat, i Agátě Hrůzové, která než z něj odešla, zpracovala elektronicky divadelní knihovnu. A jsme-li v tom děkovávání, nesmíme zapomenout na ministerstvo kultury, které nám na vydávání Hromady, metodickou pomoc a regionální přehlídky (včetně prostřednictvím grantů souborům v Úpici, Dolanech a Červeném Kostelci) přispělo 122.000 Kč, Okresnímu úřadu za speciální příspěvek na vzdělávání ve výši 20.000 Kč a Magistrátu Hradec Králové za příspěvek na přehlídky ve výši 13.000 Kč a na Open program 20.000 Kč (tuto částku ovšem inkasoval a utratil Impuls). Na grantech tedy VSVD získalo 155.000 Kč. Bohužel mezi dárci už nejsou Open Society Fund ani Phare, protože změnili, pro nás nevýhodně, grantovou politiku. Pokusíme se však najít nová řešení, hledat jiné grantové, popř. sponzorské zdroje.

Především bychom se však měli zamyslet nad členskou základnou. Předkládáme valné hromadě v duchu uloženého úkolu seznam neplatičů, jimž by měla VH podle platných stanov zrušit členství. Budiž dáno na literu zákona. Ovšem domnívám se, že členství ve VSVD by mělo mít jen ty příjemné stránky, že by mělo mít vždy jen kladné znaménko a i sebeobrobnou kvalitu. Vždyť přehlídek a vzdělávacích akcí se účastní stále víc a víc mladých lidí, o naši Hromadu je velký zájem a Hromada je navíc součástí členského programu, každý člen ji po zaplacení celoročního nevelkého příspěvku dostává automaticky zdarma. Ovšem bez existence VSVD, bez členské základny, by nebylo přehlídek, nebylo kurzů, nebylo Hromady. A muselo by pro to „Něco“ vzniknout.

To je jeden problém, který bychom rádi řešili. Jednak úpravou stanov a organizačního řádu, v němž navrhujeme zvýšení členského příspěvku, a to tak, aby pokryl přinejmenším nedotovanou část nákladů Hromady. Navíc pojem tzv. kolektivního členství upravujeme v souladu se zákonem (ten takový pojem nezná) tak, aby členství ve VSVD souborovou kolektivnost zohlednilo, ale organizaci finančně nezatěžovalo. Domníváme se, že je skutečně na čase, abychom pro vstup do VSVD přesvědčovali na všech našich akcích, na přehlídkách, kurzech. Vždyť bez VSVD by ani jeden kurs, ani jedna přehlídka dnes skutečně nebyly možné...

Druhý problém zjistíme, když porovnáme složení několika předchozích rad VSVD a redakční rady Hromady. Za několik uplynulých let najdeme s malými obměnami většinou stejná jména. Filozofie sestavování rad z členů blízkých Hradci Králové měla své opodstatnění a navíc i důvěru ostatního členstva. Ovšem vznik

krajů a jejich nově vznikajících samosprávných úřadů i signály o dalších regionálních zájmech (liberecká župa...) by nás měl zajímat a inspirovat k novým řešením. K tomu se samozřejmě řadí i pochopitelná „únava“ materiálu rady, který byl tolik let namáhán jako veslo převozníkovy ze Tří vlasů děda Vševěda. Zkušenost z dělného setkání tzv. širší rady VSVD k regionálním novinkám loni v září, nás vede k návrhu, aby nová regionální rada zahrnovala cca patnáct členů VSVD, kteří působí na půdě dnes vzniklých krajů - tedy nejen hradeckého a pardubického, ale také libereckého a jihlavského. Tato velká rada si určitě zvolí svůj způsob komunikace - bude totiž komunikovat napříč těmito územími.

Máme-li ve stanovách, že VSVD propaguje práci amatérských divadelníků, poskytuje jim prostor pro spolupráci, informace a vzájemnou inspiraci, že tyto zájmy svých členů prosazuje před ostatní veřejností (a orgány), pak je zřejmě na místě, aby rada měla charakter, jaký navrhujeme. Oslovili jsme 25 našich členů, které vám předkládáme na kandidátce do rady. Všichni s kandidaturou souhlasili, žádný neodmítl. Rada VSVD má být podle stanov minimálně pětičlenná, horní hranice dána není. Velké radě vždycky hrozí sice nebezpečí, že se může složitě a neefektivně domlouvat. Novou radu však berme jako pro tuto situaci vhodný komunikační uzel, který má podobu jakéhosi krizového managementu, který je v případě nových krajských struktur třeba instalovat. A vývoj ukáže.

Jako odstupující předseda rady VSVD bych chtěl vás, účastníky valné hromady a voliče nové rady poprosit, abyste tuto výzvu přijali a volbou všech navržených kandidátů vyjádřili naději, že VSVD bude se svou otevřeností k amatérskému divadelnictví v celé České republice i nadále fungovat. Především ku prospěchu východočeského regionu bez ohledu na jeho dnešní politické rozdělení. Zároveň mi dovolu, abych poděkoval všem mým kolegyním a kolegům, odstupujícím členům rady VSVD a revizní komise. Také za to, že to se mnou celý rok vydrželi a v mnohých otázkách se společně se mnou prohádali k dnešním návrhům.

Děkuji vám za pozornost.

Saša Gregar

Zpráva Revizní komise Volného sdružení východočeských divadelníků

ze dne 10.2.2001

Zprávu předložil Svatopluk Pilař

Dne 7. 2. 2001 jsem provedl revizi účetnictví VSVD za rok 2000 a konstatuji že:

1. Účetnictví je vedeno řádně, přehledně a věcně správně v soustavě jednoduchého účetnictví pomocí výpočetní techniky.
2. Všechny předložené účetní doklady jsou zaúčtovány na odpovídající účty účtového rozvrhu.

3. Zůstatky na majetkových účtech odpovídají svým fyzickým stavem stavu účetnímu.
4. Účetní doklady nebyly k datu revize předloženy k podpisu statutárnímu zástupci VSVD.

Návrh na opatření:

A/ Předložit daňové přiznání na již zdaněné příjmy úroků z termínovaného vkladu a požádat o vrácení daně.

B/ Zabezpečit podepsání a podepisování účetních dokladů statutárním zástupcem a tak ověřit oprávněnost hospodářských operací.

Zpráva o finančním hospodaření VSVD v roce 2000

Zprávu předložil Ing. Martin Malínek

I.

Počáteční stavy majetkových účtů v r. 2000 navazují na koncové stavy těchto účtů v r. 1999.

Ke konci roku 2000 vykazuje VSVD tyto zůstatky na majetkových účtech (majetek VSVD tvoří):

Pokladna:	1 618, 60 Kč
Běžný účet u Union banky	88 042, 40 Kč

II. Příjmy

Celková výše příjmů činí 121 679, 07 Kč

- členské příspěvky 13 175, 40 Kč
- dotace a příspěvky 105 800, 00 Kč
 - MK ČR 63 000, 00 Kč
 - Město Hradec Králové 13 000, 00 Kč
 - OkÚ Hradec Králové 20 000, 00 Kč
 - IPOS/ARTAMA 9 800, 00 Kč
- úroky z termínovaného vkladu 1 884, 10 Kč
- úroky z BU 819, 57 Kč

III. Výdaje

Celková výše výdajů činí 103 373, 30 Kč

- Úhrada nákladů spojených s činností VSVD (fa IMPULS) 96 000, 00 Kč
 - poplatek AITA/IATA 900, 00 Kč
 - vstupenky při VH VSVD
 - do Klicperova divadla 3 720, 00 Kč
 - ostatní 2 753, 30 Kč
- (především poplatky UB)

Hospodářský výsledek 18 305, 77 Kč

Usnesení

**valné hromady Volného sdružení
východočeských divadelníků,
která se konala dne 10. února 2001
v divadle Jesličky v Hradci Králové.**

Valná hromada členů VSVD

bere na vědomí:

- výroční zprávu předsedy Alexandra Gregara o činnosti VSVD v roce 2000
- zprávu hospodáře Martina Malínka o hospodaření v roce 2000
- zprávu matrikáře Nadi Gregarové o stavu členstva
- zprávu předsedy revizní komise Svatopluka Pilaře o správnosti a kvalitě hospodaření a vedení účtů

potvrzuje

výsledky voleb do orgánů VSVD pro období do další valné hromady dle Stanov VSVD, a to

a) rada VSVD ve složení Marta Hermanová, František Štibor (okr. Havlíčkův Brod), Mírka Císařová, Alexandr Gregar, Nad'a Gregarová, Josef Tejkl, (okr. Hradec Králové), Luboš Capoušek, Alena Kašparová, Monika Králová (okr. Chrudim), Pavel Labík, Karla Dörrová, (okr. Náchod), Jana Albrechtová (okr. Rychtův nad Kněžnou), Petr Haken, Jiří Poslušný (okr. Semily, Blanka Šefrnová, Heidemarie Sekáčová (okr. Svitavy) Zina Rýgrová, Alena Rodrová (okr. Trutnov), Petr Hájek, Martin Malínek, Václav Podolský (okr. Ústí nad Orlicí)

b) revizní komise ve složení: Břetislav Lelek, Svatopluk Pilař, Jan Merta

schvaluje

- novelu Stanov a organizačního řádu VSVD po vznesených připomínkách
- program VSVD pro rok 2001
- návrh Karla Šefrmy na Cenu MK ČR za rok 2000 za dlouhodobé působení v oblasti loutkového divadla

imenuje

dle článku II. Stanov VSVD

na návrh Rady VSVD čestnými členy VSVD

- Mgr. Břetislava Lelka - zakládající člen, dlouholetý a pečlivý pokladník a aktivní člen Rady VSVD
- Milana Schejbala s přihlédnutím k jeho výraznému podílu na vzdělávání členské základny VSVD
- „in memoriam“ Vladimíra Dědka a Prof. Františka Štěpánka, osobnosti, které významně ovlivnily amatérské divadlo a zvláště ve východních Čechách

ukládá:

a) radě VSVD zvolit ze svého středu předsedu, jednatele a pokladníka

b) revizní komisi VSVD zvolit ze svého středu předsedu RK

c) radě VSVD zajistit agendu a činnost VSVD a redakční rady Hromady a vypracovat rozpočet sdružení s přihlédnutím k výsledkům grantových soutěží, a to do 21. 4. 2001

d) radě VSVD informovat členy o splnění těchto úkolů v nejbližším čísle Hromady

e) provést revizi stavu členstva ke konci roku 2001 a následně zrušit členství těm, kteří dlouhodobě neplatí členské příspěvky

f) oznámit dopisem pozůstalým rodinám jmenování čestným členem „in memoriam“

g) zajistit předání jmenování čestným členem v grafické podobě Břetislavu Lelkovi a Milanovi Schejbalovi při nejbližší vhodné příležitosti

h) předložit novelu stanov k registraci Ministerstvu vnitra

ch) oznámit členům, kteří po tři roky neplatili členské příspěvky, usnesení VH o zrušení členství, a vyzvat je k obnovení členství novou přihláškou

i) zabývat se obnovením INSPIRACE jako přehlídky nejúspěšnějších inscenací jednotlivých odvětví divadla.

*

Po ukončení valné hromady se sešla nově zvolená Rada VSVD.

Ze svého středu zvolila
předsedu – Alexandra Gregara
jednatele – Nadu Gregarovou
pokladníka - Martina Malínka

Rada VSVD se ke svému prvnímu jednání sejde v sobotu 21. dubna 2001 v 10.00 hodin v klubu Impuls v Hradci Králové.

*

Bystrouška, liška

Po ukončení jednání Valné hromady jsme s radostí zatleskali představení Bystroušky, lišky svitavského „Céčka“. Dovolujeme si touto cestou souboru poděkovat za zážitek, který opravdu korunoval příjemné odpoledne a bezděčně znovu poukázal na hlavní důvod našeho setkávání – dobré divadlo.

*

Návrh na udělení Ceny MK ČR Karlu Šefrnovi

Ministerstvo kultury vypisuje individuální cenu ministra kultury za dlouhodobou působnost v některém

z oborů amatérské kultury a dalo nám tuto skutečnost na vědomí, s tím, že můžeme také my do výběru na tuto cenu navrhnout osobnost podle našeho uvážení. K tomu účelu ministerstvo ustanovilo komisi, do které jsme za VSVD měli navrhnout jednoho člena. Navrhli jsme Mirku Císařovou.

Oceněním jsme se zabývali na schůzi naší Rady a z kandidátů, které jsme navrhovali, jsme jednoznačně a jednohlasně vybrali Karla Šefrnu, vedoucího loutkářského souboru "C" ze Svitav. Režiséra, hudebníka, loutkoherce a dlouholetého tvůrce hry tohoto souboru, který již 30 let patří mezi naše špičkové loutkářské soubory a je svojí úspěšnou činností znám v celém našem amatérském divadle. Nepřetržitých 30 let patří tento soubor ke špičce našeho loutkářství zásluhou Karla Šefrny, jeho morálních vlastností a velké pracovní píce. Po 30 let on a jeho soubor svojí tvůrčí činností, posouvají hranice loutkářského poznání a objevují nové světy krásy a lidskosti. Podíl Karla Šefrny je tu nezastupitelný. Divadelní i občanský. Z těchto důvodů doporučujeme Karla Šefrnu, jako ojedinělý fenomén divadla, navrhnout za naše Sdružení na Cenu ministerstva kultury a dáváme vám tento návrh k posouzení.

Za Radu VSVD: Jan Merta

*

Vítejte, čestní členové

Stanovy VSVD myslí i na takové členství ve sdružení, které vyjadřuje uznání za to, co ve prospěch ochotnického divadla a zvláště ve východních Čechách učinili. Jakousi dvoranou slávy je pak takové členství čestné, dokonce se všemi právy člena řádného. Na návrh rady VSVD valná hromada v tomto duchu jmenovala dva nové čestné členy.

Stal se jím nejprve Milan Schejbal, dnes šéfrežisér Divadla ABC v Praze, člen porot národních přehlídek (ve Vysokém nad Jizerou, v Třebíči) v osmdesátých letech jeden z předních amatérských herců a režisérů, kteří formovali jednu z velkých epoch amatérského divadla, jeden z prvních, kteří po roce 1989 dali dohromady nové způsoby soužití amatérského divadla... K tomu naše jmenování Milana Schejbala čestným členem VSVD pouze přihlíží - je totiž nejen divadelním režisérem, ale taky báječným a oblíbeným pedagogem, který obnovil a vymyslel systém současného vzdělávání mladých amatérů pro náš kraj (tedy i pro VSVD) a po řadu let vedl tzv. jaroměřské kurzy a snad ještě bude vést. Zásluhy nepřehlédnutelné!

Břet'a Lelek, druhý ze jmenovaných čestných členů, si mnohý křížek na svých zádech odnesl po divadelnických cestách jako herec - jsou prý ještě žijící pamětníci jeho výkonů - i jako porotce s nezbytným sešitkem za korunu třicet, do něhož uměl psát bez baterky, a konečně rovněž muž zakladatel VSVD, dlouholetý pečlivý pokladník téhož, co uměl vždy najít ten pravý bankovní ústav nebo cestu ke grantu. Kdyby se jména do čestné listiny tesala, Břet'a by měl mít zářez o palec hlubší!

-sg-

PŘÍLOHA k záznamu z jednání Valné hromady VSVD

Zpráva o stavu členstva VSVD

Loňská Valná hromada VSVD uložila provést revizi stavu členstva ke konci roku 2000. Již v původních stanovách, které byly poslední Valnou hromadou novelizovány, stojí: „členství zaniká dlouhodobým neplacením příspěvků...“, v novele Stanov VSVD je psáno a Valnou hromadou VSVD bylo schváleno: „členství zaniká... zrušením členství na základě usnesení valné hromady, např. při dlouhodobém neplacení členských příspěvků...“

Zde vám nyní předkládáme stav členstva v době konání Valné hromady VSVD dne 10. 2. 2001.

Pokud v tomto seznamu najdete své jméno, aniž byste se sami za člena VSVD považovali, nebo naopak, pokud se členem VSVD cítíte a v seznamu jste své jméno nenašli, v obou případech se laskavě obraťte na jednatele VSVD – Naděu Gregarovou, která ve spolupráci s Vámi vše uvede na pravou míru.

Členové Volného sdružení východočeských divadelníků

Prof. Jan CÍSAŘ (Praha)

Mirka CÍSAŘOVÁ (Hradec Králové)

Jan DVOŘÁK, sen. (Hradec Králové)

Miloslav KUČERA (Pardubice)

Břetislav LELEK (Hradec Králové)

Jan MERTA (Hradec Králové)

Josef MLEJNEK (Vysoké Mýto)

Aleš NĚMEČEK (Luže)

Milan SCHEJBAL (Praha)

Jaromír VOSECKÝ (Praha)

Vladimír ZAJÍC (Hradec Králové)

Miloslav ZAVORAL (Vrchlabí)

Vladimír DĚDEK "in memoriam" (Mělník)

Prof. František ŠTĚPÁNEK "in memoriam" (Praha)

mimo region bývalého vč. kraje

Marie BOKOVÁ - Praha
Aleš FAJX - Desná
Jana KUNSTOVÁ - Pěnčín
Eva PETRŽELOVÁ - Blansko
Tomáš WERNER - Olomouc

okres Havlíčkův Brod

Eva BECHYNOVÁ
František BENEŠ
Marta HERMANOVÁ
Ludmila HONZOVÁ
Ivana MĚKOTOVÁ
František ŠTIBOR
Marie ZAJÍCOVÁ
ADIVADLO Havlíčkův Brod

okres Hradec Králové

Mgr. Marta BOŠTIKOVÁ
Květuše ČERNÁ
Jan DVOŘÁK st.
Martin DVOŘÁK
Alena EXNAROVÁ
Rudolf FALTEJSEK
Antonín FENDRYCH
Alexandr GREGAR
Naďa GREGAROVÁ
Bohumila GYÖRGYOVÁ
Dušan HARTMAN
Romana HLUBUČKOVÁ
Karel HORÁK
Agáta HRŮZOVÁ
Danuš KRČMA
Miroslav KUŽEL
Hana OPÁLKOVÁ
Svatopluk PILAŘ
Jiří POLEHŇA
Hana PROCHÁZKOVÁ
Josef TEJKL
Svatoslava VOLŠIČKOVÁ
Zdeněk VRÁGA
DS Klicpera Chlumec n/Cidl.

okres Chrudim

Michal CAPOUŠEK
Jaroslav JOSEF
Alena KAŠPAROVÁ
Monika KRÁLOVÁ
Alexandra NOVOTNÁ
Václav NOVOTNÝ
Josef ŘEZÁČ
Jitka ŘEZÁČOVÁ
Anna ŠÁROVÁ
Libor ŠTUMPF
Viktor TŮMA
Svatopluk VOBEJDA
DS Jaroslav Luže

DS Heřman
Heřmanův Městec
DS J. N. Štěpánka Chrudim

okres Jičín

Mirka GROHOVÁ
Renata HRADECKÁ
Milena KADOVÁ
Pavel NOŽIČKA
Jan ŘEZNÍČEK
Jiří WILDA
Martin ZAJÍČEK
Jitka ZAJÍČKOVÁ

okres Náchod

Jana DVOŘÁČKOVÁ
Karla DÖRROVÁ
Bronislava DYNTEROVÁ
Petr HAŠEK
Jiří KUBINA
Pavel LABÍK
Věra PROUZOVÁ
Ondřej PUMR
Ivana RICHTEROVÁ
Vilma SCHOLZOVÁ
Náchodská divadelní scéna

okres Pardubice

David KOSTELECKÝ
Pavel HLADÍK
Josef KORÁB
Anna KUČEROVÁ
Hana LICHTENBERGOVÁ
Libuše STRAKOVÁ
DS Občanské besedy
Opatovice nad Labem

okres Rychnov nad Kněžnou

Jana ALBRECHTOVÁ
Oldřich DOLEŽAL
Eva DRÁBKOVÁ
Blanka DRTINOVÁ
Eva ŽATEČKOVÁ

okres Semily

Bohuslav DUŠTA
Petr HAKEN
Slávka HUBAČÍKOVÁ
Jaroslav IPSER
Dagmar LANDROVÁ
Hana MOCKOVÁ
Jana OTMAROVÁ
Vratislav OUHRABKA

Jindra PETRÁKOVÁ
Jiří POŠEPNÝ
Miloslav SŮVA
Daniela WEISSOVÁ
Petr ZÁRUBA
Romana ZEMENOVÁ

okres Svitavy

Jaroslava ČADÍLKOVÁ
Milena DUCHOŇOVÁ
Marie GRMELOVÁ
Eva HENSLOVÁ
Jana MANDLOVÁ
Radka OBLOUKOVÁ
Hanča PARÁKOVÁ
Anna PŘIKRYLOVÁ
Heidemarie SEKÁČOVÁ
Ivan SVOBODA
Vladimír ŠAUER
Karel ŠEFRNA
Matěj ŠEFRNA
Blanka ŠEFRNOVÁ
LS "C" Svitavy
DS J. K. Tyla
Moravská Třebová

okres Trutnov

Jaromír BEIER
Dagmar HALÍŘOVÁ
PhDr. Luděk HAŠEK
Milena JANEČKOVÁ
Martin KALINA
Petr LANTA
Marie NÝDROVÁ
Alena RODROVÁ
Zina RÝGROVÁ
Jarmila SCHUBERTOVI
Martin TEPLÝ
Petr VRBĚCKÝ
Zdeněk VYLÍČIL
Irena VYLÍČILOVÁ

okres Ústí nad Orlicí

Petr HÁJEK
Lenka JANYŠOVÁ
Linda KAPLANOVÁ
Martin MALÍNEK
Eva MALÍNKOVÁ
Jarmila PETROVÁ
Helena PODOLSKÁ
Václav PODOLSKÝ
Jana STAŇKOVÁ
Olga STRNADOVÁ
Eva SYCHROVÁ
Jan ŠTĚPÁNSKÝ
Ing. Jiří VENCL
OSDO Ústí nad Orlicí
DS VICENA Ústí nad Orlicí

STANOVY VOLNÉHO SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ (novela schválená valnou hromadou VSVD dne 10. února 2001)

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Volné sdružení východočeských divadelníků (dále jen VSVD) je občanské sdružení sdružující neprofesionální divadelníky a jejich příznivce. Sdružení je dobrovolné, nezávislé a neziskové. Je právnickou osobou založenou na základě zákona č. 83/1990 Sb., která svým jménem nabývá práv a zavazuje se.

Sídlem VSVD je Hradec Králové, PSČ 500 03, Okružní 1130. IČO: 62695568, a je registrováno u MV ČR rozhodnutím ze dne 19.8.1992 pod čj. VSC/1-14224/92-R

Článek I. POSÍLÁNÍ A CÍLE

Posláním VSVD je sdružovat neprofesionální divadelníky v České republice, členy divadelních souborů i jednotlivce, ke společnému cíli, kterým je propagace jejich činnosti, spolupráce při nejrůznějších projektech, vzájemná inspirace při dosahování tvůrčích výsledků, poskytování informací, vzájemná pomoc při uskutečňování této činnosti, pořádání přehlídek, festivalů, soustředění a vzdělávacích akcí a spolupráce na těchto činnostech s jinými subjekty. VSVD hájí zájmy členů a zastupuje je na veřejnosti. VSVD odpovídá za to, že cíle a metody, které používá, nebudou zneužity.

Článek II. ČLENSTVÍ

Členství ve VSVD je řádné a čestné. Řádným členem VSVD může být osoba fyzická starší osmnácti let, která se chce věnovat cílům sdružení i osoba právnická, která souhlasí s cílem sdružení. Divadelní soubory založené jako občanská sdružení mohou mít členský statut a být členy VSVD jako právnické osoby. Divadelní soubor bez právní subjektivity může získat členský statut pouze v případě, když minimálně pět z jeho členů je zároveň členy VSVD. O čestném členství může rozhodnout VSVD na základě usnesení valné hromady.

Členem se stává každý, kdo souhlasí se stanovami, podá písemnou přihlášku a zaplatí členský příspěvek.

Členství zaniká vystoupením člena písemným oznámením, úmrtím, zrušením členství na základě usnesení valné hromady (např. při dlouhodobém neplacení členských příspěvků nebo jinak závažným neplnění povinností člena), zrušením právnické osoby, zánikem sdružení.

Členství ve VSVD nevylučuje členství jeho členů v jakékoliv další organizaci včetně organizací divadelních.

Článek III. PRÁVA A POVINNOSTI ČLENŮ

Každý člen má právo zúčastnit se práce ve VSVD, užívat informací a výsledku činnosti VSVD. Má právo volit orgány VSVD a být do nich volen. Člen VSVD a divadelní soubor, které je členem VSVD jako právnická osoba se účastní voleb do orgánů VSVD dle ustanovení organizačního řádu.

Povinností řádného člena VSVD je platit členské příspěvky, respektovat zásady činnosti VSVD a dokončit práci, kterou na sebe převzal. Čestný člen nemusí platit členské příspěvky. Výši členského příspěvku určuje valná hromada.

Článek IV. ORGÁNY VSVD

Základním orgánem VSVD je valná hromada, která je svolávána minimálně jednou ročně. Usnášení schopnou je při nadpoloviční většině členů. Tato podmínka odpadá po jednohodinové čekací době, kdy je valná hromada schopná usnášení při nadpoloviční většině přítomných členů.

Valná hromada rozhoduje o změnách stanov VSVD, schvaluje výroční zprávu, zprávu o hospodaření a zprávu revizní komise, schvaluje organizační řád, rozpočet sdružení a úkoly sdružení na příslušné období, volí členy Rady a revizní komise VSVD, rozhoduje o zrušení členství a o zrušení sdružení.

Nejvyšším orgánem VSVD je Rada VSVD, která má rozhodovací pravomoci mezi valnými hromadami. Rada VSVD je nejméně pětičlenná a ze svého středu volí předsedu, jednatele a pokladníka. Statutárním zastupcem sdružení je předseda.

Dalším orgánem je revizní komise, nejméně tříčlenná, která se může zúčastňovat všech jednání Rady VSVD a může za podmínek stanovených organizačním řádem svolat valnou hromadu. Revizní komise dohlíží nad zákonností opatření rady a jejich souladu nad stanovami, dohlíží na přípustnost hospodářských situací a reviduje hospodaření VSVD. Rada VSVD může ustavit specializované skupiny, které Radě VSVD odpovídají za činnosti, pro které byly zřízeny.

Článek V. HOSPODAŘENÍ VSVD

Sdružení hospodaří s movitým a nemovitým majetkem, jehož zdroji jsou zejména členské příspěvky, dary, odkazy, granty a příspěvky fyzických a právnických osob, výnosy majetku, výnosy z úroků a příjmy z vlastní činnosti včetně činnosti hospodářské.

Za hospodaření odpovídá valné hromadě rada

VSVD, za správnost odpovídá radě pokladník, který nakládá s finančními prostředky na základě rozhodnutí rady. Finanční prostředky jsou uloženy u peněžního ústavu a podpisovým právem disponuje předseda, jednatel a pokladník. O hospodaření a finančních operacích vede pokladník evidenci v souladu s obecně závaznými předpisy.

Majetek sdružení může být užíván pouze k plnění cílů sdružení.

Článek VI.

UKONČENÍ ČINNOSTI VSVD

VSVD zaniká dobrovolným rozpuštěním, sloučením s jiným spolkem nebo rozhodnutím ministerstva vnitra ze zákona č. 83/1990 Sb. v platném znění. O rozpuštění, nebo sloučení rozhoduje valná hromada. Pokud sdružení zanikne dobrovolným rozpuštěním, rozhodne valná hromada o způsobu majetkového vypořádání.

Článek VII.

ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

VSVD využívá vlastní razítko a grafickou značku. Součástí stanov je jmenný seznam zakládajících členů VSVD. Stanovy nabývají platnosti registrací u Ministerstva vnitra ČR dne 19. 8. 1992. Novelu stanov schválila valná hromada VSVD dne 10.2.2001. Tato novela byla registrována u MV ČR dne.....

V Hradci Králové 10. 2. 2001

Volné sdružení východočeských divadelníků (dále jen VSVD)

ORGANIZAČNÍ ŘÁD

(novela)

§ 1

Členství

- 1.1. členství ve VSVD je řádné a čestné. Členem VSVD může být fyzická i právnická osoba
- 1.2. fyzická a právnická osoba se stává členem VSVD v souladu se stanovami sdružení podáním přihlášky Radě VSVD a zaplacením členského příspěvku. Člen VSVD je zapsán do seznamu členů
- 1.3. právnickou osobou se rozumí např. občanské sdružení nebo jiný subjekt s právní subjektivitou
- 1.4. roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši 150,- Kč, snížený (důchodci a studenti) minimálně ve výši 100,- Kč
roční příspěvek právnické osoby se stanoví ve výši minimálně 600,- Kč
- 1.5. divadelní soubor, který je řádným členem VSVD, nebo jehož minimálně 5 členů je řádný-

mi členy VSVD, může uvádět ve svých tiskovinách a ostatních médiích za svým jménem doložku „člen Volného sdružení východočeských divadelníků“ nebo ve zkratce „člen VSVD“

- 1.6. čestného člena jmenuje valná hromada, která o tom rozhoduje na návrh kteréhokoliv člena VSVD podaného Radě VSVD, a který je uveden v zápise z jednání rady
- 1.7. řádný člen obdrží doklad o členství potvrzený úřadujícím předsedou VSVD
- 1.8. řádný člen VSVD má nárok na jeden výtisk časopisu Hromada, v případě právnické osoby na 3 výtisky Hromady zdarma a přednostní zařazení do akcí pořádaných VSVD, jakož i do systému slev a podpor sjednaných VSVD

§ 2

Orgány VSVD

- 2.1. orgány VSVD jsou Valná hromada VSVD, Rada VSVD a revizní komise VSVD
- 2.2. členem Rady VSVD se stává kandidát, kterého zvolila nadpoloviční většina valné hromady
- 2.3. Rada VSVD na svém prvním zasedání volí ze svého středu předsedu, jednatele a pokladníka VSVD, revizní komise volí ze svého středu předsedu revizní komise
- 2.4. statutárním orgánem VSVD je předseda. Zástupcem předsedy v případě jeho nepřítomnosti je jednatel
- 2.5. valnou hromadu svolá minimálně jednou ročně předseda VSVD nebo může být svolána třípětinovou většinou rady VSVD nebo na žádost nejméně jedné třetiny členů VSVD
- 2.6. pro zdárný průběh valné hromady volí její účastníci komisi mandátovou, volební a návrhovou. Rada VSVD a revizní komise VSVD se volí tajně nebo aklamací podle hlasování valné hromady
- 2.7. účast na valné hromadě je delegována každému řádnému členu VSVD a třem členům souboru, který je řádným členem VSVD jako právnická osoba
- 2.8. každý řádný člen delegovaný na valnou hromadu má jeden hlas pro volby do orgánů VSVD, zástupci právnické osoby mají tři hlasy

§ 3

Všeobecná ustanovení

- 3.1. touto novelou organizačního řádu se ruší organizační řád VSVD schválený valnou hromadou dne 28. 11. 1992
- 3.2. tento organizační řád nabyl platnosti schválením valné hromady VSVD dne 10. 2. 2001

V Hradci Králové dne 10. února 2001

10 let

ZPRÁVA O VZNIKU JEDNÉ ZÁJMOVÉ ORGANIZACE

Deset let existence Volného sdružení východočeských divadelníků, to už je kus historie. Jeho vznik však není možné vytrhnout ze souvislostí širších, protože jeho historie začala vlastně mnohem dříve, listopadem 1989. Tehdy, spolu s tím, jak se otrásla ve svých základech celá společnost, narušil se i systém stávajících struktur a zavedených pořádků v amatérském divadle. Velmi brzo bylo jasné, že dosavadní systém státní metodické péče i celé její řízení nemůže obstát, i když ve své podstatě amatérským divadelníkům vyhovoval. Snad právě proto také ve svých aktivitách po 17. listopadu sami amatéři jeho zachování v jisté modifikované podobě podporovali a tento požadavek zabudovali i do řady svých prvotních zásadních materiálů. Tím se snad také vysvětluje jejich reakce, která nebyla rozhodně žádným vyhraněným protestem. Hledání nové platformy, ze které by mohli stav věci sami ovlivňovat, byl veden spíš snahou to dobré co bylo zachovat, rozvíjet a znovu vybudovat pro sebe prostor, ve kterém by bylo možné kontinuálně a s výhodou nových společenských podmínek pokračovat. Je asi logické, že řešení amatérští divadelníci nacházeli především ve vytvoření nové zájmové organizace.

Pokusím se stručně zmapovat některé události tak, jak za sebou následovaly a po-

stupně vedly v regionu i k vytvoření Volného sdružení východočeských divadelníků.

- Již 22. listopadu 1989 se sešly v Malostranské besedě v Praze pražské soubory. V emotivně laděném prohlášení vyjádřily svou podporu Občanskému fóru a připojily se tak ke svým profesionálním kolegům, kteří stáli v čele mnoha revolučních událostí.
- 29. listopadu 1989 se konalo v Praze setkání zástupců českých a moravských amatérských divadelních souborů. Bylo na něm vytvořeno tzv. informační centrum a byl z něho odeslán asi jeden z prvních dopisů na adresu ministerstva kultury. (Později jich byla poslána ještě celá řada, a to i z našeho východočeského regionu. Postupně tak, jak se proměňovaly podmínky a měnili ministři. Na žádný z nich jsme však bohužel nedostali odpověď.) Možná, že bude zajímavé alespoň některé body z tohoto dopisu ministrově uvést. Byl to např. požadavek na novelu divadelního zákona, nutnost řešit právní subjektivitu souborů a zároveň formulovat zásady pro vztahy se zřizovateli i apelativní žádost o uznání amatérské divadelní činnosti jako veřejně prospěšné práce. Požadavek na zachování metodické péče uvádím v doslovné citaci, protože potvrzuje snahu o její zachování. „Amatérské divadlo se neobejde bez metodické péče. Tu si však amatéři v žádném případě nemohou v patřičné míře a kvalitě zajistit sami, ani za pomoci jakékoliv vlastní organizace...“ V dopise je i doporučení vyjmout ji z působení ministerstva vnitra, tj. v tomto případě z řízení okresními a krajskými národními výbory a předat ji do přímé kompetence ministerstva kultury.
- Současně vzniká v Brně tzv. Sdružení divadelních aktivit. Ve svém vymezení je asi nejrevolučnější proti dosavadnímu systému. Záhy zveřejňuje velmi zajímavý vlastní program, jeho součástí je mimo jiné i náročný program vzdělávání s lektorským obsazením předními brněnskými profesionálními divadelními odborníky.
- na 11. ledna 1990 svolává Krajské kulturní středisko v Hradci Králové – společné jednání všech poradních sborů pro slovesné obory. Jsou na něm zvoleni i zástupci pro setkání Fóra amatérských divadelníků, které se má konat v Praze. Setkání poradních sborů se ukázalo jako velmi prozíravé zejména pro vyjasnění názorů a formulování stanovisek, se kterými jsme pak na toto jednání jeli. Získali jsme tak určitý náskok pro další jednání a setkání se stalo základem pro všechna další konání v regionu.
- Ve dnech 13. – 14. ledna 1990 se současně v Praze (v Žižkovském divadle) a v Brně konalo Fórum amatérských divadelníků. Východočeská delegace měla dvacet čtyři členů. Celé jednání směřovalo k vytvoření silné zájmové divadelní or-

ganizace. Mimo amatérů se ho účastnili i zástupci UKVČ (Ústav pro kulturně výchovnou činnost) i někteří krajští a okresní metodici. Mluví za českou stranu se stal Milan Schejbal, za moravskou stranu Sam Smutný. Do koordinační komise za náš kraj jsme vyslali Líhu Honzovou a Miloslava Lelka. Jedním ze závěrů jednání byl požadavek na svolání valných hromad amatérů ve všech krajích. V závěrech je formulován i vztah k SČDO, který nebyl shledán způsobilým zastupovat zájmy amatérů vzhledem ke své menšinové členské základně. (Bylo uváděno, že je osmiprocentní.) Byl odeslán další dopis ministru kultury.

Pro pochopení všech dalších aktivit, které vedly k vytvoření zájmové organizace v regionu, je asi nutné v tuto chvíli charakterizovat stav, ve kterém východočeské divadelníky zastihla sametová revoluce.

Východočeský kraj byl v té době v oblasti amatérského divadla a celých slovesných oborů v situaci víc než konsolidované. Stavěl na dlouhodobé a jistým způsobem vždy progresivní tradici, zejména na úrovni tehdejšího Krajského kulturního střediska. Kolem jeho činnosti a i v aktivním propojení do jeho poradních sborů se soustřeďovala velká a podstatná část těch neaktivnějších amatérů. (Existovala samozřejmě ale i velká skupina těch, kteří z nejrůznějších důvodů o komunikaci nejevili zájem. V rámci výrazné diferenciovanosti amatérského divadelního hnutí tato skupina existovala vždy, existuje a existovat bude jistě i nadále. Souvisí s jiným pojetím amatérské divadelní činnosti a je zakotvena především ve specifické místní kultuře. Je otázkou dalšího vývoje, jestli se nestane právě tato skupina většinou a zda později přeci jen nezačne hledat nějaké kontakty, třeba na nějaké jiné platformě.) V té době, kterou mapujeme, byl ve východočeském regionu v oblasti slovesných oborů ucelený organizační, řídicí, metodický a odborný systém, který fungoval především pro ty, kteří chtěli ve své činnosti přesahovat rámec místní kultury, vyhledávali kontakty, chtěli komunikovat, usilovali o konfrontaci svých výsledků a chtěli se v oblasti svého zájmu dále vzdělávat. Stejně tak se uplatňoval i systém vzdělávání, který od roku 1985 vrcholil zejména Lidovou konzervatoří Vč kraje. Prošla jím řada nejtalentovanějších amatérů. V kraji se konaly zajímavé praktické dílny zejména pro mladé divadelníky, ale i inspirativní semináře, které, myslím, dost pružně reagovali na nové podněty. O progresivní mezioborovou přehlídku Inspirace jevil zájem čím dál větší počet divadelníků.

Dobré výsledky dosahovaly soubory na národních přehlídkách. Navíc jich většina byla na území kraje.

Důležitá byla ale i činnost na úrovni okresů. I když ne všechna okresní metodická zařízení byla dobrá (tam kde nebyla, ocitla se samozřejmě po revoluci v palbě jako první), ve svém celku umožňovala poměrně velmi dobrý přehled o terénu a realizovala některé základní formy činnosti a kontaktů, které nebylo možné zajistit na úrovni kraje. Nezanedbatelné bylo i to, že kraj měl široký okruh kvalitních profesionálních pracovníků. Někteří z nich se po vzniku VSVD stali jeho prvními čestnými členy. Činnost, která byla na úrovni kraje vykonávána a nabízena

především v rámci KKS, byla velmi rozsáhlá a myslím, že v podstatě prakticky pokrývala základní požadavky amatérů. Alespoň té velké východočeské skupiny, která o tuto činnost jevila zájem. Další velkou předností bylo i to, že tato skupina měla možnost se setkávat, osobně znát, že mohla ovlivňovat veškeré dění a právě proto projevovala i velkou soudržnost. To byla cenná devíza pro situaci v regionu v době revoluční, porevoluční a při všech aktivitách směřujících k založení VSVD. A konečně – důvěra této skupiny amatérů v přirozené centrum lidí soustředěné kolem KKS umožnila, aby se při vytváření vlastní amatérské organizace mohl zachovat ověřený program, aby se dosavadní aktivity mohly modifikovat a dále rozvíjet právě kolem tohoto zařízení. Krajské kulturní středisko až do konce své existence, tj. do závěru roku 1990 realizovalo nejen bez přerušení celý náročný program pro amatéry, ale zároveň poskytovalo své profesní služby (pracovníky, telefony, poštu, technické služby, prostory atd.) ku prospěchu nových řešení a tedy i ku prospěchu tvořící se zájmové organizace. (Pro úplnost je třeba dodat, že tento celý systém měl samozřejmě v průběhu let i své problémy, měl mimo pozitiv i negativa a měl dokonce i své „causy“. Tento výčet by však patřil do jiného zamyšlení.)

- Na 27. 1. 1990 jsme svolali do Hradce Králové (dle usnesení Fóra amatérských divadelníků ze dne 13. – 14. 1. 1990 valnou hromadu východočeských amatérských divadelníků). Na jednání ve velkém sále kulturního zařízení na Moravském předměstí se sjeli zástupci ze sedmdesáti pěti východočeských souborů. Navštívila nás i delegace z „centra“ Fóra. Usnesli jsme se, že podobné valné hromady se uskuteční do 10. 2. 1990 ve všech okresech. Setkání v okresech měla různou úroveň, ale již při nich, ale vlastně i při jednání 27. 1. a při jednáních dalších jsem zaznamenala jakýsi opatrný vztah k vytváření nové organizace, který by bylo možné v některých krajních polohách označit až jako jakousi nechuť ke „spolkaření“. (Tento postřeh zveřejňuji pouze jako osobní.) Současně se však projevoval ale zájem o ty nejkonkrétnější záležitosti, které vyplývaly z nových podmínek pro soubory přímo v místech jejich působení. Trvala i podpora prověřených činností úzce východočesky regionálních. Svědčilo to později pro to, že v jako jediném kraji vznikla zájmová organizace (nejprve jako regionální rada ADA, později však již VSVD) jako organizace především regionální, i když pozdějšími stanovami daná jako otevřená i mimo toto území.
- Na jednání 27. 1. bylo doporučeno, aby byl ze zástupců okresů vytvořen prozatímní akční výbor, který by nás dočasně zastupoval na všech důležitých jednáních v centru.
- Východočeský akční výbor Fóra se prvně sešel již 17. 2. 1990. Z jednání existuje podrobný zápis, který se mimo jiné pokouší formulovat vztah budoucí zájmové organizace v rovnoprávné symbióze se státní péčí tak, jak bylo možné později pro-

věřit po vzniku Impulsu. Zvoleni byli i zástupci na jednání do Prahy k ustavení očekávané nové zájmové organizace divadelních amatérů. Zastupovali nás: M. Dvořák, B. Dušta, A. Gregar, L. Honzová, P. Mohr, S. Pilař, E. Trtílek, J. Vykýdalová, Z. Vylíčil, K. Šefrna, P. Labík, Z. Zahradník, E. Zámečnicková, M. Císařová. Vezli jsme připomínky a návrhy k předloženým materiálům, které jsme na tomto jednání projednali.

- V Praze pak byla skutečně 10. 3. 1990 založena nová zájmová amatérská divadelní organizace – Amatérská divadelní asociace – ADA.
- Na 31. 3. 1990 jsme svolali v kraji jednání k ustavení východočeské regionální rady ADA, protože jsme již tehdy požadovali poměrně velkou regionální samostatnost. Rada byla složena jako třicetičlenná ze zástupců všech okresů tehdejšího Východočeského kraje, protože jsme stále usilovali o co nejúžší propojení se základním „terénem“. Pro větší operativnost byla z neaktivnějších členů zvolena ještě tzv. správní rada: Martin Dvořák, Honza Dvořák, Honza Merta, Alena Exnarová, Saša Gregar, Zdeněk Zahradník, Ema Zámečnicková, Mirka Císařová. Z jednání byl zaslán opět další dopis ministru kultury. (Samoostatný dopis zaslali ještě před tím, 24. 3. 1990 z krajské přehlídky loutkářů její účastníci.) Přílohu dopisu tvořila analýza dosavadní činnosti KKS včetně finančních nároků pro oblast amatérského divadla, abychom tak doložili, s jakým rozsahem činnosti je třeba počítat. Jedním ze závěrů tohoto jednání bylo i doporučení vydávat pro zachování vzájemné informovanosti divadelní zpravodaj.
- V dubnu 1990 vyšlo skutečně jeho skromné nulté číslo pod názvem Hrom-ada. (Název inspirovalo spojení pojmů „valná hromada“ a zkratky ADA) Obsahovalo informace o založení regionální rady ADA, stanovy této organizace, text dopisu ministrov, výzvu k přihláškám a několik informací o nejbližších akcích chystaných KKS. V témže roce vyšlo ještě při příležitosti konání Inspirace další, první a pod tímto názvem i poslední číslo. Obě tato čísla jsme dělali se Sašou Gregarem na koleně, ale každopádně svou základní funkci splnila. Byla předchůdci pozdější Divadelní HROMADY.
- Regionální východočeská rada ADA byla tedy ustavena a domnívám se, že podobná praxe se nevyskytla v žádném jiném kraji. Celý další rok jsme se snažili o to, aby se na její půdě vytvořilo smysluplné regionální východočeské centrum ADA. Jezdili jsme na jednání do Prahy a jezdili jsme z nich čím dál víc nespokojenější. Výsledky těch jednání jsme se snažili v regionu tlumočit a zároveň aplikovat na naše podmínky. Pravdou je, že se nám to moc nedařilo, i když těchto jednání bylo do vzniku VSVD celkem třináct. Čím dál víc se nám zdálo, že systém napojení na ADA je pro nás těžkopádný a nevyhovující, ale především, že naše priority v programu se rozcházejí. Ty naše

směřovaly spíše ke konkrétním záležitostem regionu a daleko méně k jistě záslušnému řešení amatérského dění v rámci celé republiky.

Než však budu v terminové posloupnosti vzniku VSVD pokračovat, je třeba ještě uvést další okolnosti, které s koncem roku 1990 nastaly zejména v oblasti státní sféry péče. S koncem roku 1990 zaniklo Krajské kulturní středisko v Hradci Králové, jakož i obdobná zařízení v dalších krajích. Šťastnou shodou okolností, ale zejména zásluhou některých prozíravých a osvěcovaných jedinců (Honzu Dvořáka, který z KKS přešel na místo vedoucího odboru kultury Okresního úřadu v Hradci Králové, je třeba jmenovat na prvním místě), však nezankla celá jeho obsáhlá činnost, v našem případě pro slovesné obory. Již na konci roku 1990 vzniká v okrese Hradec Králové nové profesionální zařízení pro amatérskou kulturu IMPULS. Byl to čin, pokud vim, naprosto ojedinělý, v rámci atmosféry doby možná ne příliš populární a vyžadoval velké sebevědomí, vycházející z naprostého přesvědčení o jeho potřebnosti. Jeho zřizovatelem se stává okresní úřad. Podarilo se pro něj – zatím alespoň pro rok 1991 – přenést podstatnou část činnosti z KKS včetně finančních prostředků a dokonce i část pracovníků. (V roce 1992 už zbyl pouze pracovník pro slovesné obory a pracovník hospodářského úseku.) Drobné záchytné body zůstaly v některých okresech, např. Ústí nad Orlicí, Pardubice, Svitavy). Na obzoru nebylo žádné jiné další zařízení, které by péči o amatérskou kulturu mohlo převzít. A zájmová organizace ještě zdaleka nebyla v takovém stavu, který by zaručoval, že ji vůbec v nějakém rozsahu převzít může. Od začátku ale bylo jasné, že ani IMPULS není zaručeně trvalým řešením. To, že vytrval až do dnešních dnů svědčí nejen o fundované podpoře Okresního úřadu v Hradci Králové, ale i o přesvědčeném a zaujatém vztahu pracovníků Impulsu. (Později se k němu na úseku amatérského divadla a slovesných oborů připojila i zájmová organizace VSVD.)

A konečně je třeba v této části ještě zaznamenat, že určitou stabilitu v celorepublikově se rozpadajícím systému státní péče zajišťovala ARTAMA, která vznikla na půdě bývalého ÚKVČ. Struktura její činnosti tvořila jakousi páteř, kolem které se mohly soustřeďovat aktivity amatérů nejen ve východočeském, ale i v dalších regionech. ARTAMA také od začátku sledovala vznik zájmových organizací a snažila se s nimi spolupracovat.

- Vytváření regionální východočeské organizace (tehdy ještě na půdě ADA) se tedy plynule z půdy KKS přeneslo pod ochranná křídla IMPULSU. Byla to skutečnost jistě pozitivní, ale na druhé straně mohla přispět i k jistému „polevení“ aktivit při jejím vzniku. Veškerá základní činnost, o jejíž zachování se divadelníci obávali, byla statutem Impulsu zajištěna. Nebylo proč pospíchat. Nevím, jestli je možné dnes objektivně vystopovat důvody, proč se nám tehdy vlastně nedařilo organizaci založit, ačkoliv jsme se o to myslím všichni poctivě snažili. Nárůst členů nebyl zdaleka takový, jak jsme předpokládali.

Rostla i nespokojenost těch, kteří se v tom konání angažovali, mnozí odpadli. Východočeské cíle byly jiné, mnohem konkrétnější než cíle ADA a s jejím programem jsme se čím dál více rozcházeli. Pro vývoj na východočeské půdě se stávalo spojení s ADA spíše brzdou. I celková společenská situace se stávala složitější. Část divadelníků se zapojila i do politického života a na čas to způsobilo v některých souborech i útlum činnosti. Ti, co hráli, museli často v místech řešit obtížné podmínky pro svou práci. Nastávaly problémy osobní i existenční, „bafuňářit“ se nikomu moc nechťelo a vytváření fungující spolkové struktury vyžadovalo spousty práce. (Tím větší ocenění si zaslouží ti, kteří jí svůj čas byli ochotni věnovat. Byla to v podstatě skupina lidí soustředěných později v radě VSVD, která se po celou dobu v podstatě neměnila. S velkým osobním nasazením, s velkým přesvědčením a mravní silou jí šéfoval víc než osm let Honza Merta.)

- Nespokojenost s naším napojením na ADA, i jistý pocit záruky s Impulsem za zády, vedla později k řešení, které všichni přijali vlastně s úlevou. Bylo vytvořeno jakési volné sdružení přátel, ochotných v případě nutnosti přejmout některé nejnужnější funkce a současně ochotných dlouhodobě celou činnost Impulsu podporovat. O tomto procesu svědčí zápis z jednání tehdy ještě regionální rady ADA z 13.9.1990.
- Za situace ještě mnohem složitější, než tu můžeme zachytit, vzniklo 2. února 1991 na půdě Impulsu Volné sdružení východočeských divadelníků. Na startovní čáře stálo 263 členů ze 75 východočeských souborů, z toho zástupci 20 souborů loutkářských a 13 členů z řad přátel a profesionálních spolupracovníků. To, že sdružení bylo vymezeno jako volné, bez jakékoliv „členské závislosti“, bez „svazujících“ stanov, mělo v té době hluboké psychologické kořeny. K proměně na řádný spolek došlo teprve až za půldruhého roku. A to nikoliv z důvodů ideových, ale hlavně pod tlakem ekonomických a legislativních podmínek.

Impuls postupně stabilizoval své postavení v rámci amatérské kultury. Pro svou činnost našel odpovídající organizační a dokonce i finanční model, který mu umožňoval přesahovat ve své činnosti okres svého zřizovatele. Mohl se tak zabývat zejména v oblasti amatérského divadla celým regionem bývalého Východočeského kraje. Měl k tomu i když skromné, ale přece jen potřebné profesionální zázemí, vybavení a prostory. Napomáhal i vzniku zájmových organizací. (Divadelníci byli první, později nastoupili i filmaři a fotografové.)

- Volné sdružení východočeských divadelníků fungovalo při Impulsu především jako jeho jakýsi poradní a iniciativní sbor, který napomáhal k realizaci celé činnosti. Rada jeho členů se

však zapojovala i do činností konkrétních. (S díky musím vzpomenout, že později, v době mé dlouhodobé nemoci, se podstatně podílelo na celé organizaci všech divadelních akcí.) Jeho aktivita při vydávání HROMADY, která v té době byla už řádně registrovaná, je asi nejmarkantnějším dokladem úzké spolupráce VSVD a Impulsu. (Včetně finančního podílu VSVD.) V roce 1991 vyšla tři čísla. Mezi VSVD a Impulsem vznikal postupně unikátní model spolupráce, který myslím dodnes nemá obdobu. Byla to tehdy oboustranná a nezištná služba pro amatérské divadlo, bez jakýchkoliv osobních ambicí, finančních nároků i očekávání díky.

- Postupně však finanční tlaky ale i formující se nová atmosféra ve společnosti, která naslouchala ochotněji právě zájmovým organizacím způsobily, že situace ve VSVD dozrávala k tomu, že jeho volným křídům bude nutné stanovit přeci jen nějaké mantinely. Pro svou „volnost“ jsme přicházeli nejen o peníze (jako registrovaná organizace jsme mohli dosáhnout na granty), ale měli jsme i menší možnost k ovlivňování některých zásadních událostí v amatérském divadle. Přípravy na registraci vrcholily v létě 1992. Byly zpracovány stanovy a organizační řád a zaslána žádost o registraci na MV ČR. Bylo nám vyhověno. K 19. srpnu 1992 bylo pod číslem VCS/1.14224/92-R Volné sdružení východočeských divadelníků u MV ČR zaregistrováno. Založili jsme běžný účet (tehdy u Agrobanky) a již 29. srpna 1992 jsme žádali MK ČR o finanční příspěvek. A dostali jsme ho - především na Hromadu. První valnou hromadu nového sdružení jsme svolali na 28. září 1992. Skončila jednána etapa.

VSVD je tedy spolek. Má své legitimace, svůj znak, svou vlastní evidenci a mnohá další „svá“. Má dokonce i „svůj Impuls“, který mu poskytuje profesionální zázemí. Stálo to mnoho energie řady lidí. Všichni si zaslouží poděkování. Protože vytvořili společnou základnu pro další společné a divadelníkům milé konání. A také na této základně mnohé v dalších letech vykonali. Svědčí o tom přehled akcí, který by měl být zveřejněn také na stránkách tohoto čísla Hromady. Tato zpráva zachycuje jenom to první, ale velmi důležité období počátků. Chtěla pouze zmapovat některé důležité momenty, které tvořily historii. Možná může pomoci i k zamyšlení pro další řešení, která nás čekají. V souvislosti s nově vznikajícími regiony to nebude jistě jednoduché. Takže se s ohlednutím na historii snažme. S využitím dochovaných materiálů ale i zážitků osobních zaznamenala

Mirka Císařová

PS. Perlička na závěr: Počítač odmítl zkratku VSVD. Nabídl SVOD, SVDU, NESVED, NESVEDE, NESVEDOU. Počítač se mylí. SVEDLI A SVEDOU! Ne, že NESVEDOU!

D I V A D E L N Í

O TÉ VELKÉ CESTĚ, PŘI NÍŽ SE
(ve vzájemném objetí)

ZOCELOVAL IMPULS A NA SVĚT PŘIŠLO VSVD

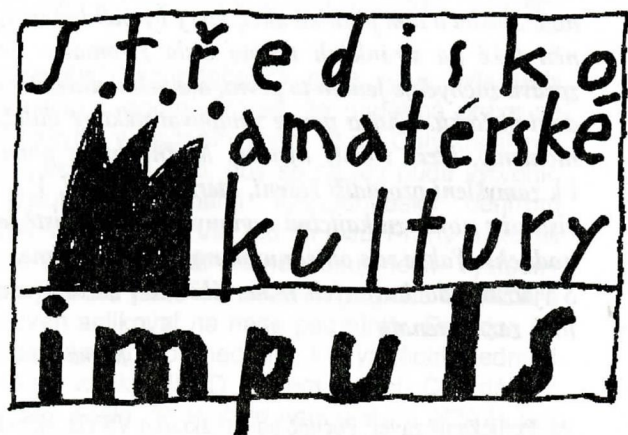
Hromada je vděčným historickým pramenem. Jan Merta s Nad'ou Gregarovou vybrali nejdůležitější momenty a situace, které za deset uplynulých let vedly na jedné straně (a nejen v luzích a hájích amatérského divadla) k nastavení a formulaci poslání Impulsu a na straně druhé ke zrodu občanského sdružení divadelníků, k VSVD.

Kdyby totiž v našich východočeských geografických podmínkách nebylo onoho profesionálního zázemí, které tu po léta budovalo např. KKS a jeho poradní sbory a kdyby nebylo šťastného nápadu některých vymyslet Impuls, rodila by se naše dnes suverénní amatérská organizace obtížněji (a méně pohodlně!).

Za každou položkou následujícího textu jsou příběhy a práce spousty lidí (na počátku Mirky Císařové a pak především Jana Merty a Karly Dörrové, kteří spojili své úsilí se zaměstnáním v Impulsu, vždycky když hrozila nejružnější úskalí. Samozřejmě, že nás byla i spousta okolo, co občas nastavili hrud', ale o tom jsou příští řádky. Nenajdete tam ovšem akce kolem uměleckého přednesu a dramatické výchovy, resp. dětského divadla, tedy věci kolem Wolkrových Prostějovů, Dětských scén apod. To je totiž další kapitola spojená s VSVD pouze okrajově. Pokud by si někdo přečetl pouze v naší Hromadě šíří záběru Impulsu a jeho několika málo „profilů“, určitě by mu došlo, že by podobné zařízení mělo najít svoje místo v novém krajském zřízení.

-sg-

...Kurzívou pak jsou v následující chronologické historii uvedeny citáty z komentářů nejružnějších autorů, uvedených ve dvaceti devíti Hromadách...

2. února

V Hradci Králové v Severce – shromáždění zástupců divadelníků všech okresů bývalého východočeského kraje – zde padlo rozhodnutí vytvořit „VOLNÉ SDRUŽENÍ“, byla ustavena východočeská regionální rada, listina účastníků setkání se stala Listinou zakládajících členů Volného sdružení východočeských divadelníků (72 podpisů).

... vítej Volné sdružení!.. Nechceme se rozejít, chceme se setkávat! Chceme hledat další prostor pro přátele i věci nové...

16. března

Ustavena REGIONÁLNÍ RADA VSVD a první „bafuňáři“, např. „starostou“ zvolen A. Gregar (pojem předseda se ujal až po registraci VSVD), místostarostou J. Tejkl, jednatelkou M. Císařová a pokladníkem A. Novotná.

...fungování v okresech je zcela v kompetenci tamních divadelníků...

23. - 24. března

Východočeská PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Lomnici nad Popelkou, 6 souborů + 1 host, postup: LS „C“ Svitavy (J. Prévert: Trakař, aneb Velké vynálezy“), LS Čmukaři Modřice (D. Weissová a J. Ipser: Lárk Ičičok).

...Organizačně tradičně dobré zázemí... Hurá, že se nás opět tolik sešlo. Každá inscenace dobrým podnětem k diskusi. Diskuse zasvěcené, vstřícné, tolerantní, ale i otevřené. Dobrá pohoda...

27. - 28. dubna

HERECKÉ STUDIO zahájilo činnost, odborné vedení Prof. Jan Císař, Doc. Josef Vinař, Petr Kracík, Jaroslav Dušek a Vladimír Marek, doba trvání 3 semestry, výuka vždy jeden víkend v měsíci. Přihlášeno 90 uchazečů, přijato 48.

... doc. Vinař trpělivě vysvětluje, prof. Císař sarkasticky glosuje i trpělivě napovídá, zapůjčený klobouk paní Císařové za chvíli už s kloboukem nemá nic společného...

1. - 11. května

Východočeská PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ v Malých Svatoňovicích, 4 soubory, postup na Krakonošův divadelní podzim: DS Meziměstí (G. Feydeau: Dámský krejčí) a DS Luže (J. Bor: Zuzana Vojířová).

...příjemné prostředí, půvabné divadélko, výborné

a četné publikum... Sejdeme se opět za dva roky, když kulturní zařízení se ruší a jde do pronájmu?...

7.- 9. června

VIII. ročník INSPIRACE a III. ročník DIVADELNÍCH ŠANCÍ, poprvé společně v Hradci Králové, PKO, Beseda, Žižkovy sady, účast 22 souborů tj. cca 320 divadelníků a cca tisíc návštěvníků.

... potěšení ze setkání i inspirace představeními. Radostná atmosféra, ocenění kvality, nepřetržitá diskuse, „malý východočeský Hronov!...

srpen

JIRÁSKŮV HRONOV poprvé jako „divadelní žatva“, výběr bere v úvahu všechny druhy divadelní produkce, tj. nabídky ze všech soutěží uskutečněných na území východočeského regionu. Mimo to hodnoceny tři další činoherní soubory. Na JH 1991 uvedeny: LS Čmukaři Modřice (D. Weissová a J. Ipser: Lárk Ičičok), Sdružený kabaret „Poslyš sestřičko“ Hradec Králové (R. Huelsenbeck: Kdo nevidí tlusté d'áby, jak si masť ryšavé vlasy), ZUŠ Žamberk (V. Vančura, Olga Strnadová: Za časů ušatých čepic) a Cukrnebudem Svitavy (Zahrada).

... kdyby se na Hronově udělovaly ceny (letos prvně tomu nebylo), jistě by si některou z nich odvezl každý z našich souborů...

11. - 25. srpna

PRÁZDNINY S DIVADLEM v Miletíně, letní soustředění se zaměřením na dramatickou výchovu, 75 dětí, organizovala Jana Portyková.

...je strašně fajn, že nešlo jen o děti z dětských divadelních souborů...

30. listopadu - 1. prosince

Přehlídka loutkářských souborů "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO v Libčanech", účast 5 souborů, 70 seminářistů, cenu získala ZUŠ Žamberk za inscenaci Olgy Strnadové Za časů ušatých čepic.

...pokus využít přehlídky nejen pro okamžitý místní efekt, ale i pro setkání a poučení loutkářských souborů a jednotlivců... Semináře a praktická dílna s místními dětmi...

1992

21. - 22. března

Východočeská PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Lomnici nad Popelkou, 11 souborů +1 host, přímý postup na Loutkářskou Chrudim: LS „C“ Svitavy (K. Šefna, M. Cervantes: Tak trochu...), 3 další doporučení - POLI Hradec Králové (Čert a Káča), Čmukaři Modřišice (Léčba neklidem) a MAK Svitavy (Jak dál).

...z důvodů poruchy kotle se nemůže hrát v divadle a nabízí se sál bez jeviště, s tím si již poradili loutkáři samotní a v těchto narychlo změněných podmínkách si našli své místo na hrani... Přehlídka by mohla nést i název „Přehlídka ztracených a opět nalezených“, neboť kolik souborů a lidí se zase po letech zde objevilo?...

27. - 29. března

Východočeská přehlídka Mladého divadla "AUDIMAFOR" v Turnově, 13 souborů + 6 skupin ze ZUŠ HK, celkem 20 představení, doporučení na Šrámkův Písek: Jumping Hamada Pardubice (Tancuj, když ve větru zní zvoněk), Čmukaři Modřišice (Saki: Léčba neklidem) a z loutkářské přehlídky LS „C“ Svitavy (K. Šefna, M. Cervantes: Tak trochu...), doporučení na Wolkrův Prostějov: SUP Pardubice (Jošimoto Imae: Hra na honěnou).

...zcela na novém místě (po Pardubicích a Kostelci n. O.), program nabitý k prasknutí, ale zajímavý a různorodý...

24. - 26. dubna

Východočeská PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ v Tatobitech, 3 soubory, postup na Krakonošův divadelní podzim DS Krakonoš Vysoké Nad Jizerou (A. Procházka: Klíče na neděli).

...v pořádání východočeských přehlídek se střídají ob rok Velké Svatoňovice (kdo ví, jak to bude v příštím roce?) a Tatobity... Tatobity jsou pro mne vždy spojeny se skutečnými kamny a hořícím ohněm, kterými se vytápí sál i hospoda...

7. - 10. května

První ročník nové NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY TRADIČNÍHO DIVADLA v Třebíči. Východočechy reprezentoval DS Úpice s představením Komédie o hvězdě, cena Ireně Vylíčilové za kostýmy, doporučení na JH

...narodila se nová přehlídka duši divadelníka potěšující, město si jí považuje, je tu milo a družno a jde o divadlo...

23. - 24. května

Východočeská přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM" v Havlíčkově Brodě, 4 soubory. Postup na Popelku Rakovník Volné herecké sdružení Jičín (Čertovské pohádky) a Adivadlo Havlíčkův Brod (Jak se kradou princezny).

...součástí přehlídky byl seminář, dětská i souborová dílna, výtvarná a literární soutěž...

27. - 28. června

IX. INSPIRACE a IV. DIVADELNÍ ŠANCE v Hradci Králové, 270 účastníků, 19 souborů a 2 hudební skupiny.

...letošní sezóna se i dle výsledku Inspirace neprojevila žádnými výrazně nadprůměrnými činy, Divadelní šance byly dobře navštívené, účast na celém setkání byla o něco menší, nálada tradičně dobrá...

28. června

VALNÁ HROMADA VSVD ihned po skončení Inspirace,

zvoleno nové předsednictvo, předsedkyně A. Exnarová, členy J. Merta, M. Císařová, B. Lelek, S. Pilař, v revizní komisi A. Gregar, D. Weissová, E. Zámečníková.

... je nejvyšší čas naše sdružení zaregistrovat...

27. července - 8. srpna

PRÁZDNINY S DIVADLEM v Budislavi, 55 účastníků, hlavní vedoucí opět Jana Portyková.

...milá Jano, zároveň se nám na tobě líbí smysl pro humor a to, že když se kdokoli ocitne v nesnázi, vždy mu ochotně podař pomocnou ruku, zdraví Olga a Zuzana...

3. srpna

V Hronově se sešlo předsednictvo VSVD s dalšími přítomnými divadelníky a dopracovalo původní NÁVRH STANOV.

19. srpna

REGISTRACE VSVD u Ministerstva vnitra ČR. Již 29.8. Jan Merta a Alenka Exnarová zformulovali a odeslali žádost na ministerstvo kultury ČR o dotaci (na Hromadu).

srpen

JIRÁSKŮV HRONOV, čtyřtří východočeské soubory - Čmukaři Modřišice (Saki: Léčba neklidem), „C“ Svitavy (J. Prévert: Trakař aneb Velké vynálezy), DS Úpice (Komédie o hvězdě), D+D+D (Lakomá Barka).

...Hronov trochu není jaký, bez fascinujících úspěchů, ale bez proher typu „cototadymácodělat“...

29. srpna

SUPERCOMENIUS aneb Labyrint srdce a ráj světa v Brandýse nad Orlicí. Ke 400. výročí narození J.A. Komenského pozvali Saša a Nad'a Gregarovi spolu s brandýským starostou (a Impulsem) do místa vzniku Labyrintu Divadlo na Provázku, Studio Dům a Zlínské městské divadlo s repertoárem her podle J.A.K., hráno pod širým nebem, k tomu ještě devět souborů amatérských z našeho kraje, vedle Jumping Hamada kramářské písně Jaroslava z Luže.

...první open přehlídka amatérů a profesionálů v českých zemích...

8. - 29. listopadu

Loutkářská přehlídka „O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, 4 soubory, cenu získalo Volné herecké sdružení Jičín (Kdo má skřítku, ten se má).

...po tříletých pokusech pořádat přehlídku spíše jako víkendovou dílnu k většímu prospěchu vystupujících souborů, jsme se na žádost místních pořadatelů opět vrátili k původnímu schématu. Čtyři neděle v listopadu, čtyři soubory, čtyři představení...

28. listopadu

Setkání východočeských divadelníků spojené s valnou hromadou v Hradci Králové v Besedě. Schválení PRVNÍ ČESTNÍ ČLENOVÉ VSVD (Jan Císař, Jan Dvořák sen., Miloslav Kučera, Jaromír Vosecký, Vladimír Zajíc). Zvolena Rada VSVD (předsedkyně Alena Exnarová) a revizní komise (předseda Jaromír Beier).

... dlouhodobě onemocněla Mirka Císařová - zastupuje ji její spolupracovnice Bohunka Györgyová...

1993

...situace začíná být katastrofální, onemocněla i Bohunka Györgyová. Naštěstí ředitelka Impulsu, paní Jarmila Šlaisová, má zájem maximum plánovaných akcí ze slovesných oborů zachovat. Takže je spolupráce VSVD s Impulsem intenzívní. Ještě že je Honza Merta v důchodu, a tak se občas nastěhuje na IMPULS a pracuje pro blaho všech...

2. - 4. dubna

Východočeská REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Hradci Králové v divadle Drak, 8 loutkářských souborů + 4 dětské + 2 hosté, přímý postup na Loutkářskou Chrudim Čmukaři Modřišice (A. Milne: Medvídek Pú, nebo tak nějak), doporučeno rovněž na Šrámkův Písek.

...přehlídka opustila pohostinnou Lomnici, neboť tam byl místní kulturní klub rozpuštěn... Již druhý rok není prováděn výběr z okresních kol, kdo se přihlásí, je zařazen. Úroveň přehlídky není možno výběrem ovlivňovat... Úroveň byla relativně dobrá...

23. - 29. dubna

Východočeská PŘEHLÍDKA VENKOVSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ v Malých Svatoňovicích, 5 souborů, k postupu na Krakonošův divadelní podzim doporučen DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou (O umučení a slavném vzkříšení pána a spasitele našeho Ježíše Krista).

...pořadatelé přehlídku vzorně připravili a o všechny se vzorně starali...

23. - 24. května

Východočeská přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM" v Havlíčkově Brodě, 7 souborů, k postupu doporučen soubor z Pardubic s představením Čerchmanti.

26. - 27. června

X. INSPIRACE a V. DIVADELNÍ ŠANCE v Hradci Králové, Beseda, Žižkovy sady, Klicperovo divadlo, 15 souborů na Inspiraci + 13 souborů na Šancích, 132 účinkujících, 62 seminaristů.

...listuji v materiálech o deseti ročnících Inspirace. ... Etapa, která především Inspiraci dokazovala, jaká síla se skrývala v amatérském divadle, co v jistém období znamenalo pro život řady lidí, jak jim umožňovalo zažít část existence v tvořivém vzepětí, jež mělo smysl a dávalo možnost nějak se vyjádřit k tomu, co je tížilo, co se zdálo nesnesitelné. ... jedno představení za druhým, na diskuse se hledala pracně volná místa přes den – a hlavně se ovšem mluvilo v noci.

... Ale to setkání a potkání, ta vzájemnost, ta pospolitost zájmů a potřeb i přátelských vztahů, to byl úspěch Inspirace. ...

červenec – srpen

LETNÍ DIVADELNÍ ŠKOLA v Turnově, plánovány tři běhy, režijní, dramaturgický, divadelní improvizace. Dramaturgický zrušen - zájem pouze jedné frekventantky a nahrazen seminářem o pohybovém divadle, 20 seminaristů, lektor J. Kozlov z Petrohradu, výborné ohlasy, třetí běh „divadelní improvizace“, 24 seminaristů, lektor Petr Laurych.

srpen

JIRÁSKŮV HRONOV, 4 soubory z Východočeského kraje, Studio Sobotka (Z. Svěrák: Tatínku, ta se ti povedla), Čmukaři Modřišice (Medvídek Pú), Divadélko Na věži Jičín (Čertovské pohádky) a Jumping HAMA-DA Pardubice (Kruh opasaný balvanem).

30. září

Sešla se POPRVÉ REGIONÁLNÍ RADA ustanovená ze zástupců okresu.

... snad se nám povede, abychom se nepoztráceli, ale naopak...

1. října

„GOETHOVY JESLIČKY“ v Hradci Králové, soutěž recitátorů s věkovým omezením, spodní věková hranice 24 let, horní smrt!, 19 účastníků, nejstarším a tedy laureátem se stal Míla Kučera, tehdy ředitel VČD a skoro již poslanec (dodnes)

20. listopadu

VALNÁ HROMADA VSVD v Komorním divadle v Pardubicích, rozesláno 294 pozvánek členům VSVD i ostatním divadelníkům, účast nevalná. Alena Exnarová se vzdala činnosti v Radě VSVD pro velké pracovní zaneprázdnění. Zvolena nová Rada VSVD: předsedou J. Merta, členy M. Císařová, K. Dörrová, hospodářem B. Lelek, M. Drtina, L. Honzová, matrikářem S. Pilař, v revizní komisi J. Beier, A. Gregar, A. Němeček. Další čestní členové VSVD: Aleš Němeček, Josef Mlejnek, Miroslav Zavoral.

7. - 28. listopadu

Loutkářská přehlídka "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, 6 souborů, cenu získali Čmukaři Turnov za inscenaci Lárk Ičičok.

...rok 1993 končí...Mirka Císařová je stále nemocná, veškerá činnost spočívala na bedrech Rady VSVD...

1994

...o divadelně organizační blaho a poradní a informační servis budou zatím v Impulsu pečovat společně Karla Dörrová a Honza Merta...

...Krajová přehlídka činoherního divadla se nekoná. Porota objíždí jednotlivá přihlášená představení podle předem dohodnutých termínů...

12. - 13. března

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ MLADÉHO DIVADLA (s výběrem na Šrámkův Písek) ve Vamberku, 7 souborů + 1 volný divadelní blok, postup na Šrámkův Písek: Divadélko Jesličky Hradec Králové (K. Poláček: Doktor Munory a „Něco z Maryši“), tytéž inscenace doporučený do Třebíče.

...to takhle jednou v lednu řekl Michal Drtina, když nejde udělat přehlídka mladého divadla v Turnově, ať se udělá ve Vamberku... Vamberk zabodoval. Dobré to bylo...

19.- 20. března

Východočeská regionální PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Hradci Králové, v divadle Drak, 18 souborů, na Loutkářskou Chrudim přímý postup ZUŠ Žamberk (O. Strnadová: Prasátka a ti druzí a ... Taková svačina), do širšího výběru „C“ Svitavy (L. Suchodolčan: V páte knoflíkové dírci), Čmukaři Modřišice (Dobrá rána) a ZUŠ Na Stěžině Hradec Králové (K. Poláček: O posazení klobouku).

... byla to přehlídka přinejmenším perspektivní. Ne proto, že tam bylo tolik mladých, ale proto, že jich tam řada byla na správné cestě za divadlem – nebo alespoň začali divadlo tímto způsobem čichat; dostávali se s ním do kontaktu. Byla to přehlídka dobrá? Nebo ne?

14.- 15. května

Východočeská přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM" v Havlíčkově Brodě, účast 4 soubory + 3 hosté, bez postupu či doporučení.

...organizace, atmosféra, návštěvnost – jako vždy perfektní. Publicita příkladná, zapojení veřejnosti obdivuhodné. Žádné představení nekleslo svou kvalitou pod běžný průměr inscenací divadla pro děti a mládež. ... letos se nekonala pro nedostatek přihlášek krajová přehlídka činoherního divadla, ani přehlídka venkovských divadelních souborů v Tatobitech. Přesto porota soubory přihlášené do obou soutěží navštívila. K přímému postupu do Třebíče doporučila loňskou inscenaci Divadla A. Jiráka z Úpice (C. Goldoni: Poprask na laguně) a na národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim soubor Jaroslav z Luže (V. Venclík: Vrať mi to pyžamo)...

28. května

SETKÁNÍ VENKOVSKÝCH SOUBORŮ v Přeperech u Turnov.

...se uskutečnilo za účasti asi osmdesáti divadelníků a bylo velmi příjemné. Divadelní soubor z Městečka Trnavky zahrál Tylovu Tvrdohlavou ženu a na základě představení se konal seminář citlivě vedený docentem Františkem Laurinem...

10.- 12. června

XI. INSPIRACE, ale bez Divadelních šancí, opět v Hradci Králové v Jesličkách a Besedě, 21 představení. Namátkově: Co zbylo z Mamzelle Nitouche, Jumping Hamada, Napadlo hodně sněhu (E. Zámečnicková dle K. Poláčka), Elena Štěpánová

...jaká že to byla ta letošní Inspirace? Inspirativní určitě. A pohodová...

11.- 22. července

II. ROČNÍK DÍLNY MLADÉHO DIVADLA v Turnově, 21 seminaristů.

...Prof. Císar s režisérem Petrem Kracíkem vytvořili neopakovatelnou, náročnou lektorskou dvojici, v níž citlivým přístupem k jednotlivým posluchačům zdolávali důsledně krok za krokem pracovní téma „herecká postava“...

6. - 27. listopadu

XXI. Loutkářská přehlídka "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, 7 souborů, 8 představení, cenu získal LS Bodi Jaroměř za inscenaci Jak se čerti ženili.

...přehlídka již druhým rokem bez oficiální poroty, vítěze přehlídky určují diváci hlasováním...

3. - 4. prosince

Víkendová NÁSTAVBA DÍLNY MLADÉHO DIVADLA, pokračování letního setkání v Turnově, 15 účastníků, herecká výuka zaměřená hlavně na vnímání a po-city.

17. prosince

Byla ustavena SEKCE PRO LOUTKOVÉ DIVADLO při VSVD.

...po delší době se opět sešli loutkáři, aby projednali ryze divadelní záležitosti týkající se loutkového divadla v našem regionu a dohodli se, že v setkávání budou pokračovat. Považují totiž za důležité vědět o svých plánech a problémech, o situaci v kraji...

21. ledna

Valná hromada VSVD v „Podkroví“ Klicperova divadla v Hradci Králové. Rada VSVD zůstala PO VOLBÁCH TĚMĚŘ BEZE ZMĚNY, doplněna o 2 členy. Jan Merta opět předsedou, K.Dörrová, B.Lelek, S.Pilař, E. Drábková, L. Honzová, M. Drtina, P.Vrběcký, Z. Vrága. Revizní komise beze změny.

... příprava závěrečné zprávy donutila k zamýšlení nad uplynulým rokem a úlohou VSVD v něm. Propojením Rady VSVD s Impulsem prostřednictvím jejich dvou členů jakožto externích spolupracovníků se dosahuje optimální, oboustranně výhodné spolupráce. Vzájemná informovanost a vzájemné poskytování informací je nenahraditelné. Praxe ukazuje, že VSVD samo by nemohlo celý rozsah činností, které jsou v našem regionu realizovány, amatérskými silami zvládnout. Minulý rok lze označit za rok nalezení jistého způsobu smysluplné existence VSVD v účelném pracovním spojení s Impulsem...

18.- 19. března

Východočeská PŘEHLÍDKA MLADÉHO A NETRADITIONÁLNÍHO DIVADLA ve Vamberku, 14 souborů + 1 host, doporučení k postupu na Šrámkův Písek „Pod tlakem“ Praha (M. Ghelderode: Slepci), Jumping Hamada Pardubice (Bez názvu), ZUŠ Na Střezině Hradec Králové (J. Portyková, J. Weiss: Sen Kristýny Bojarové).

... vamberecké setkání bylo prospěšné... neboť jsme mohli dost široce nahlédnout problém „mladého divadla nedivadla“ a přes to skřípání zubů a pláč se dá třeba doufat, že tu začal – nebo alespoň mohl začít – nějaký vývoj...

1.- 2. dubna

Východočeská PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Hradci Králové, v Divadle Drak, 13 souborů, k přímému postupu na Loutkářskou Chrudim doporučen soubor „C“ Svitavy (C. Sandburg: Bláhové pohádky), do širšího výběru ZUŠ Žamberk (Tulák domeček).

... letošní přehlídka probíhala v Draku poklidněji než minule. Inscenací méně, časově vše vycházelo, občerstvení na místě a dokonale... V oněch pěti představeních dominuje v různé intenzitě atmosféra, někdy více, někdy méně se stává výrazovým prostředkem a nese divákovi základní poselství... Atmosféra je na jevišti nutná, je snadné ji vytvořit, ale neměla by suplovat sdělení...

12.- 14. května

Východočeská přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM" v Havlíčkově Brodě, účast 4 soubory + 5 hostů, žádný postup.

... přehlídka se letos opírala více o hrající hosty než o soubory východočeské, soutěžící o postup na Popelku. Vyplývá to z tradičně malého zájmu poučených divadelníků o tuto oblast, v důsledku to znamená, že ani letos

lektorský tým přehlídku vyššího stupně nikým neobestlá...

20. května

SETKÁNÍ LEKTORŮ A ABSOLVENTŮ konzervatoří někdejšího Východočeského kraje v Hradci Králové Jesličkách.

... nechyběla pochopitelně Mirka Císařová, která konzervatoře uváděla v život, nechyběl režisér František Štěpánek, na něhož mnoho absolventů rádo vzpomíná.... Nejen povídáním, vzpomínkami a dobrým mokem jsme živi ten den byli. Začínal totiž první ročník "Theatre European Regions"...

27.- 28. května

XIII. INSPIRACE v Hradci Králové, v Besedě Klicperova divadla, konala se na závěr mezinárodního divadelního festivalu "Theatre European Regions", 17 vystoupení souborů a jednotlivců.

... nakolik toto spojení bylo či nebylo pozitivní, to si netroufám určit. ... K těm bezesporu světlým stránkám patřila možnost vidět několik zajímavých profesionálních představení ... k těm stinným pak omezenější prostor pro představení amatérská, menší soustředěnost a málo času si o tom pohovořit...

18.- 21. května

V TŘEBÍČI reprezentoval východní Čechy DS Kolář z Police nad Metují s inscenací Gogolova Revizora ... prý se neztratil, Ivana Richterová obdržela cenu za herecký výkon...

2. - 9. července

Dramaturgicko-režijní DÍLNA MLADÝCH DRAMATURGŮ A LOUTKÁŘŮ v Trutnově-Poříčí, lektori Vladimír Zajíc a Matěj Šefrna.

... divadelníci dobývali z psaných slov, ze zdánlivě nepotřebných předmětů, za pomoci své fantazie a zapůjčených loutek základy divadla k obrazu svému...

srpen

JIRÁSKŮV HRONOV, 65. ročník, účastní se DS MAJ Hronov (Čechov: Medvěd), DS Náchod (Tyl: Tvrdohlavá žena), Divadélko Jesličky Hradec Králové (... Šejkspír a Sen Kristiny Bojarové), DS Jilemnice (A. Hofmeister: Nevěsta).

5. - 19. listopadu

Loutkářská přehlídka "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, tři neděle, 5 souborů, cenu získal LS Bodi z Jaroměře za inscenaci O Červené Karkulce.

prosinec

V Divadle Jesličky „NADSTAVBOVÝ VÍKEND“ s lektorem Matějem Šefrnou.

... základem praktického cvičení byly legendární příběhy o králi Artušovi, což dvanáctičlennou skupinu spolu s pedagogem vtáhlo do sugestivní napínavé hry...

1996

...zdá se, že VSVD funguje bezproblémově – jenže, je to jako se vším... Již pátý rok táhne organizaci „funkcionářské jádro“ (za pomoci Impulsu), tedy stejný tým lidí. Na výročních valných hromadách se nás „valně“ neschází... Takže nevíme, jak vláčet tuhle káru dál. Nadále sami nebo s Vaší pomocí?...

27. ledna

VALNÁ HROMADA VSVD v "Podkroví" Klicperova divadla v Hradci Králové, opět zvolená Rada jen s malými obměnami: J. Merta předseda, K. Dörrová, B. Lelek, S. Pilař, M. Dřtina, Z. Vrága, R. Zeman, revizní komise J. Beier, S. Gregar, A. Němeček, dále ustanovena širší rada VSVD J. Albrechtová, M. Císařová, E. Drábková, R. Faltejsek, L. Honzová, H. Sekáčová, B. Šefrnová, J. Vencel.

1.- 20. března

Krajová PŘEHLÍDKA ČINOHERNÍHO A MLADÉHO DIVADLA ve vamberšské Sokolovně, 9 souborů činoherních, 13 souborů mladých a netradičních, postup na Třebíč pro Divadélko Jesličky (V. K. Klicpera: Veselohra na mostě a A. P. Čechov: Pávilon č. 6), obě představení postoupila dále do Hronova, na Šrámkův Písek doporučeny 3 inscenace, všechny z Divadla Jesličky (A. P. Čechov: Prehlivec, J. Cocteau: Svatebčané na Eifelce, S. Leacock: Ach! Aneb Kterak chudá sirota), poslední jmenovaná inscenace se do programu ŠP již nevešla

...zásluhu o tohle divadelní hemžení má kromě královéhradeckého Impulsu především agilní, podnikavý a neobyčejně sympatický amatér i organizátor amatérského dění Michal Dřtina... byla to dostatečně široká přehlídka ... pokud jde o divadlo činoherní – pak bylo více inscenací, v nichž problémy a slabiny převažovaly nad kvalitami ... v prostoru klenoucím se nad a vedle tradiční činohry vládly srchované královéhradecké „Jesličky“, stálá scéna ZUŠ Na Střežině. ...

30. - 31. března

Východočeská krajská PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Hradci Králové se letos uskutečnila v hradeckých v Jesličkách, 11 představení, na Loutkářskou Chrudim nominován LS POLI s inscenací Byl jednou jeden, do širšího výběru LS Zdobničan Vamberk (Jak se Honza naučil bát), LS Čmukaři Turnov (Sedm trpaslíků a Sněhurka), LS Bifule Jesličky (Podivné odpoledne...).
... komorní prostředí Jeslíček splnilo prakticky a účelně všechny podmínky přehlídky... přehlídka nepřinesla nějaké zásadní převratné inscenační výboje. Dominovala na ní spíše solidní práce a snaha souborů dát představením co nejvíce ze svých možností. ...

1. - 4. května

I. regionální divadelní PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH SOUBORŮ V LUŽI, účast 8 souborů, z toho ale 5 hostů.
... divadlo v Luži už dvě století vykonává rekreativní a společenskou funkci, a publikum má vstřícné a vychované... V zásadě lze říci, že dramaturgický výběr nesáhl vedle, v dramaturgické práci s textem jsou však nejen rezervy, ale i mezery. Co nejvíce absentuje, je budování vztahů, v každé z uvedených inscenací..

11.- 12. května

Východočeská přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM" v Havlíčkově Brodě, 9 představení, 8 souborů, z toho jen 3 z Vč. kraje.

...inu, v regionu se urodilo inscenací pomálu, a tak převážně vystupovali hosté...

18. května

II. SETKÁNÍ ABSOLVENTŮ slovesných tříd Lidové konzervatoře Vč.kraje v Hradci Králové v Jesličkách, opět v předvečer slavnostního zahájení Mezinárodního festivalu regionálních divadel, sešlo se 50 účastníků.

... při této příležitosti se sešla i nově ustavená širší rada VSVD k neformálnímu rozhovoru o amatérském divadle v kraji ... debata to byla vzrušená a zaujatá, a tím i ... poněkud neurovnaná... ještě se tak docela neumíme poslouchat a vnímat myšlenky druhých... ale přesto to byla i v očích všech účastníků debata sympatická a přínosná...

25.- 26. května

XIV. INSPIRACE se konala v Jesličkách na závěr Mezinárodního festivalu regionálních divadel, účast 10 souborů, k tomu nabídka pěti představení profesionálních představení v rámci festivalu.

...již několik let si kladu otázku: neopouštějí lidé střední a starší generace naši dříve společnou divadelní loď? Může za to jejich zaneprázdnění? Může za to skladba programu Inspirace? Může za to malá míra tolerance na všech frontách?... Od loňského roku si kladu ještě další otázku: nakolik je nebo není pro Inspiraci dobré spojení s festivalem Theatre European Regions?...

srpen

66. JIRÁSKŮV HRONOV, jsme zastoupeni 6 představeními, z Divadla Jesličky Pávilon č. 6 a Veselohra na mostě, Sněhurka a sedm trpaslíků LS Čmukaři, Všichni na jednom jevišti, tanečníci ze souboru C - dance z Ústí nad Orlicí, Jedno jaro v Paříži z Úpice a operativně z důvodu nemoci byla v průběhu přehlídky zařazena inscenace LS POLI Hradec Králové Byl jednou jeden..

... publikum po jejich představení skandovalo: „ještě jednou, ještě jednou...“

srpen

Tradičně uspořádána letní DÍLNA MLADÝCH DIVADELNÍKŮ

...celotýdenního putování po stopách Exupéryho Malého prince pod lektorským vedením Matěje Šefrný se tentokrát účastnili i potenciální vedoucí mladých kolektivů...

září

Poprvé se sešla ODBORNÁ RADA pro činoherní a dětské divadlo a pro umělecký přednes, založená PŘI IMPULSU, ve složení Prof. Jan Císař, Vladimír Zajíc, Alexandr Gregar, Josef Tejkl a Karla Dörrová.

...ze setkání vzešel návrh zřízení cyklického vzdělávání režisérů... Projekt připravili Prof. Jan Císař a Vladimír Zajíc.

10.- 24. listopadu

23. Loutkářská přehlídka "O CENU MATĚJE KOPEC-

KÉHO" v Libčanech, účast 7 souborů, cenu diváka získal soubor AŤSI ZUŠ Na Střežíně za inscenaci Pustý les.

30. listopadu

"DIVADELNÍ KAVÁRNA" v Jazz klubu Satchmo v Hradci Králové, volně přístupná schůzka širší rady VSVD, tentokrát s diskusí na téma O smyslu ochotnického divadla v současné době, diskusi vedl Ruda Faltejsek, účast 22 osob.

... téma zdaleka nebylo vyčerpáno, tentokrát bylo hlavně hovořeno o podmínkách, za kterých bylo provozováno ochotnické divadlo v dobách, kdy spolky nesly ještě jistou vážnost a kdy byly podmínkou a významným doplňkem občanské společnosti. Kdy podíl občanů na uspořádávání „věcí svých“ byl více v jejich rukou, než v rukou státu. Problém, který je řešen i dnes...

1997

...na začátku roku nastoupil do Impulsu na celý úvazek Michal Drtina, budou tedy s Karlou Dörrovou hlavními osobami pro slovesnou oblast...

...vzdělávání v Impulsu: pod vedením Niny Martínkové probíhá kurz dramatické výchovy pro vedoucí dětských divadelních a loutkářských souborů a pro další příslušně vyladěné pedagogy. Sešla se tvořivá a pracovitá skupina lidí, která je ochotna vstupovat bez jakýchkoliv zábran do dětského světa kouzelného „jako“ ...

Obnoveno bylo také systematické střednědobé vzdělávání režisérů amatérského divadla pod vedením Prof. Jana Císaře... Do lektorského týmu vstoupila i osobnost spojená navždy se slavným obdobím východočeských lidových konzervatoří, Prof. František Štěpánek...

1. března

VALNÁ HROMADA VSVD, opět v Podkroví Klicpe-rova divadla, účast 29 členů, novou čestnou členkou Mirka Císařová, v podstatě potvrzena stávající Rada VSVD i revizní komise, do Rady zvolena i Mirka Císařová.

VÝMĚNA STRÁŽÍ ve vedení redakční rady Hromady, žezlo chefredactura od A.Exnarové přebírá Pepa Tejkl.

7.- 9. března

Regionální postupová PŘEHLÍDKA MLADÉHO A NETRADIČNÍHO DIVADLA se konala v Úpici za účasti 12 souborů, na Šrámkův Písek doporučený tři představení, všechny z Jeslíček a vesměs převody literárního textu (K. Houba, P. Pešek: Čekárna, H. E. Bates, J. Dvořák: Poupata odkvétají i rozkvétají v máji, V. Dyk, E. Zámečníková: Milá sedmi loupežníků)

...přehlídka to byla dobrá, rozmanitostí přístupů zajímavá a inspirativní. Zajisté inspirativní i pro účastníky právě začínající a zatím krátkodobé konzervatoře pro amatérské režiséry, kteří zde absolvovali první setkání. Pořádá Impuls...

5. - 6. dubna

Východočeská krajová PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Hradci Králové v Jeslíčkách, účast 14 souborů, na Loutkářskou Chrudim nominován soubor „C“ Svitavy (Bystrouška, liška)

...Příznačným rysem této přehlídky byla častá absence vztahu. A to jak vztahu k předloze, tak vztahů uvnitř inscenace...

9. - 10. května

Východočeská regionální přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM" v Havlíčkově Brodě, 3 soubory soutěžní, 4 hosté.

...zdá se, že nejzajímavější a do důsledků nejdůležitější částí přehlídky byla impozantní výstava výtvarných prací dětí mateřských, základních a uměleckých škol...

...II. regionální přehlídka venkovských divadelních souborů v Luži se neuskutečnila- soubory se letos do výběru nehlásily...Z výběru činoherních souborů byl na přehlídku do Třebíče nominován soubor z Jeslíček s Žebráckou operou v režii A. Gregara a uspěl tam na výbornou, byl nominován na JH...

srpen

67. JIRÁSKŮV HRONOV, účast z našeho kraje LS Čmukaři Turnov (Sadoděde, Sadoděde...), Divadlo Jeslíčky z Hradce Králové (Milá sedmi loupežníků a Ma-cheath K. Superstar aneb Žebrácká opera).

27. - 28. září

XV. INSPIRACE ZNOVU V LETOHRADĚ, účastní se 10 souborů.

...tradičně se představuje množství představení, netradičně však mizí inspirační smysl Inspirace, dostává se na úroveň běžné přehlídky... výběr inscenací žádný celek netvoří ...

9. - 30. listopadu

Přehlídka loutkářských souborů "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, účast 5 souborů, cenu diváka získal LS Had Hradec Králové za inscenaci O perníkové chaloupce.

26. - 28. prosince

Divadlo Jeslíčky, DÍLNA SERGEJE FEDOTOVA.

...za maximálního soustředění, objevování vlastní invence a s pomocí sugestivní hudby čerpalo cca 40 frekventantů z preciznosti, vstřícně laděné pracovitosti a ne zcela běžných schopností nadaného ruského umělce a učitele...

...třída amatérské divadelní režie i třída dramatické výchovy dospěly v prosinci k závěru svého prvního cyklu, obě třídy budou pokračovat druhým ročním cyklem...

1998

...k začátku roku odchází z Impulsu Michal Drtina, místo něho nastupuje Nad'a Gregarová, na částečný úvazek Ema Zámečnicková, Karla Dörrová zůstává.

7. února

VALNÁ HROMADA VSVD, opět v "Podkrovní" Klicperova divadla v Hradci Králové, účast 29 členů VSVD, zvolena pětičlenná rada VSVD, J. Merta předseda, dále E. Zámečnicková, K. Dörrová, B. Lelek, S. Pilař, a revizní komise J. Beier, S. Gregar, A. Němeček, na závěr diskuse na téma "Co hlodá (v současné době) v hlavě prof. J. Císaře o amatérském divadle", poté představení Klicperova divadla Malý princ.

7. - 8. března

DIVADELNÍ ÚPICE, 11 souborů, 3 soubory doporučeny na Šrámkův Písek, a to Divadlo v soukolí Havířov (M. Bláhová: Pastička), Nejhodnější medvědci (Kašpárek, četník koločavský), Divadelko Jesličky (Daphne du Maurier: Modré čočky), na Divadelní Třebíč doporučen divadelní soubor Filigrán Litomyšl (Váchal, Horáček: Krvavý román).

19. - 22. března

Východočeská PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA v Červeném Kostelci, účast 9 souborů, do Třebíče nominováno Divadlo Jesličky s inscenací Beregov, do širšího výběru doporučeno představení Lištičky od DS Červený Kostelec a Jak se máme dobře Divadla K klubu Jičín.

...po třiceti letech opět přehlídka v Červeném Kostelci, a nutno říci, že to byla trefa do černého...

4. - 5. dubna

Regionální LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA, Hradec Králové, Jesličky, účast 12 souborů + 1 host, na Loutkářskou Chrudim nominován Malý prales ze ZUŠ Žamberk. Do širšího výběru dalších pět představení, čtyři drobníčky ze ZUŠ Žamberk, Stolečkové pohádky ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, Jana Šimková s Dobrodružstvím paní Anežky, Bleší cirkus od Jiřího Polehni a Zdeňka Tesaře a konečně Kašpárek a princezna LS Bodi Jaroměř.

...dvanáct souborů a pět individuálních vystoupení přineslo rozmanitou podívanou nejen ve způsobech inscenování, ale i v použitých typech loutek... Byla tu také nabídnuta cesta k divadlu s autentickým podílem vnitřních vztahů a vybudovaných situací, vedoucích k divadelnímu tvaru, kdy může oslovit diváka a zanechat v něm hluboký estetický i lidský zážitek... Na přehlídce dominovalo mládí...

30. dubna - 3. května

Východočeská PŘEHLÍDKA VENKOVSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ v Luži, účast 5 souborů + 1 host, na Krakonošův divadelní podzim doporučeno představení Divadelního kroužku z Luže (S. Mrožek: Na pustém...?), inscenace DS Červený Kostelec Žluté mužátko bude posuzována v kontextu přehlídky „Dospělí dětem“.

8. - 10. května

Východočeská přehlídka činoherního divadla „DOSPĚLÍ DĚTEM“ v Havlíčkově Brodě, účast 12 představení, z toho pouze 4 soutěžní.

...Přehlídka nebyla vůbec optimistická ...

srpen

68. JIRÁSKŮV HRONOV, z našeho kraje DS Krakonoš Vysoké n. Jizerou, (Kdes to byl(a) v noci), Nejhodnější medvědci (Kašpárek, četník koločavský), Filigrán Litomyšl (Krvavý román), ZUŠ Žamberk (V. Knopová a O. Strnadová: Sluníčko a dva kamarádi), Divadlo Jesličky uvedlo tři své inscenace (Volání jara a mládí, Bleší cirkus a Vyprávění paní Anežky), taneční soubor C-dance z Ústí nad Orlicí má svůj večer.

...to je těžké. Kdo jsou vlastně za současného stavu ti Vychoďočeši?...

5. září

VI. DIVADELNÍ ŠANCE (s přestávkou od roku 1993) zásluhou Emy Zámečnickové opět v Hradci Králové v Žižkovských sadech a večer v Country klubu Lucie, účast 19 souborů

...po několikaleté odmlce...převážně se zúčastnily mladé soubory (většinou „liduškové“ „dramatáky“) ... zapršelo milosrdně až v pozdních odpoledních hodinách...

2. - 3. října

XVI. INSPIRACE v Letohradě, účast 9 souborů, 3 individuální výstupy.

...v Letohradě bylo v tomto roce jen pár příslušníků starší generace, jinak sami mladí divadelníci, často nezkušení, nepoučení, pro něž možná leckteré řeči lektorské trojice zněly jako hudba z Marsu. Možná ovšem taky ne, zájem o diskuse zde byl poměrně velký ... dá se předpokládat, že tento nástup mládí bude trvat dál a stálo by zato uvažovat o tom, že Inspirace by se mohla stát jakousi velkou „inspirační dílnou“, jež by celým svým stylem a rázem odpovídala především na zájmy a potřeby mladé generace.

15. - 29. listopadu

XXV. ročník loutkářské přehlídky "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, účast 6 souborů, cenu diváka získal LS Na židli z Turnova za inscenaci Perníková chaloupka.

...za těch pětadvacet let si vydobyla přehlídka své místo na loutkářském nebi ... Jestliže na většině soutěžních přehlídek hrají soubory především pro své kamarády, pak v Libčanech se hraje pro děti, kterým ta tvorba byla určena a kterým patří. A teprve tady se pozná, zda nápad, který byl oceněn jak porotou, tak i kamarády, dozná stejného ocenění a pozornosti u těchto diváků...

22. listopadu

První slavnostní setkání divadelníků z východních Čech spojené s VÝROČNÍM PŘEDÁVÁNÍM OCENĚNÍ za výkony ve všech přehlídkách uplynulého roku, Hradec Králové, Divadlo DRÁK.

...bylo plno a lidé stále přicházeli, a pak už se sedělo na zemi a všude a každé sebemenší místo bylo využito... v rámci širší rady VSVD jsme se sešli, abychom zhodnotili divadelní sezonu 1998, aby ti nejlepší z regionálních přehlídek převzali ocenění a abychom pobesedovali s redaktorem Divadelních novin Vladimírem Hulcem...

Celé odpoledne jsme zakončili, podle mého názoru, skvostně, představením Bulgakovovy hry Zojčin byt v režii Sergeje Fedotova a v provedení studentů DAMU...

... v listopadu proběhla další změna na postu chefredakteura Hromady. Místo dosavadního Pepy Tejklá přebírá odpovědnost od 23. čísla Saša Gregar.

1999

23. ledna

VALNÁ HROMADA VSVD, opět v "Podkroví" Klicperova divadla v Hradci Králové, účast 22 členů, zvolená rada ve složení: předseda J. Merta, dále N. Gregarová, R. Faltejsek, B. Lelek, A. Gregar, K. Dörrová, E. Zámečníková, R. Zeman, revizní komise S. Pilař, J. Beier, A. Němeček. Po oficiálním programu diskuse na téma "Funkce porot v amatérském divadle", úvod přednesl prof. Jan Císař. Na závěr společná návštěva představení divadla z Ořechova v Klicperově divadle.

... byl to dobrý rok. Po stránce organizační, úrovní inscenací i v tom, co nového přinesl. A to díky společnému úsilí vás všech, kteří divadlo aktivně provozujete. Díky Impulsu, díky místním organizátorům a snad i díky jistému podílu členů Rady VSVD, která svou činností dává členům, pocit sounáležitosti, příslušnosti ke skupině stejně zaměřených a potřeby lidí...

... k debatě o funkci porot: Sypalo se to na mě ve své zhuštěnosti, vývodech, ve své vymezené šíři a způsobilo mi to intelektuální zážitek, rovnající se nadšení. Pan profesor jakoby mi posvětil jasně na cesty svého uvažování, které vedle teatrologie zasahovalo i do sociologie i psychologie,

... v lednu byl dokončen a uzavřen dvouletý kurz divadelní režie. Přípravuje se jednoroční kurz herectví...

... v únoru zahájen roční herecký kurz, přihlášeno 24 převážně mladých divadelníků, vedoucí lektor Milan Schejbal...

... se svými sugestivně vemlouvavými lektory podstupují vše, čemu by ještě nedávno sami nevěřili. Být v plném nasazení pro nejrozmantější kousky od rána do noci se pro ně stává samozřejmostí...

5. - 7. března

DIVADELNÍ ÚPICE, účast 12 souborů, na Šrámkův Písek doporučeny 4 inscenace, a to Dvě království Turnovského divadelního studia, Maska červené smrti z Divadla Jesličky, Tereška Planetová Zdeňka Vrágy a Istická skupina P. Rysakova z Hořic s Charmsovými Povídkami.

... třídní setkání je výsekem toho, co se na tomto poli odehrává ve východočeském kraji... pravidelně se zde objevují nejen původní dramatizace, ale i nové české hry (tentokrát „Unikání neboli Cynismus“ nedávného absolventa DAMU Martina Glasera), což zdaleka není na profesionálních scénách samozřejmostí...

18. - 21. března

Východočeská PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO ČI-

NOHERNÍHO DIVADLA v Červeném Kostelci, účast 12 souborů, do Třebíče nominováno Adivadlo Havlíčkův Brod s inscenací Stojí za to žít?!..., doporučená rovněž inscenace Monsieur Amedée DS z Brněnce.

10. - 11. dubna

Regionální PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ v Hradci Králové v Divadle Jesličky, účast 15 souborů, z toho 7 dětských, na Loutkářskou Chrudim nominována Světlovská balada Dramatické školičky ze Svitav, doporučeny další čtyři inscenace, ZUŠ Žamberk (Kdos dobrý, pomoz mi ji vysvobodit), Čmukaři (Kašpárek chodí pěšky), Bifule Divadlo Jesličky (Bio Dezilusion) a ještě představení LS Vydohleděno Hradec Králové (Větrný mlýnář a jeho dcera), všechny navržené inscenace byly do programu LCH přijaty.

... letos byl podíl dětských inscenací zvlášť výrazný.

... A téměř ve stejném poměru dětské soubory zabodovaly ve výběru na LCH ... V programu LCH i Svatební košile z Jesliček, která se zúčastnila i Dětské scény a Jiráskova Hronova... Tak se stávají dětské soubory nejen svou účastí, ale i výsledky a kvalitou práce i tím, co přináší do přehlídky a do loutkářského poznání, rovnocennými partnery dospělým souborům ...

29. dubna - 2. května

Východočeská PŘEHLÍDKA VENKOVSKÝCH SOUBORŮ v Dolanech, účast 6 souborů, na Krakonošův divadelní podzim nominován DS Vojan Libice nad Cidlinou s inscenací M. Horníčka Dva muži v šachu, dále doporučeny představení Jitřní paní souboru Žalý při TJ Sokol Benecko a Nevěsta na mářách Měšťanské besedy Bystré.

... v Dolanech se přehlídka uskutečnila poprvé, a nutno říci, že to byl výtečný nápad... Přehlídka v Dolanech byla pozoruhodná především z dramaturgického hlediska, neboť všech šest vystupujících si zvolilo kvalitní text, který je podržel, a to i tehdy, když síly ke sdělení ochabovaly, nebo nebyly dostatečné...

8. - 9. května

Východočeská přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM" v Havlíčkově Brodě, účast 7 souborů + 2 hosté, na Popelku doporučena pohádka O rozmazané princezně Divadla Baf Hostinné.

... i přes nedobrou úroveň amatérských vystoupení považují letošní přehlídku Dospělí dětem za úspěšnou. Cením si aktivního přístupu všech zúčastněných, důkladného zahloubání se do problému a v neposlední řadě vynikající organizace, za což patří dík zejména havlíčkobrodským...

5. - 6. června

VÝLET LOUTKÁŘŮ po stopách tradičního loutkového divadla do Podkrkonoší.

... byl to krásný výlet. Řidič autobusu perfektně řídil, počasí se vydařilo, vtipy se povyprávěly, i ty šnycle byly, a neúnavný lidský duch, tvořivost a obětavost nade vším...

srpen

69. JIRÁSKŮV HRONOV - 6 představení z východních Čech - DS Hronov (C. Goldoni: Poprask na laguně), Čmukaři Turnov (Kašpárek chodí pěšky), Bifule Divadlo Jesličky (Bio Dezilusion), Dvanáct opic z Litomyšle (Psychologia Phantastika), ZUŠ Na Sřezině Hradec Králové (Svatební košile) a Soubor Gaudeamus a Operetní orchestr ze Světlé nad Sázavou (Polská krev).

... zatmění slunce jsme ve zdraví přežili... jak říkám – žádný velký průšvih – naopak příjemno... Východočeši k té příjemné atmosféře dost vydatně přispěli...

10. - 11. září

VII. DIVADELNÍ ŠANCE v Hradci Králové, v Jesličkách, v Žižkových sadech, večer na Novém Hradci, účast 9 souborů, cca 15 představení.

... "přehlídka vystoupení divadelních souborů pod širým nebem", tak zněl podtitul, který upřesňoval náplň hlavní části. Zúčastněné soubory dostaly šanci uvést svá představení (jiná, než která se hrála venku) „pod střechou“ Divadla Jesličky. ... Večer se sešli divadelníci a velká část veřejnosti v Sokolovně na Novém Hradci –

vytrvalci zhlédli ještě inscenaci Artikulátor v podání Nejhodnějších medvídků, všichni společně pak zakončili dvoudenní divadelní maratón veselí ...

31. října - 21. listopadu

Přehlídka loutkářských souborů "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, uvedeno 8 představení od pěti souborů, cenu diváka získal LS Na Židli z Turnova za inscenaci O Červené Karkulce.

... mám dojem, jakoby loutkáři někdy zapomínali na to, že jejich hlavním vyjadřovacím prostředkem jsou loutky a že kouzlo metafor vytvořených právě loutkářskými prostředky působí nejsilněji a že spolu se vztahy vytvářejí to právě kouzlo loutkového divadla. ...

28. listopadu

Výroční setkání VSVD a ostatních divadelníků v Jesličkách v Hradci Králové (které se staly jakousi základnou pro VSVD), HODNOCENÍ SEZÓNY a slavnostní předání ocenění z přehlídek za uplynulý rok, k tomu vynikající představení brněnského studia Dům (E. Tálská: Odpady).

... cenění VSVD se stalo příjemnou chvilkou k rozjímání i k setkávání s kamarády... Dárkem pro všechny oceněné bylo představení Studia Dům slavné paní režisérky Evy Tálské „Odpady“. ... prostě výrazovým prostředkům chyběla jen slova. Nahradilo je velmi silné citové soustředění, vysoce organizovaný pohyb, výtvarné řešení mizanscény, samozřejmě kostým, rekvizita, světlo, hudba... Zážitek mocný!...

2000

... v lednu byla po roce ukončena herecká třída Milana Schejbala. Absolvovalo dvacet dva frekventantů, což je z dvaceti čtyř začínajících velmi pěkný počet ...

19. února

Valná hromada VSVD v Hradci Králové v Jesličkách, mimořádná účast 55 členů, zprávy činovníků, VOLBA NOVÉ RADY, z funkcí v radě odstupují po sedmileté činnosti Honza Merta a Břet'a Lelek, nová rada volí na ustavující schůzi Sašu Gregara předsedou, jednatelkou N. Gregarovou, pokladníkem M. Malínka, další členové E. Zámečnicková, A. Hružová, P. Hájek, K. Dörrová, J. Tejkl, revizní komise: S. Pilař, R. Faltejsek, J. Polehňa, valná hromada končí projekcí a vyprávěním J. Tejkla o dobývání vrcholů Tanšamu.

... s koncem minulého roku odešla z úvazku Impulsu Ema Zámečnicková – z rodinné stavební důvodů, přesto ale divadlo neopouští. Nadě Gregarové od počátku roku pomáhá Agáta Hružová. ...

... valná hromada VSVD jmenuje svého dosavadního dlouholetého předsedu pana Jana Mertu čestným členem VSVD za jeho nezměrně obětavou, poctivou a nezištnou celoživotní práci ve prospěch amatérského divadla a loutkového zvlášť....

únor

Začala pracovat režijní třída, opět pod vedením uměleckého šéfa Divadla ABC, Mgr. Milana Schejbala.

... je před námi další rok, který pro cca tři desítky lidí bude znamenat cestu k novému poznání, spoustu vynaložené vůle, vytrvalosti i sebezapření, ale i radosti a tvořivosti objevované v sobě i v partnerech na kolbišti „kumštu“, na prknech, která...

16. - 19. března

PŘEHLÍDKA ČINOHERNÍHO DIVADLA v Červeném Kostelci, účast 9 souborů + 1 host, nominace na Třebíč Senior klub Jesličky (Saša Gregar a manželé Faltejsekovi, Až se zima zeptá – Tři na lavičce).

... porota tu má své prostředí přímo zámecké, leč ve fofru a naplněnosti přehlídkového programu si tak trochu zoufá... občas i při seminářích, když není dost času na to, aby provedla rozbor představení a současně zaštitila své závěry v souvislostech širších a pojmech srozumitelných pro všechny strany, aby vše v pohodě a bez vášní mohlo být ke spokojenosti hodnotících i hodnocených řečeno. ...

8. - 9. dubna

Regionální PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOU-

H R O M A D A

BORŮ v Hradci Králové, v Jesličkách, účast 23 inscenací, dvě nominovány, 7 inscenací doporučeno na LCH a všechna přijata. Nominace: Jak Franta na čerchmanty vyzrál a Na tom našem dvoře souborů Mravenec a Křepelky z dílny Olgy Strnadové – ZUS Žamberk. Doporučení: Čmukaři Turnov (Pletené pohádky), Gogo a Chru Chru Svitavy, Dramatická školička Svitavy (Zrcadlení a Putování ze Sněhurkou), LS Bifule Divadlo Jesličky (Oskarky a Rychlé šipy) LS BODI Jaroměř (Starý příběh jaroměřský).

... bylo to něco úžasného i úžasného zároveň. Ve dvou dnech jsme zhlédli 23 představení a představeníček. ... Na tradiční povídání o představeních už vůbec nezbyl čas. ... Nepořádat diskuse o představeních není právě to nejlepší řešení Je možné ho použít jen výjimečně. Ale v tuto chvíli to jinak nešlo. ... Bude třeba zamýšlet se, jak takovou situaci příště řešit. ... Je třeba ještě jednou poděkovat všem lidem z Jesliček, kteří se o nás tak dobře po všech stránkách starali. ...

14. - 16. dubna

DIVADELNÍ ÚPICE, účast 11 souborů, 3 doporučeny na Šrámkův Písek: Divadlo DRED Náchod (Hra o naše životy), JDO Úpice – DS Dr. Krásky (A. Camus: Nedorozumění), Divadlo Jesličky Hradec Králové (Ptáci na odstřel).

... letošní přehlídka mladého a netradičního amatérského divadla v Úpici nabídla hodokvas nejvybranějších lahůdek. ... Hostina to byla přepestrá, avšak pokrm hodný oslavného zvolání netradiční! servírován toho víkendů nebyl. ... odborným posudkem byla pověřena trojice Prof. Cisař, Hulec a Tománek. Výměna názorů probíhala natolik otevřeně, že jednání chvílemi připomínalo zasedání konventu krátce po pádu Bastily. ...

28. dubna - 1. května

Východočeská postupová PŘEHLÍDKA VENKOVSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ v Dolanech, účast 6 souborů, nominován DS Brněnec (A. R. Fourton: Monsieur Amédée), na přehlídce Krakonošův divadelní podzim doporučen i DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou (J. Brandon Thomas: Charleyova teta).

... členové divadelního spolku Dolany, tak jako loni, udělali pro přehlídku maximum, takže jsme se v jejich péči mohli cítit jako v příslovečné bavlnece. ...

13. - 14. května

Regionální přehlídka „DOSPĚLÍ DĚTEM“ v Havlíčkově Brodě, účast 7 souborů + 4 hosté, 2 doporučení na POPELKU Rakovník, Turnovské divadelní studio (Undina) a DS Městečka Trnávka (Byl jednou jeden drak).

... snad nejčastěji diskutovaným problémem jednotlivých představení byl dramaturgický výběr.... V rozborových seminářích se často diskutovalo o dětském divákovi, o jeho způsobu vnímání. Členové souborů někdy argumentují tím, že: „... se to dětem líbí“. Dětský vkus je kategorie značně ošidná a zavádějící. Smyslem divadla pro děti by nemělo být zalíbit se (jako hlavní smysl směřování), ale pozitivně formovat, ať to zní jakkoliv frazovitě. ...

21. - 30. června

V rámci VI. ročníku mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů v Hradci Králové organizujeme spolu s Impulsem "OPEN PROGRAM", produkujeme více než 40 představení dvaceti souborů (i profesionálních) z celé České republiky, 157 vystupujících.

... bylo to tvrdé – kvůli počasí i pro mnohá finanční a technická úskalí. Vystoupení souborů byla skutečnou obětí. Zato se staly průkopníky nové tváře tohoto festivalu. ...

...v červnu opustila Agáta Hružová Impuls a nastoupila na Úřad města Hradec Králové. Rada VSVD jí přeje úspěšný start...

srpen

JIRÁSKŮV HRONOV, východočeský region reprezentuje Senior klub Divadla Jesličky (Podzimní koncert), Čmukaři Turnov (Pletené pohádky) a Nejhodnější medvídko (Artikulátor), můžeme-li je ovšem za soubor východočeský považovat.

... hlediště stálo a tleskalo. ... Souznění napříč generacemi. ... Potvrzovalo to, že témata všeobecně lidská v potkání s konkrétními lidmi umocněné prostředky divadla mají zázračnou sílu.... Strašně jsem jim to přála. Sašovi Gregarovi, Rudolfu a Jarce Faltejskovým. ...

... v rámci Jiráskova Hronova se uskutečnila rovněž týdenní dílna se Sergejem Fedotovem, která, ač nebyla součástí oficiálního programu, byla respektována natolik, že na její veřejné prezentaci nezůstala židle volná a oko suché. ...

30. září

Sešla se ŠIRŠÍ RADA VSVD. Pozvali jsme přes třicet kamarádů, do Impulsu jich přišlo 21 z celého, zatím nerozděleného kraje, přišel i poslanec Kučera.

... jednalo se o budoucích krajích, o „postavení“ občanských sdružení a ochotnického divadla i podobných institucí, jako je dnešní Impuls... vypukla diskuse o příštím osudu regionálních přehlídek ... Samozřejmě, že je to všechno otázka vývoje – a především i našeho usilování o jasnou a průhlednou kulturní politiku budoucích krajů. V tomto punktu se širší rada VSVD shodla na textu dopisu, který je adresován budoucím poslancům krajských zastupitelstev...

12. - 26. listopadu

Přehlídka loutkářských souborů "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" v Libčanech, účast 4 souborů, cenu diváků získal LS Čmukaři Turnov za inscenaci Pletené pohádky.

3. prosince

SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ divadelníků při širší radě VSVD spojené s předáním individuálních ocenění z regionálních přehlídek. Po skončení oficiálního programu představení LS Čmukaři Pletené pohádky.

... vyšlo 29. číslo Divadelní Hromady, na jehož osmé stránce se nachází strana tisící...

...a konečně – tímto XXX. číslem Hromady začíná nové naše desetiletí...

Jak vznikala Hromada aneb co si z toho pamatuju

Pamatuju si dost přesně první schůzku v Mířčině kamrlíku v Impulsu, kde jsme seděli s Mírkou, Pepou Tejklem a tuším Kájou Dörrovou, bavili se o koncepci Hromady a vymýšleli názvy rubrik. Tedy Pepa vymýšlel, šlo mu to nejrychleji a nejlíp. Taký většina z těch názvů zůstala zachována dodnes. Pak nějak postupem času bylo méně Pepy i Káji a více Honzy Mertý, tak jsme ho kooptovali. První Hromady vznikaly střiháním a lepením. Nejdřív tedy Mírka mámila telata z jalových krav (rozuměj: dolovala informace ze všech koutů regionu), pak se to sepsalo, komentovalo, přepsalo, rozstříhalo a nalepilo na listy formátu A3, s patřičnými mezery ovšem, aby se Mario mohl výtvarně vyřádit. Přiznávám, že na první výsledky jsme byli docela pyšní a je fakt, že nás občas i někdo pochválil.

Pak Mírka onemocněla a na dlouhou dobu z práce v redakci vypadla. Přiznám se, že to bylo v době, kdy jsem chtěla skončit nejen s prací v radě VSVD, ale i v redakci Hromady. Hromada se rozběhla a fungovala a já jsem v té době měla jen velmi omezené možnosti účastnit se amatérských přehlídek, představení a dalších akcí. Zdálo se mi nesmyslné za těchto okolností v redakci zůstat. Leč člověk míní, Císařová mění... Možná to zní blbě, ale cítila jsem cosi jako morální povinnost pokračovat v započatém díle... Pak tedy vznikala Hromada u mne doma, kde jsme se při její přípravě scházeli s Honzou. Po čase jsem navrhla inovaci: přejít od lepení na počítač, neb jsem na něm jinak psala v práci i doma. Mario se nejdřív tvářil rozpačitě, protože v té době neměl s počítačem zkušenosti. Ale nechal se ukecat. Dnes už je to dávno samozřejmost a myslím, že je rád.

Večery s Honzou při přípravě Hromady byly příjemné a vždycky jsme se přitom trochu opili a stačili si i hezky popovídat. Jen mi je poněkud kalila skutečnost, že nejsem schopná odvádět tak kvalitní práci, jak bych chtěla. Honza se maximálně snažil sehnat co nejvíce informací a podkladů. Co nesehnal on, nebylo. Já jsem ty možnosti neměla téměř vůbec. Jen jsme si říkali, že musíme vydržet, než se místo nás najde někdo jiný. Skončili jsme číslem XV. Našel se nejdřív Pepa a pak Saša. A myslím si, že po tom dlouhém období, které jsem brala ze svého hlediska jako provizorium, je zase dobře. Protože na Hromadě spolupracuje více lidí, protože je o čem psát a co číst a protože z nás Naďa s milým úsměvem vyrazí všechno, co chce.

Alena Exnarová

S výkřikem – **končí rodinný život, valí se na nás HROMADA!** – se můj muž profesor uchyloval vždy na čas do naprosté izolace, ale obětavě při tom zajišťoval nejnужnější základní funkce našeho soužití. Alena se decentně zmiňuje o tom, že Hromada se ve svých počátcích střihala a lepila. Nemůžu se zdr-

žet, abych poznamenala, co to znamenalo skutečně. Protože tato část se odbývala převážně u nás doma. Byt v té době totiž pokrývaly nejrůznější papíry (byly všude!!!). Když jsem je jistým způsobem přeci jen rozřídila (neustále se mně některé ztrácely!) a při svém technickém antitalentu konečně vyrobila maketku s jejich základním rozvržením, začala jsem je prepisovat tak, aby se jakž takž do rozvržených prostor vešly. (Jak jsem na vás nadávala, že jste přes mé úpěnlivé prosby nebyli schopni psát své příspěvky do daného rozsahu řádků a písmen!) Pak jsem je skutečně lepila. A přilepila jsem tak kde co, snad i svého profesora. A to jsem v té době, vzhledem k tomu, že jsem asi nejlíp znala situaci v jejím celku, řadu příspěvků sama psala. Když bylo jakž takž dokonáno, tak jsme se sešly s Alenou – ona byla se svými odbornými i novinářskými zkušenostmi nepostradatelná – všechno přečetly, upravily, doplnily atd. Bez panáků to ani možné nebylo. Ale pak už nastala situace radostná. V té době stačil Mario Alfieri všechny příspěvky ještě přečíst. A tak jsme spolu vymýšleli výtvarné řešení – to pro mne byla asi nejradostnější část práce – protože Mario je, jak víte, výtvarník invenční, má dokonce i humor. Jeho přičiněním dostávala Hromada svůj krásný kabátek, který je dodnes patrný a způsobuje, že ji nelze s žádným jiným časopisem zaměnit. No a pak jsem si já už oddychla, protože v této fázi se Hromada dávala k přepsání tzv. „na čisto“, pak ji Mario vyzdobil a pak už šla jen do tisku. S distribucí pomáhal celý Impuls. A u nás doma (a také u Exnarů) začínal zase normální rodinný život. Začala jsem zase vařit, uklízet, mýt nádobí a projevovat lásku svému muži.

Když byla Hromada převedena na počítač, znamenalo to svým způsobem neuvěřitelné ulehčení. Já už jsem u toho nebyla, protože jsem ohořela. Ale kdybych byla, asi bych želela té neopakovatelné hektické atmosféry.

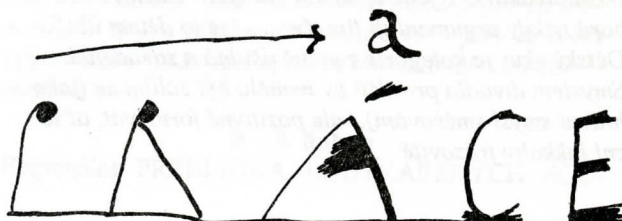
Ted' je HROMADA daleko víc prací týmovou, a to je také příjemné. Má to zase jiná potěšení. Mimo jiné i to, že se na redakční radě scházíme u Gregarů a že Naďa peče pro tuto příležitost vynikající pizzu.

Mírka Císařová

Co je pro mě Hromada?

- 1) prostředník otevřené komunikace,
- 2) zdroj vyhledávaných informací,
- 3) symbol pospolitosti se zvoleným okruhem lidí

Karla Dörrová

„Já a VSVD, VSVD a já“

Nikdy mu to nezapomenu

Vždycky jsem si myslela, že mám o všem svém konání poměrně přesnou evidenci a že si dost pamatuju, co jsem udělala či neudělala. Zjišťuju, že minimálně posledních deset let žiju v bludu. Když jsem se na popud Saši a Nadi zamyslela nad daným tématem, zjistila jsem, že mi v tom desetiletém úprku časem utkvělo jen pár pocitů. Ten první byl pozitivní – pocit, že jsme něco zachránili, když jsme se rozhodli založit VSVD, pocit pospolitosti, radost, že se tak budeme setkávat nadále, i kdyby, nedej bože, Impulsu nebylo... Druhý pocit byl negativní – to když Saša, aniž by předem požádal o můj souhlas, zmanipuloval přítomné davy a přesvědčil je, že jenom já mohu a musím vykonávat funkci předsedkyně. Byla jsem zaskočena a měla vztek, že jsem se nedokázala ubránit, byla to pro mne doba složitých změn v práci spojená se začátky ve funkci ředitelky, k tomu redakce Hromady – prostě jsem měla pocit, že to všechno nemohu kvalitně zvládnout. Sice jsem Sašovi odpustila, ale dodnes mu to nemohu zapomenout.

Když už to ovšem dopadlo, jak to dopadlo, snažila jsem se. Vybavuje se mi Jiráskův Hronov, kde jsme s Honzou a Břet'ou (nevím, jestli tam nebyl ještě někdo) lepili dohromady stanovy, žádost o registraci spolku, o dotace a nevím, co ještě... Dál už mám všechno slité. Schůzky rady v příjemném ovzduší, schůzky s představiteli ADA a SCDO a tak dále. Tuším, že jsem vydržela jedno volební období a pak to z pracovních důvodů vzdala. Jen s Hromadou jsem vydržela ještě dalších pár let.

A ten konečný a dlouhotrvající pocit je pochopitelně pozitivní. Jsem ráda, že VSVD existuje a že se má k světu. A chtěla bych poděkovat všem, kdo na tom mají svůj podíl.

Alena Exnarová

Já a VSVD, tot' otázka

V létě 1989 jsem odcházel do důchodu a i když jsem nějaký čas přesluhoval, poměry v továrně, ve které jsem pracoval, byly už pro mne nesnesitelné. Chtěl jsem skoncovat nejen s továrnou, svoji práci jsem měl rád a bylo to pro mne těžké, ale i s divadlem, neboť jsem si říkal, že téměř 40 let sloužit divadlu, to že už stačí. a měl jsem už docela jiné plány do pense. Ale v těch rušných dnech, které po tom přišly, jsem se do toho divadelního dění znovu zamotal, snad ze zvědavosti, snad ze zvyku, a mělo to následky. Zůstal jsem s outězkem. Už 31. 3. 1990 jsem se stal jedním ze členů Prozatímní regionální rady ADA ve východních Čechách, jak jsem si právě připomněl v nultém čísle Divadelní Hrom-ADY. No a pak to šlo samozřejmě ráz na ráz, až do vzniku našeho VSVD, ke členství v Radě a kariéru jsem uzavřel několikaletým předsednictvím. Ten údel jsem nepřijal s euforií, ale z jakési nutnosti, cítil jsem to nějak jako povinnost. (Pracoval jsem totiž od roku 1947 ve výboru Sokola a věděl jsem, jak to

v takových spolicích chodí a co to obnáší.) - Snažil jsem se a poznával divadlo a věci okolo něho i z druhé stránky a přitom jsem v sobě stále nesl myšlenku, že VSVD by nemělo být jen pro získávání dotací a spoluvydavatel Hromady či jako případná a skromná náhrada za Impuls, v případě, že ten by nebyl /což dnes všichni víme, že je myšlenka při dnešním rozsahu prací pro region, poněkud naivní/, ale že bude mít nějaký smysl pro celou amatérskou obec divadelní. Myslel jsem na vztah mezi VSVD a Impulsem a mezi Radou a členstvem. Zvláště, když ta obecná počáteční euforie vzala poněkud záhy za své. Spoluprací vznikl model, na kterém se dnes asi všichni shodujeme a který je pro obě strany optimální a dokonce i podmínkou přežití. Dělal jsem co jsem uměl a mohl a snad v tom období nějaká moje stopa zůstala. Nebyl jsem na to sám. Bylo nás víc. Díky jim.

Tak jsem si ty svoje plány do penze, kvůli VSVD, trochu, jen asi o 10 let, odložil. Ale nelituji toho, poznal jsem mnoho nového a pěkného. Poznal jsem řadu nových přátel a skrze ně jsem zavadil i o činoherní divadlo, které jsem dříve viděl jen z povzdálí. A poznal jsem, jak chutná pivo po schůzi s kamarády v hospodě, neb jsem pivo dříve nepil. Poznal jsem, že bez Impulsu to prostě v takovém rozsahu nejde. A měl jsem samozřejmě radost z toho, když se něco podařilo. A když jsem vloni ten svůj "post" opouštěl, tak jsem skutečně věřil tomu, že je nejvyšší čas, aby do něj přišla nová krev. Psal jsem teď o sobě, neb položená otázka k tomu vybízela. Historie těch deseti let je přece zapsaná v Hromadě, anebo v zápisech ze schůzí.

Honza Merta, bývalý předseda

Úpěli jsme pod loutkářem

A podotýkám ihned a bez mučení: To se to úpělo! Ani jsme kolikrát nepostřehli, že Honza Merta, dlouholetý předseda VSVD, má alergii na činoherce. Proslychalo se, že spatří-li on, bytostný loutkář, tvořit nějakého zvlášť šmiráckého činoherce, s okamžitou platností se osype.

Řeči se vedou a voda teče. Za Honzova předsedování vzkvétalo téměř vše. Vahou své osobnosti vstupoval mnohdy i do vášnivých koncepčních sporů tak elegantně, až aktéři stávali se nepozorovaně marionetami v jeho rukou, a to marionetami ochotně pracujícími pro Thálii bez zbytečného reptání. Pravým Záhořovým ložem, z něhož uprchl teprve nedávno, byly pro Honzu účasti v porotách. Utrpení prvních křesťanů nebylo ničím ve srovnání s mukami Honzy Merty porotce. Sledovat jeho obličej v odlesku reflektorů při zvlášť nevydařených kusech bylo nesrovnatelně zajímavější než dění na jevišti. Zatímco na jevišti se kdosi zmlítal v trapných šaržích, Honza v hledišti velice úspěšnými prostředky předvedl celý arzenál psychologického herectví. Rolí Prométhea, k jehož játrům během jediné přehlídky přilétá orl snad popáté, sehrál přesvědčivěji než Olivier, aniž by hnul brvou.

Vzdor sedmi křížkům táhl káru VSVD s příkladnou zarputilostí. Na svém legendárním kole značky Favorit se dosud míhá ulicemi východočeské metropole a jakoby na zapřenou pomáhá stejně, kde se dá. Pravda, panáči, zejména dřevění, u Honzy mají doživotní protekci. A nebyli bychom zcela pravdomluvnými, kdybychom nepřiznali, že Honza Merta, pocítí-li, že je mezi svými, je naprosto ojedinělým společníkem se záviděníhodným smyslem pro humor, ba i poměrně košilátý.

Kdysi v dřevních dobách jsme se kvůli jakýmsi uměleckoidním pravdám hašteřili a já se domníval, že mám co do činění se sucharem, který je schopen sepsat nanejvýš zprávu o činnosti VSVD, stylisticky sterilní a úhlednou.

Proto dvojnásob rád vytrubuji nyní do světa, jak jsem se mýlil: Honza Merta je skvělý kamarád a posezení u vína v jeho společnosti je tím větší rozkoší, čím je toho vína víc.

A ještě k váze jeho osobnosti. Sjížděli jsme výtahem z redakční rady od Gregarů. Dvě lepší redaktorky a já již uvnitř výťahu. Vstupuje Honza Merta, alarm. Výťah přetížen. Co na tom, že Honza je subtilní sportsmen! Vahou své osobnosti dosud rozhoduje, kam se co v amatérském divadle Vč. regionu pohne a pohne-li se to vůbec.

Josef Tejkl

Vším jsem (ve VSVD) byl rád, i starostou...

V srpnu roku 1968, pod smuteční vrbou před hrobovskou Slávií, jsem spoluzakládal Svaz českých divadelních ochotníků, s Láďou Lhotou a dalšími... Dostál ještě zdaleka nebyl ministrem, ale toho roku na Jiráskových prknech také byl a uváděl své Výtečníky - v nichž říkal i legrace typu „zprava dobrý, zleva tanky!“, což mu nezapomněli...

V okrese Ústí nad Orlicí byl jsem v té době (a pak už jen malounko do nástupu Husáka na Hrad) metodikem OKS pro amatérské divadlo. I započal jsem (placen státem) zakládat okresní organizaci tohoto spolku. Kartotéka členů obsáhla na dvě stě jmen. Když mě pak z OKS vyhlili, vyhlili mě i s kartotékou. Členům se stejně do Prahy moc platit nechtělo. Tím skončila éra SČDO na ústecku...

Po létech, co jsem ji měl schovanou na půdě, dostala kartotéku má budoucí a dnešní žena, když ona se stala metodičkou, jímž já už být nesměl. To jsou paradoxy, pane Vaněk! A v listopadu 1989, kolem generální stávky, mi volal z Prahy Smrček a Schejbal i jiní, že mám přestat dělat revoluci v Ústí a že musím hned do Prahy a s nimi rozvracet normalizační SČDO. A já si vzpomněl na tu kartotéku, takovou krásnou žlutou dřevěnou krabičku 20x25x15 cm a vzkázal jim, že když to počkalo dvacet jedno léto, že se to ještě o nějakých pár dnů navíc nepodělá. Že jednou stejně se v nějakém spolku shledáme, že teď je ale potřeba i jiných sdružování, náměstí u nás pořád plné...

Když to tak zpátky nahlížím, možná i toto moje leh-

ké zaváhání přispělo ke vzniku VSVD. Po Novém roce 1999 jsme se totiž s pražáky z ADA začali slízet, ale pak jsme si raději vymysleli organizaci svou - určitě abychom jednou nemuseli platit příspěvky do Prahy. A protože jako vždycky jsem do všeho kecal, tož mě povolali, abych začal novou krabičku kartotékovou plnit co starosta, první, tehdy ještě neregistrovaného VSVD. Jiným se totiž do předsedování moc nechtělo, neměli čas pro různé jiné a revolučnější činy, poslancování, zakládání stran, ohlížení se po podnikání, privatizování, restituování, prostě pro boj o holý život. Byl jsem ale takový zimní král. Z Ústí řídit takovou organizaci, troufalost! Až po roce jsem tu svoji újmu jako převozník v jisté pohádce předal Alence Exnarové (tady to máš, a hotovo!), která VSVD dovedla slavně k registraci. Takže a zkrátka, VSVD mi dalo spoustu starostí.

No, ale taky spoustu radostí. Celých deset let měl jsem s ním zážitky nejonačejší, od vymýšlení názvu pro Hromadu a její první „lepené“ číslo, přes kontrolování účtů i spoustu krásných setkání. Dnes mě jako bumerang opět zasáhlo předsedování našeho spolku. To jsou paradoxy, pane Vaněk...

Saša Gregar

Já, hospodář a VSVD

I když jsem o ta léta de jure zestárl, připadá mi, že jsem mladší. Alespoň někdy. Je to zřejmě díky tvořivým spolupracovníkům, se kterými je pro mne potěšením se setkávat, mít kromě zájmu navíc mnoho dalšího společného, spolupodílet se na řešení někdy nesnadných zápletek, mnohdy nahony vzdálených od mého živobytí, jindy přeneseně palčivých přímo na tělo, zvyšujících hladinu adrenalinu, prožívat s nimi radost nad třeba jen dílčími úspěchy, ale i achat nad drobnými neporozuměními. Kdo nezkusil, neuvěří, jaký je to někdy balzám a jindy živá voda především na duši a možná tím i mizik na přibývajících křížkách.

To jsou asi také důvody, proč jsem přijal členství v našem sdružení i funkci v radě. Někdy tomu ani nemohu sám uvěřit, že jsem dostal důvěru a vydržel dělat hospodáře od samého vzniku sdružení až do loňského roku. I když jsem již před pár lety kromě jiného taky ze zdravotních důvodů chtěl předat funkci, nenašli jsme nikoho jiného mladšího a ochotného, až se vloni přihlásil Martin Malínek, který byl zvolen do Rady a já jsem předal funkci s celkovým peněžním kreditem 124.319,93 Kč.

Vzpomínám si, že jsme začínali z mála. V roce 1992 nás dotoval něco málo přes 9.000 Kč Impuls - bez jehož spolupráce si lze jen ztěží řadu aktivit našeho sdružení představit - od r. 1993 pak již Ministerstvo kultury ČR, od kterého jsme v prosinci téhož roku dostali poprvé dotaci, a to ve výši 19.200 Kč. V dalších letech byly díky dobrým projektům připravených Radou VSVD dotace MK ČR tučnější. Do konce roku 1999 sdružení od tohoto ministerstva obdrželo 650.000 Kč. Od r. 1977 přispívá na aktivity VSVD i Úřad města

Hradec Králové. Do konce r. 1999 to bylo 75.000 Kč. Díky za to.

I když od té doby, co jsem obdržel z Ministerstva vnitra ČR na základě našeho dopisu vyrozumění, že registraci VSVD jako občanského sdružení Ministerstvo vnitra je ochotno kladně vyřídit, ale až po splnění určitých formalit (a na základě toho v parném létě jsem sháněl oněch nutných několik podpisů zakládajících členů občanského sdružení VSVD - v liduprázdném Hradci jsem sehnal pouze Svátů Pilaře, ostatní podpisy se mi podařilo ulovit na právě probíhající hronovské přehlídce), i když od té doby „hnutí“ doznalo různých změn, zůstává podle mého názoru podstata našeho VSVD, a to sdružovat amatérské soubory a herce dohromady (nebo snad do HROMADY) za účelem smysluplnosti a rozšiřování jejich bohuželových aktivit zachována. Budiž by tomu tak bylo i v těch dalších desetiletích.

Břetislav Lelek

Co je pro mě VSVD

- 1) nastartovaný motor průběžné aktivity,
- 2) ve zpětné vazbě zdroj ne zcela běžných zážitků s lidmi na podobných vysílacích vlnách,
- 3) naděje v nezničitelnost tvořivosti a touhy po jejím uplatnění v příznivě upravených společenských podmínkách.

Karla Dörrová

Císař a VSVD

Ptáte se mne, co já a VSVD. Odpověď může být stručná. Především jste mě udělali svým čestným členem, což беру jako určité uznání své práce ve východočeském amatérském divadle. A každé uznání těší. (Jenom na okraj a do závorky: jste jediná organizace, jejímž jsem díky tomu dnes členem, takže se takto vlastně skrze vás stávám „organizovanou“ součástí „občanské společnosti“. Má to ještě jednu výhodu: nemusím platit členské příspěvky. Moje žena, která je dnes už také čestným členem, je ovšem nadále zarputile platí, takže na naší rodině zase tolik VSVD nezchudne.) Dál jsem se účastnil několika Divadelních kavárén. Asi dvě nebo tři jsem začínal svým úvodním slovem, jindy poslouchal a případně učinil pár slov do diskuse. Vždycky se mně to líbilo, protože se tam mluvilo o problémech, divadelních. Doufám proto, že Divadelní kavárny neskončily, protože dnes se nelze tak často bavit bez osobních a profesních prestižních (asertivních) postojů o divadle. A konečně: chodím i na jiné akce VSVD, protože se tam mohu setkat s řadou lidí, kterých si vážím a je mně mezi nimi dobře. Neúčastním se ovšem „oficiálních“ částí těchto setkání, protože se do „spolkového života“ ani do dalších aktivit VSVD nepletu. Jsem profesionál a své vztahy k amatérskému

divadlu mohu stavět a udržovat jenom na tom, že mu poskytnu to, co mu mohu poskytnout z tohoto titulu.

Takže přeji VSVD všechno nejlepší k jeho prvnímu „kulatému“ výročí a bude-li nadále chtít, abych na jeho setkáních cosi říkal o divadle, pak tak rád kdykoliv a kdekoliv učiním. A samozřejmě doufám, že se dožiji ještě jistého počtu různých setkání, na nichž se potkám s lidmi mému srdci milými. Což není proto, že jsou členy VSVD. Ale protože těmito členy jsou, tak vždycky doufám, že si s nimi při těchto příležitostech budu moci alespoň stisknout ruku a prohodit pár slov.

Asi nějak tak je to mezi mnou a VSVD.
Srdečně všechny zdraví

Váš Jan Císař

Byla to trefa

Všechno je samozřejmě spojeno s „kolotáním doby“. Ale taky existujeme v určité kontinuitě. Ve velmi příjemné kontinuitě, zajištěné lidskou slušností. Vážím si toho, že u nás (v kraji) nic nebylo zbytečně přerušeno, co bylo uznáno za dobré. Můžeme svobodně participovat na přípravách různých divadelních událostí.

A vznik VSVD s Hromadou (!), to byla dobrá trefa, jak se teď vidí. Mně to navíc dalo nově pocítit, co to je „spolek“ v moderním smyslu slova, kam patříš, máš v něj důvěru, bavíš se tam, jsi ochoten pro něj něco udělat.

Blanka Šefrnová

Jakou sílu má pavučina?

Život spolků (sdružení, hnutí a pospolitosti) je nesmírně cenný pro duševní zdraví lidu. Sdružení lidí stejného koníčka je (pro mne určitě, a to už je co říct, protože v podstatě se houfují bytostně nerada) obrozující a životabudivé. Já aspoň, mám-li ten pocit, že je s kým (se sdružit) jsem buzena k životu. Mluvím o tom tak ze široka proto, že jsem mívala pocit, že žádné sdružení nepotřebuju, že budu-li chtít něco udělat, tak to udělám a nepotřebuju se s nikým scházet, rokovat a vůbec tlačáním ztrácet čas. Teprve když jsem se ze všeho vyvlékla, ba pověsila na hřebík, zjistila jsem, jak hluboce jsem se mýlila. Ještě ráda vždycky přilezu, ještě ráda otevírám Hromadu a špendlíčkem hrabu. A vždycky, když vás zas vidím, čestný slovo, okřeju, nabiju se a zas jedu. Proto prosím, volám, žádám, zapřísahám: VSVD právě pro kouzelné slovo VOLNÉ v úvodu názvu NE-RUŠIT!!! I kdybychom všichni viseli už jen na nitce - víte, jakou sílu má pavučina? No děsnou. Pokud některý bývalý kraj, nyní region měl podobnou zkušenost, jakou máme my díky vám, kteří jste viděli dál než do konce minulého desetiletí, dal by mi za pravdu.

K existenci volného sdružení je ovšem třeba živého oběhu krevního. Krví tohoto útvaru jsou podle mého informace, drby, plky, zamyšlení, postřehy i malůvky (!!!), které mohou právě v tu jednu bohuželovou chvíli spojit zúčastněné. Ano, mám na mysli skutečně orgán

zvaný Hromada. Vidím v něm požehnání, amen; a klobouk dolů před všemi jeho zainteresovanými obhospodařovateli, plniči, distributory, vytvářeči etc. etc. Bez Hromady ani hromádku!

Vždy Svému Východočeskému Divadlování věrni zůstaneme.

A(men)brechtová Jana

Co by bylo, kdyby vás nebylo ...

Předně bych chtěla poděkovat za projevenou důvěru. Jsem si totiž dobře vědoma toho, kolikrát už jsem slíbila, že do Hromady něco napíšu a skutek utek. Proto taky sedám k psaní hned. Já se znám!!!

Takže deset let... hm... ani se mi to nezdá. Nějak tomu času přestávám rozumět. Někde asi musí být černá díra, kam ty vteřiny, hodiny, dny a roky padají. Přijde mi to totiž docela nedávno, kdy jsme se scházivali v Hradci v Severce a korpulentní Vilma se svou českoslovenštinou nás vítala. Ani nevím, jak se má. Od té doby jsem ji neviděla. Všechny ostatní mé drahé ale díky Bohu dál vidám, a prosím a doufám, že co nejdříve.

Tak deset let ... hm... VSVD nová (stará) historie téhož bratrství. Bez uvážlivosti, zkušeností a bezmezné trpělivosti milého Honzy Merty, člověka, jehož svatozář nemůže nevidět než slepý, bez něžně i šibalsky znějícího „šavadava“ Šefrnových, bez burácivého „r“ Jiříka Polehni, bez rozložitého Honzy Dvořáka a subtilního Aleška Němečka, bez divouse Pepy Tejkle, bez tichého úsměvu Olinky Strnadové, bez šarmu Gregarových, bez všech těch dalších desítek děvčat a hochů ze severu, jihu, západu a východu našich Východních Čech... co by bylo? Já nevím. Asi nic. Prázdné.

Ale ono není. Totiž to prázdné. Ono naopak je. Totiž za čím se ohlédnout. Desítky přehlídek, výletů, seminářů, porot, šancí i Šancí, lidských i uměleckých setkávání. Bože, to je krása. Díky za to, že jsi mi ji dal poznat. A i když nás „panská zvůle“ rozdělila geograficky do čtyř různých krajů, nás rozdělit nemůže. Náš svazek je zpečetěný lepší úmluvou než úřednickou, a na tu nemají žádné hranice.

A tak pozdvihuji symbolickou narozeninovou číši a připíjím na přátelství. Na přátelství, které je tak krásné a silné, protože není slepé. Které je tak trvalé, protože je dávající navzájem. A které pokračuje v našich dětech (však se podívejte, co jich máme) a dá-li Bůh i v našich vnoučatech a pra a praprapravnoučatech. Aby jednou, až bude probíhat archeologický výzkum konce dvacátého a začátku jednadvacátého století v oblasti kdysi zvané Východní Čechy, vědci s úžasem hleděli na hromady vykopaných Hromad, nechápajíc, že to, co se v nich píše a ještě mnohem víc někdo opravdu dělal. A rád. A nechtěl za to slávu, moc a peníze. Dělal to pro rozzářená očka malých i velkých (i když si z tohoto úsloví občas dělal legraci). Amen

*Dáda Weissová
V Turnově 2. 2. 2001*

VSVD vstoupilo do naší rodiny

Na jednu stranu radostné téma, na druhou stranu i neuvěřitelné. To už je opravdu deset let?

Pro mě byly radostné hlavně první čtyři roky a potom mě nemoc vzdálila definitivně od tohoto seskupení báječných lidí.

Myslím si, že naší rodině dalo VSVD velmi moc, překrásné zážitky ze setkávání na přehlídkách i Inspiracích - ty obzvlášť byly nádherné. Setkávání večer a zpívání a hlavně povídání o divadle. Co jsme viděli, co se nám líbilo a proč.

Když se ohlédnou na odbornou stránku činnosti - tak tam se mi vždy vybaví pan profesor Císař a jeho perfektní semináře, které nám odkrývali pro nás různá tajemství divadla. Pod jeho vedením jsme si začali dávat věci do souvislosti, pod ochrannými křídly jeho ženy Míry jsme se o to pokoušeli.

Ale abych to zkrátila, protože takto bych mohla vzpomínat na všechny. Nás jako rodinu VSVD poznávalo na celý život, neboť se divadlu věnuje celá rodina. A za to i za tu posedlost - krásnou patří VSVD nesmírný dík.

Zdravím všechny a všem do příštího desetiletí
ZLOMTE VAZI!

Jitka Zajíčková

Ale pozor na šílený krávy!

Dvěšletý stařeček JAROSLAV z Luže blahopřeje k životnímu jubileu desetiletému VSVD, na jehož zrození s vehemencí sobě vlastní se podílel 2. února 1991 v sále hradecké Severky v sedmdesáti dvou členném kolektivu divadelníků východočeského kraje.

Tehdy si vzalo sdružení předsevzetí, že jeho členové budou s minimálními omezeními uchovávat a rozvíjet vztahy mezi sebou, pomáhat zachovat některé základní formy kontaktů, setkávání, vzdělávání apod. bez závislosti na členství v jakékoliv zájmové organizaci, s vědomím soudržnosti východočeského regionu a maximálním využitím všech stávajících forem státní péče o kulturu.

V následujícím období členové měli a také nalézali prostor vhodných forem divadelní činnosti, srovnávání výsledků své práce, k diskusím a navazování dalších přátelství.

Vstupuje-li nyní VSVD do puberty, doporučujeme, aby se vyvarovalo nebezpečí, které nezkušeným dnešní doba přináší jako je nerozvážený styk se šílenými kravami a nositeli HIV (tj. Hvězdy intenzivně vynášející).

Přejeme mu, aby Divadelní hromada v intencích výzvy generálního ředitele UNESCO na podporu umělecké výchovy a tvořivosti jako základu kultury míru byla i nadále propagátorem neutuchajícího boje za lepší zítřky ve ztížených ekonomických podmínkách pod heslem „Ochotníci všech zemí, spojte se!“

Divadelní veřejnosti dáváme současně na vědomí, že Dramatický kroužek JAROSLAV se rozvedl s ne-

H R O M A D A

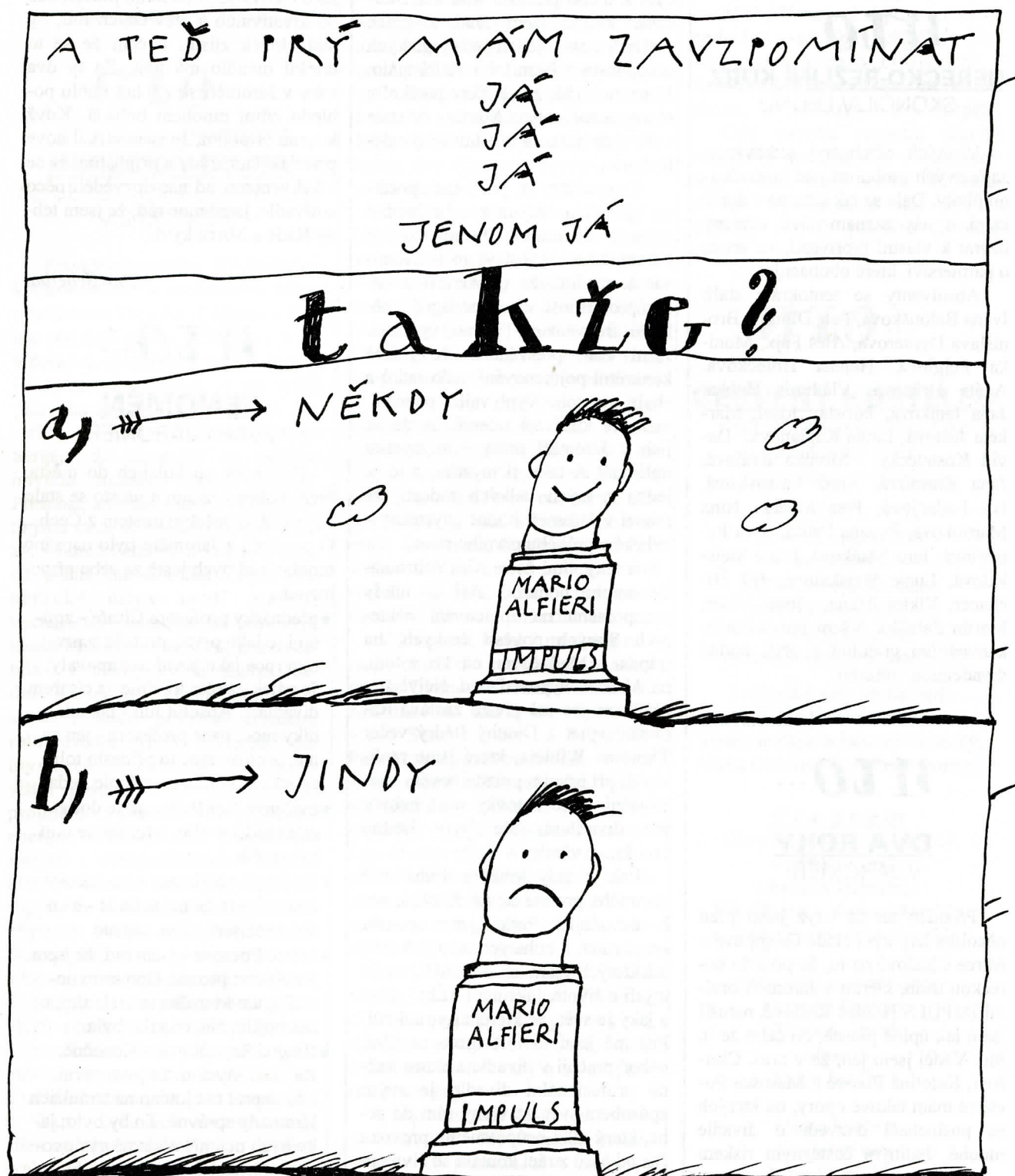
vlastním Kulturním a společenským střediskem a ustavil 1. ledna 2001 jako občanské sdružení Jednotu divadelních ochotníků JAROSLAV v Luži. Navazuje tak na ušlechtilé cíle pra - pra - prarodičů a název souboru určený v obrozené euforii, doložený stanovami z roku 1867.

Předpokládá, že bude duševně i tělesně schopen přispívat pod mateřskou ochranou VSVD a Impulsu k rozvoji místní kultury a s mladistvou potencí rozmnožovat

členskou základnu jako záruku udržení divadelní tradice nestárnoucího čtyřiceti členného kolektivu herců, režisérů a techniků mnoha odvětví s průměrným věkem 47, 13 roků.

Prohlašuje, že zůstává kolektivním členem VSVD - a to na věčné časy a nikdy jinak!

*Aleš Němeček, jednatel
Jan Roubínek, předseda*

IMPULSY Z IMPULSU

BYLO...

HERECKO-REŽIJNÍ KURZ SKONČIL V LEDNU

V mých očích byl setkáváním zajímavých osobností nad konkrétními úkoly. Dálo se tak šťastně v době, která u nás zaznamenává výrazný návrat k vlastní tvořivosti, ve snaze o partnerství, které obohacuje.

Absolventy se tentokrát stali: Ivana Baloušková, Petr Dlouhý, Bronislava Dyrterová, Aleš Fajx, Monika Fejglová, Helena Holečková, Agáta Hružová, Vladimír Hubka, Jana Jeníková, Jaroslav Josef, Markéta Justová, Linda Kaplanová, David Kostecký, Monika Králová, Jana Kunstová, Anna Laštovková, Iva Lednejová, Petr Macek, Nina Martínková, Zuzana Paulů, Eva Petřelová, Jana Staňková, Ivana Stejskalová, Lucie Stejskalová, Jiří Štichauer, Viktor Tůma, Josef Vinař, Martin Zahálka. Všem jmenovaným kamarádům gratuluji a přeji hodně divadelních vítězství.

Karla Dörrová

BYLO...

DVA ROKY V JAROMĚŘI

Přiznám se, že když jsem před několika lety kývl Nadě Gregarové a Mírcě Císařové na to, že povedu hereckou třídu, kterou v Jaroměři otvíral IMPULS Hradec Králové, netušil jsem tak úplně přesně, do čeho že to jdu. Věděl jsem jen, že v prof. Císařovi, Kateřině Fixové a Marušce Poesové mám takové opory, od kterých se posluchači dozvědí o divadle mnohé. Jediným částečným riskem

byla z mého pohledu Martina Delišová, kterou jsem znal z práce v divadle, ale o jejích pedagogických schopnostech jsem toho věděl málo. Jsem moc rád, že se záhy jakékoliv obavy rozplynuly a Martina se stala velkou devizou (a to i lidskou) celého kurzu.

Vzpomínám si, jak jsme zpočátku všichni navzájem k sobě hledali cestu. Uvědomuji si, že můj způsob komunikace nemusí všem konvenovat a myslím, že otevřenost a nekompromisnost všech pedagogů některé frekventanty přímo vydělala. Jsem však přesvědčen, že jedině konkrétní pojmenování nedostatků a chyb, a z toho vyplývající poznání, vede ke kultivaci talentů. A že se jich v Jaroměři sešlo – to myslím upřímně! A taky si myslím, a to je jedna z mých velkých radostí, že mnozí v Jaroměři hodně „vyrostli“ – zvláště v průběhu prvního roku.

A taky vím, že se nám dohromady mnohé podařilo. Asi už nikdy nezapomenu na zpracování některých Starých pověstí českých, na trápení s Medvědem, na Tři v tom, na Alešovu výpověď, atd. Největším zážitkem pro mě přesto zůstává Radostný výlet a Dlouhý štědrý večer Thortona Wildera, které jsme realizovali při prvním prázdninovém soustředění. Tyto aktovky totiž nebyly jen divadlem, ale byly hodně i o nás...o všech.

Pak je tady ještě ta druhá tvář Jaroměře, pro mě stejně důležitá, neli rozhodující. Potkal jsem spoustu kreativních a bohatých mladých lidí, od kterých jsem se dozvěděl, co si myslí o životě, jaké mají tužby, přání a jaký je svět, ve kterém by rádi žili. Pro mě jsou to informace zásadní, neboť pracuji v divadle a skoro každé profesionální divadlo je svým způsobem svět uzavřený sám do sebe, který díky neúprosnému provozu čas od času ztrácí kontakt se životem

jako takovým. A od koho jiného, než od kreativních a otevřených lidí, by měl člověk zjistit, o čem že se to dnešní divadlo má hrát. Za ty dva roky v Jaroměři se z tohoto úhlu pohledu cítím mnohem bohatší. Když k tomu připojím, že jsem získal nové přátele a kamarády a připustím, že se i frekventanti od nás dozvěděli něco o divadle, jsem moc rád, že jsem tehdy Nadě a Mírce kývl.

Milan Schejbal

BYLO...

FENOMÉN ZVANÝ JAROMĚŘ

Dva roky po kolejích do města, které vůbec neznám a přesto se stalo tím nejoblíbenějším místem z Čech... O pocitech z Jaroměře bylo napsáno mnoho, rád bych ještě za sebe připomenul:

- ♦ přednášky profesora Císaře - zmiňuji je jako první, protože v prvním roce jako první nastupovaly. Je pátek - večer trávíme s císařem divadla... Absolut full - tak tak - díky moc, pane profesore - jen za mě, protože mně to přineslo tolik, co mi nikdy nikdo ve škole nedal
- ♦ cvičení s Deliškou - od té doby mám rád své tělo, a to, jak se umí hýbat, dík
- ♦ "scénky" s Milanem - jen takový dotaz: herec ze mě nebude - a co třeba režisér? ...hm, tak nic
- ♦ Marie Poesová - jsem rád, že jsem ji měl čest poznat. Ono se to nezdálo, ale Maruška se stala tím, co nás pojilo. Ne, ona tím byla.
- ♦ Regina Szymiková - Konečně, Regino! Myslím, že jsem první, kdo napsal tvé jméno na stránkách Hromady správně. To by bylo, jako bych neuměl správně vyslovovat - díky tobě za vzácné rady.

- ♦ Karličce patří díky za ty čaje po ránu !
♦ Vladimíru Zajícovi díky za pomoc při našich prvotinách.

... jestli někomu připadá, že to trochu znevažuju, a že je to divný - no nic - neprošli jste Jaroměří a tudíž mě neznáte. Ještě že těch pár milých lidí od nás jo.

Váš Alešek Fajx /Antonio Deli/

BYLO...

LEDNOVÁ A ÚNOROVÁ HERECKÁ DÍLNA SE SERGEJEM FEDOTOVEM V JAROMĚŘI

Pravidelná setkání Východočeských amatérů s uměleckým šéfem a režisérem Divadla U Mostu v Permu přebírají rytmus umělcovy práce v českých divadlech a z něj odvozují jejich možnou četnost. A tak tvůrčí práce na Rackovi v Karlových Varech přivedla našeho oblíbeného Sergeje do Jaroměře na počátku nového tisíciletí hned dvakrát. Přesnost, soustředěnost a důslednost, to jsou výchozí neodmyslitelné devízy, s nimiž Fedotov u svých svěřenců počítá. Jak sám říká, základ jeho herecké dílny tvoří metoda vycházející z mnohokrát prověřené teorie Michaila Čechova, která rozbila a vzápětí povýšila mýtus "nedotknutelného" učení Stanislavského. Prolnutí prožívání divadelní role s uvědomováním si vlastní identity herce, za okolností daných jevištní postavě a za uvědomělého proudění vydávané a přijímané energie, vtahuje do magického spojení i předpokládaného diváka, který je ochoten hru ve všech jejích vypjatých i odlehčených variantách přijmout. Práce v herecké dílně Sergeje Fedotova bývá z pochopitelných časových důvodů zhuštěna do vzájemně na sebe navazujících bloků obsahujících cvičení fyzické i psychické herecké zdatnosti, otevřenost a vstřícnost vedoucí k uvědomělému partnerství na jevišti. Okruh příznivců Fedotovových dílen se stále rozšiřuje a pro některé skalní frekventanty se stává tento

konkrétní druh divadelní průpravy opakovaně požadovanou nutností.

KD

BYLO...

MONOLOGY V JESLIČKÁCH

V letošním roce porotci Tomáš Komárek, Václava Křesadlová, (oba absolventi DAMU) a Josef Tejkl, principál Divadla Jesličky, k postupu na Pohárek SČDO vybírali z devíti ženských a sedmi mužských monologů, viděli dvě představení jednoho herce, dva výstupy s loutkou a také jeden dialog.

Valnou většinu účastníků přehlídky tvořily frekventanti a absolventi ZUŠ Na Střezině, kteří v Divadle Jesličky mají domovskou scénu. Tradičně jsme přivítali Jiřího Vencla z České Třebové, Slávinku Hubačkovou, která se v Hradci Králové stavila cestou z vystoupení v Poděbradech domů, do zasněžených „kerkonošských“ hor. Nově a s radostí jsme přivítali herečku a režisérku souboru Vicena z Ústí nad Orlicí Jarmilku Petrovou, kterou přijeli podpořit i další kamarádi ze souboru. Doufejme, že alespoň některé z nich v příštím roce budeme moci uvítat i na jevišti. Porota o postupech do národního kola rozhodla takto:

V kategorii ženský monolog měla porota těžké rozhodování, nakonec do Olomouce nominovala Lenku Košťákovou, která se představila v roli Sestry ze hry J. Pitínského Pokojíček. Porota především ocenila velmi dobrý a šťastný výběr textu, přirozeně a s lehkostí provedený. Doufejme, že do Olomouce pozvou i na prvním místě doporučenou Jarmilu Petrovou, která zaujala v roli stárnoucí herečky pohotovostí a bravurou ve změnách postojů a především sdělností projevu.

Mezi muži nejvíce zaujal (velmi mladý muž) Jaroslav Pokorný z Divadla Jesličky. Jeho projev v roli Maršála ve hře Karla Čapka Bílá nemoc byl kultivovaný a velmi poutivě vystavěný.

V letošním roce došlo i na výstupy s loutkou. Jiří Polehňa (nominace) uvedl jednoduché a zajímavé

zpracování Dona Juana (rakvičkárna) pod názvem Don Šajn.

Jiří Vencel všechny přítomné potěšil fascinujícím autorským projevem s dávkou sebeironie a nadhledu. Porota jeho vystoupení doporučila k postupu pro celkovou výjimečnost a zvláštní strukturu hry, pro jeho svobodný, soustředěný projev.

A nakonec jsme SČDO do Olomouce poslali i divadlo jednoho herce. Mírka Venclová si připravila jednoduchý a působivý příběh s překvapivým vyústěním „O křečcích“. A i když hra byla určena především dětem, je zajímavá i pro dospělé.

Celý sobotní program uzavřel rozborový seminář, byl to příjemný den. Všem, kteří vyrazí do Olomouce reprezentovat náš východočeský region, přejeme „Zlomte vaz!“

BYLO...

ČERVENÝ KOSTELEC

VÝCHODOČESKÁ PŘEHLÍDKA
AMATÉRSKÉHO
ČINOHERNÍHO DIVADLA

Divadlo J. K. Tyla
15. – 18. března 2001

Pořadatelé:
MKS Červený Kostelec,
Impuls Hradec Králové
a Volné sdružení
východočeských divadelníků

Lektorský sbor ve složení:
Prof. Jan Císař (předseda),
Vladimír Zajíc a Jaromír Vosecký,
Mírka Císařová (tajemnice poroty)

Program

Divadelní soubor Vrchlický
– MKS Jaroměř

Miroslav Horníček:

Tři Alberti a slečna Matylda
Režie Helena Holečková

Divadelní soubor MKS
Červený Kostelec
Pierre A. Bréal:
Husaři
Režie Jan Brož

Mírko Stieber:
Svatební noc
Režie Jiří Kubina

Divadelní soubor
Jiráskova divadla v Hronově
Režie Miroslav Lelek
Johann N. Nestroy:
Lumpacivagabundus

Turnovské divadelní studio
Leopold Lahola:
Inferno

Režie Jan Baron Marek
Divadelní soubor Vicena
– Klubcentrum Ústí nad Orlicí
William Saroyan:
Mami, mám tě ráda
Režie: Jarmila Petrová

Divadelní soubor Jesličky
– Roztomilí andělci, Hradec Králové
Carlo Goldoni:
**Zvědavky a treperendy na laguně
a leckde jinde**
Aneb Vydestilovaná feminální feerie
Režie Jan Dvořák

Divadelní soubor KOLÁR
Police nad Metují
Anton Pavlovič Čechov:
Námluvy
Režie Jaroslav Souček

Divadelní soubor TEMNO
– Jirásek Týniště nad Orlicí
David Drábek:
Kostlivec v silonkách
Režie Eva Drábková

Divadelní soubor Vicena
– Klubcentrum Ústí nad Orlicí
Francis Veber:
Trouba na večeři
Režie: Jan Štěpánský

Divadelní soubor J. K. Tyl
– Dům kultury Koruna Hořice
Gabriel Chevallier:
Zvonokosy
Režie Zdena Vaškovová

Divadelní soubor Jirásek
– TJ Sokol Chocně
Florimond Hervé:
Mamzelle Nitouche
Režie Ladislav Hořejší

V souladu se Soutěžním řádem
v rámci východočeské soutěže ama-
térského činoherního divadla a mimo
přehlídku porota hodnotila i spojené
soubory Divadlo na tahu a Nejhod-
nější medvídci a jejich projekt **Ještě
žiju s věšákem, čepicí a plácačkou**,
autor „Samuel Königgratz“, režie
Andrej Krob.
Lektorský sbor o udělení nominace,

doporučení a individuálních výsled-
cích rozhodl takto:

Čestná uznání:

- **Richardu Bergmanovi**
za roli Kapitána v inscenaci hry
P. A. Bréala Husaři
- **Ladislavu Jančíkovi**
za řešení scény k aktovce M.
Stiebera Svatební noc
- **Ivanu Krejčímu**
za výpravu k inscenaci hry J. N.
Nestroye Lumpacivagabundus
- **Květě Videňové**
za roli Natalji v inscenaci aktov-
ky A. P. Čechova Námluvy
- **Evě Bartošové**
za roli Sophie v inscenaci kaba-
retu Davida Drábka Kostlivec
v silonkách
- **Liboru Stolinovi**
za roli Gringa v inscenaci kaba-
retu Davida Drábka Kostlivec
v silonkách
- **Ladislavu Skalickému**
za roli Koně v inscenaci hry
F. Vebera Trouba na večeři
- **Jiřímu Hrubému** za úpravu
a nastudování hudební složky
inscenace Zvonokosy

Ceny:

- **Pavlu Labíkovi**
za roli Flicota v inscenaci hry
P. A. Bréala Husaři a za roli Va-
sila v inscenaci aktovky M. Stie-
bera Svatební noc
- **Jiřímu Kubinovi**
za roli La Gouce v inscenaci hry
P. A. Bréala Husaři
- **Janu Brožovi**
za roli Huga v inscenaci aktovky
M. Stiebera Svatební noc
- **Miroslavu Lelkovi**
za postavy vytvořené v inscenaci
hry J. N. Nestroye Lumpacivaga-
bundus
- **Turnovskému divadelnímu stu-
diu** za výběr a dramaturgickou
úpravu textu hry L. Laholy Infer-
no
- **Jarmile Petrové**
za dramtizaci prózy W. Saroya-
na Mami, mám tě ráda
- **Lucii Kaplanové**
za roli Žabky v inscenaci Mami,
mám tě ráda

- **Skupině Temno DS Jirásek Tý-
niště nad Orlicí** za návrhy a rea-
lizaci kostýmů ke kabaretu Davi-
da Drábka Kostlivec v silonkách
- **Petru Hájkovi**
za roli Françoise v inscenaci hry
F. Vebera Trouba na večeři
- **Vítězslavu Bucháčkovi**
za roli Pierra v inscenaci hry
F. Vebera Trouba na večeři
- **„Samuelu Königgratzovi“**
za text hry Ještě žiju s věšákem,
čepicí a plácačkou
- **Zuzaně Hrdinové**
za roli Denisy v operetě Manzel-
le Nitouche

Ceny za inscenaci:

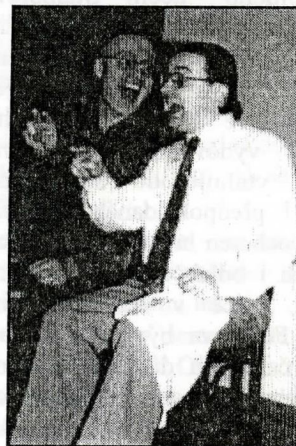
- **Divadlu na tahu a Nejhodněj-
ším medvídkům** za inscenaci
hry „Samuela Königgratze“ Ještě
žiju s věšákem, čepicí a plácač-
kou
- **Divadelnímu souboru Vicena**
Klubcentra Ústí nad Orlicí za
inscenaci hry F. Vebera Trouba
na večeři

Nominace:

- Divadlo na tahu a Nejhodnější
medvídci s inscenací hry
„Samuela Königgratze“ Ještě
žiju s věšákem, čepicí a plácač-
kou

Doporučení:

1. Divadelní soubor Vicena Klub-
centra Ústí nad Orlicí s inscenací
hry F. Vebera **Trouba na večeři**

2. Divadelní soubor při Městském
kulturním středisku Červený Koste-
lec s aktovkou M. Stiebera **Svatební
noc**

BUDE...

**VÍKENDOVÝ
SEMINÁŘ****DRAMATICKÉ VÝCHOVY**

proběhne ve dnech 20. - 22. dubna letošního roku v prostorách Domova mládeže SOU v Jaroměři, ve Studničkově ulici. Jsou zváni všichni, kteří již absolvovali dlouhodobý kurz i ti, kteří pracují v kterémkoli

zařízení s dětmi a chtějí se seznámit s některými osvědčenými postupy dramatické výchovy.

Lektory budou v klasickém složení Nina Martínková a Josef Lédl. Poplatek 250,- Kč za seminář a 160,- Kč za nocleh od pátku do neděle bude možno uhradit na místě proti potvrzení. Domov mládeže bude otevřen v pátek v 17.30 hodin. Výuka bude probíhat v časovém rozložení dle pokynů lektorů od 19. hodiny v pátek do nedělního poledne.

Pořadatelem semináře je Impuls

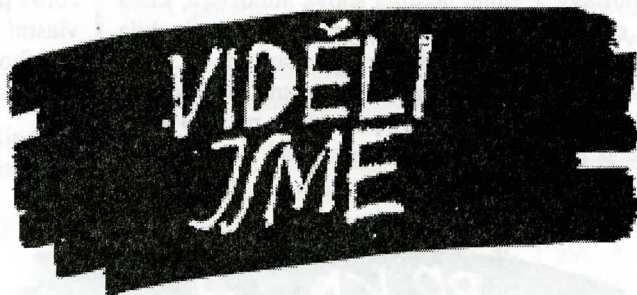
společně s VSVD. Přihlášky s adresou a kontaktním telefonem je možno zasílat do Impulsu:

Nad'a Gregarová
Okružní 1130

500 03 Hradec Králové

Můžete se rovněž hlásit na můj mobilní tel. 0602/628998. Na shledání s Vámi se těším opět v roli organizační vedoucí semináře.

Karla Dörrová

**VÁCLAVKA KŘESADLOVÁ:
"A"**

Autorka předlohy i provedení.
Jesličky, ZUŠ Na Střezině, HK.

V rámci večera "Kraťasů", 18. 1. v Jesličkách, vystoupila také Václavka Křesadlová. Na jevišti odehrála svoji povídku, nazvanou "A". Velmi mne zaujalo téma scénáře i způsob jeho provedení na jevišti jednoduchými hereckými prostředky. Kroky a gesty, které se stávaly součástí slovního sdělení vedeného s vnitřním zaujetím. (Pojmenováváné kroky jako herecký výrazový prostředek.) Představení je v podstatě popis všedního dne osamělé ženy, která se těší z každého dne a žije v radostném očekávání věcí příštích. Rytmus pracovních denních úkonů je vyjádřen rytmem kroků. Co krok to jeden popis pracovního úkonu. Jeden přechod přes jeviště vytváří jeden pracovní den. Opakováním dnů vzniká rytmus všedního života, časový i pracovní stereotyp, který je spokojeně přijímán. Denní rytmus je několikrát opakován a jeho stereotyp je rozvíjen další novou informací. Každý nový den, nová informace. Jejich významová hodnota stoupá, jejich iracionalita mne zneklidňuje, přechá-

zí do jednání ženy, která jedná v jejím duchu. Vyvolává ve mne představy, zvyšuje moji zvědavost a vytváří napětí v jakémisi radostném očekávání věcí příštích. V hierarchii informací stojí nejvýše ta poslední. Příchod dopisu, zacházení s ním a poté sdělení jeho obsahu, který navozuje jen další očekávání. Tím vyprávění končí. V radostném, až tajemném očekávání. Je to téma? Je to způsob nazírání na život? Je to jen expozice a to co je za ní, je ponecháno jenom nám na přemýšlení? Je to o překonávání nepřekonatelných překážek?

To nebyla jen hra se slovy, to byla hra s obrazy a představami, které slova a situace vyvolávaly, v příznačné pohodě myšlení a radosti z tvorby. Děj se jakoby tvořil přímo na jevišti a divák byl toho účasten. Byl vytvářen v přesné hierarchii významů a nových skutečností otevírajících další poznání. Ten pocit z tvorby byl neobyčejně sympatický a silný a při tom tak nenápadný. Byl veden hereckým jednáním, ze kterého jsem cítil vnitřní nasazení a hledání správného hereckého výrazu. Vnímá jsem tu racionalitu myšlení a zároveň hravost a potěšení ze hry. Bylo to neobyčejně citlivé, citové,

vnitřní a přemýšlivé. Přiznám se, že jsem tím byl okouzlen.

J. Merta

**ADOLF HOFFMEISTER:
PARK**

Jesličky, ZUŠ Na Střezině, HK.
Režie: Ema Zámečnicková

Taneční hra Park pochází z dvacátých let, z období Devětsílu a Dada. Inscenace Emy Zámečnickové tuto skutečnost ctí a vyrovnává se s ní po svém, avšak v jejím duchu.

Úvod: sešerele jeviště, vlevo schoulená postava /která později představuje vodotrysk/, klavír hraje tiché improvizace. Po chvíli se jeviště zatmí a uprostřed něho se objeví osvětlený obličej ženy "K": "Je noc.". Jeviště zesvětlí a v pozadí se objevují další tři postavy, které představují dva stromy a mezi nimi lucernu se dvěma pľlměsíci a klavír stále hraje. Žena "K" se ujímá iniciativy. Rozsvěcuje baterkou měsíc, roztančuje stromy a vodotrysk. Lucerna zpočátku odmítá. Celé jeviště tančí. Do této poetické atmo-

sféry vstupují dva sebevrazi a hrají svůj příběh ve velmi stylizovaném tanečním, umělém pohybu. Přítančí i baletka, o kterou je spor. Vyvolaná atmosféra, stylizovaný tanec i příběh baletky a obou sebevrahů vytváří situaci, zábavnou svou nenormálností, stylizovaným jednáním i absurdností příběhu. Hudba stále hraje a udržuje příjemnou atmosféru i rytmus představení. Divák je udržován ve stálém očekávání a v mírném, příjemném napětí. Do taneční hry vstupuje posléze i lucerna s oběma půlměsíci, její konflikt se ženou "K" vrcholí. Příběh sebevrahů je vyřešen, rej pomalu utichá, neživé postavy jsou opět na svých místech, stmívá se do naprosté tmy, žena "K" mizí hledištěm a hudba piana zní odněkud zdáli, až utichá. Snový příběh mizí a jeho lehký dotyk a pocit z něho zů-

stává v nás jako pointa lehké, poetické a zábavné anekdoty s nevtrivním posláním.

Viděl jsem tuto inscenaci hned dvakrát. Poprvé mne zaujala výrazně snová atmosféra, které bylo jednání na jevišti podřízeno. Motiv lucerny a její konflikt se ženou „K“ nebyl tak výrazný, přesto mně to vzhledem k příběhu obou sebevrahů nevadilo. V druhém představení byl zvýrazněn motiv lucerny a její konflikt, i jeho propojení s jednáním sebevrahů. Ti byli stylizovanější a jaksi topornější a tanečnice loutkovější, tance bláznivější, ale chyběla tu, alespoň pro mne, ta silná snová atmosféra, která na mne tak výrazně zapůsobila v předchozím představení. Mám zato, že některé posuny ve výkladu, jakoby byly provedeny na jeho úkor. (První část poznámek jsem si po-

znamenal po zhlédnutí prvního představení. Ale tím nechci říci o tom druhém, že by to inscenaci ubíralo na zajímavosti.)

Ema Zámečnicková sáhla po svém oblíbeném žánru. Mám zato, že měla šťastnou ruku a vybrala pro soubor dospělých předlohu, která podporuje jejich fantazii, kultivuje pohyb i jednání a divákům nabízí zajímavou podívanou. Ona umí odhadnout možnosti svých svěřenců a ví, kolik smí na ně naložit, aby bylo dosaženo dobrého výsledku. Aby ozvláštněný příběh zapůsobil na diváky, aby hercům ponechala ještě prostor pro vlastní tvorbu. Způsoby jejího divadelního hledání jsou sympatické.

J. Merta

Premiéra: 1. 12. 2000

27. LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA „O CENU MATĚJE KOPECKÉHO V LIBČANECH“

proběhla ve třech listopadových nedělích, 12., 19. a 26. listopadu za početné účasti obecnostva i v obvyklé pozorné péči pořadatelů. V divácké soutěži, o kterou v Libčanech stále běží, se na prvním místě umístily Pletené pohádky Čmukařů. Jejich představení mělo u diváků velký ohlas, a předstihlo tak v očích diváků i obě marionetová představení. Z nich pak druhé v celkovém pořadí, s nepatrným náskokem před inscenací LS Bodí z Jaroměře Starý příběh jaroměřský, bylo představení Krko-

nošské pohádky LS Na židli z Turnova. Je to vlastní adaptace tří televizních příběhů z večerníček o sedláku Trautenberkovi a jeho sporech se svou chasou a Krakonošem, hraných na otevřené scéně, odkrytým vedením, únanovskými loutkami a propojovaných průvodním slovem vypravěčky. Realistické příběhy ne vždy souzněly s výtvarnem stylizovaných loutek. Děti dobře známe příběhy z televize sledovaly pozorně. Napovídá tomu i konečný výsledek hlasování.

Ve stejnou neděli se hrálo ještě jedno kratší představení, prvotina souboru větších děvčat Romany Hlubčkové ze ZUŠ z Chlumce nad Cidlinou. Vlastní parafráze pohádky Sůl nad zlato, provedená spodovými loutkami za paravánem. Inscenace ne zcela hotová. Diváci jí dali málo hlasů. Důvodem byla menší čitelnost příběhu. Zkratkovité slovní repliky

byly málo podporovány jednáním loutek, situace nebyly dostatečně zobrazovány a text sám je zúplna nevysvětloval. Také rovina jistého humorného nadhledu, o který inscenace usiluje, nebyla ještě naplněna. Myslím si, že souboru pomohlo setkání s diváky a přineslo mu podněty do další práce na inscenaci.

Poslední, třetí neděli, se konalo, jako vždy na závěr, společné posezení a předání diplomů a dárek od pořadatelů, zářámovaných obrázků kreseb dětí z místní školy a v obálce od pana starosty i finanční obnos na podporu činnosti souborů. Slavnostní posezení bylo doplněno malým koncertem žáků na zobcové flétny a samozřejmě i pohoštěním. Postrádali jsme tentokrát Matěje Kopeckého, který je vždy na přehlídce jako vzácný host přítomen. Tentokrát dlel v nemocnici. Zastoupila ho však jeho dcera, Anička Kopecká – Nová-

ková, které se tu hned napoprvé zalíbilo prostředí, ve kterém se přehlídka koná, i srdečnost pořadatelů. Především pak těch hlavních, paní učitelky Burzové a paní Ryklové, které jako vždy tuto přehlídku svou obětavostí zaštiťují.

Jan Merta

Turnovem proběhl MODRÝ KOCOUR

Program :

DS TYL Říčany u Prahy
Harold Pinter - Lawrence Ferlingetti:
Milenec - oběti amnézie

Turnovské divadelní studio
František Zavřel:
Kamenný host

DAMU Praha
Ondřej Cihlár: **Rekonstrukce**

Divadlo tvůrčí myšlenky SURYA
Jawor, Polsko
Kolektiv divadla:
Ze sedmera hříchu

Dred Náchod
Ondřej Pumr:
Kolik životů má kočka

Divadlo LUNA Stochov
Harold Pinter:
Jakoby na Aljaše

ČMUKAŘI Turnov
Fernand Rojas:
Celestina

Loutkový přepis slavného románu
v dramatu
Nejhdnější medvědci
Hradec Králové
S.T.Gyros:
Chilliastra

Krátké a úderné divadlo Liberec
Kolektiv divadla:
Matka měst a její děti

Divadlo Igdyž Kolín
David Dvořák: **Vašíček 22**

Projistotní nadpis:

Kdybyste to snad nepoznali, dále se píše o přehlídce amatérského mladého a netradičního divadla Modrý kocour, Turnov 16. – 18. 2. 2001, jež byla letos prvně přehlídkou Euroregionu Nisa (tj. plus Polsko a Lužice), též prvně pro soubory uměleckých škol, s postupem na Šrámkův Písek

Turnovem proběhl Modrý kocour. Vypadal dobře, měl i blechy. Trvalo mu to tři dny, občas se i cournul. Pilný voyeurismus (všecky kusy, 1 porotní rozbor, kousek velmi přátelského posezení, respektive /p/ opíjení, kuloární atd.) mi snad dává kvalifikaci k napsání několika reflexí.

Hlavní kocour Petr Haken má strategii. Sestavuje festival v sekci soutěžní i nesoutěžní z osvědčených souborů hrajících v amatérském divadle první ligu. K této promyšlené dramaturgii přibývá i odvaha (nestrach) k riskování, ad 1 přirozeně vyplývající ze statutu přehlídky otevřené všem divadlům splňujícím vymezení, nebo ad 2 - jako kupř. letos -rozšířením působnosti na ne-probádané polské a lužické soubory. Úhrnem se strategie jeví dobrou s kvalitními a zajímavými následky. Aspirace byly bohužel nakonec umenšeny rozličnými protivenstvími: bez grantu nebylo možno zaplatit účast souboru(-ů) z Německa; v Polsku, odkud našťastí dorazil aspoň jeden účastník (Divadlo tvůrčí myšlenky Surya z Jawora s nonverbálním Ze sedmera hříchu), se kdesi záhadně ztratil herec dolnokubínského Divadla V. S. O. P. Hviezdoslav, takže hronovská Hájníková žena se nekonala; pro kolizi aktivit nakonec nepřijelo ani Rádobydivadlo Klapý.

K výhodě Kocoura (nebo Úpice aj., v porovnání např. s Červeným Kostelcem) patří, že se jen v nulové či minimální míře setkáte s divadly majícími v názvu obrozence, hrajícími tytéž, spolu s operetkami a stále dokolečka ojížděnými až ojetými kusy. Přes toto, přes proklamovanou netradičnost, jednalo se u většiny účastníků spíše o ne tradičnost, tzn. o zpracovávání ne tradičních textů (absurdních, autorských, soliterně

odchylných), povětšinou tradičními postupy. Termínu netradiční se snad nejvíce přiblížily Turnovské divadelní studio (F. Zavřel: Kamenný most) a Divadlo Igdyž Kolín (D. Dvořák: Vašíček 22).

Trocha netradičnosti, nebo aspoň ne tradičnosti, by neškodila sedánkům, na nichž se porotou rozebírají jednotlivá představení. Nynější forma, všichni ji dobře známe, spojená s vtípnými vtípkami, rádobyneformálním nastolováním atmosféry, mluvením pro mluvení, hlavně od věci, žoviálním ochotnickým dlouholetým přítelíčkováním a trpně (trapně) submisivním chováním režisérů a herců příkyvovačů, vysvětlovatelů a omlouvatelů chyb by se snad už mohla proměnit. Pokud se neví jak, lépe snad rozborů zrušit. Tato forma, ustrnulostí připomínající pedagogické rady (?na školách), člověku nic nedává, neboť se většinou nic nedozví. A nejvíc se nedozví ti, kteří to nejvíc potřebují, (kteří si to možná ani neuvědomují), tj. produkce nekomunikativní, zbytečné, špatné. Diskutovat, kritizovat, prostě komunikovat nejen o divadle, hledat význam, smysl je věru těžká věc. Chybí to: na rozbořech, velmi přátelských posezeních i uvnitř souboru.

Za vyřčené samozřejmě nenese Kocour, ani hlavní kocour odpovědnost, ale právě proto, že v Turnově umění zorganizovat tak dobře tak dobrou přehlídku, spoléhám třeba právě na ně, že se odváží definovat netradičnost, že třeba změní něco na rozbořech a obsahu diskutování, koneckonců vždyť jim samým nikdy nechyběla chuť a odvaha experimentovat, hledat, alternativnit.

Prvním závěrem se prodrbeme ještě několika blechami. Hlavní kocour byl po celou dobu nepochopitelně v zeleném. Možná je to příslib toho, že Kocour konečně bude i jinak zbarvený. Co takhle kyvadlová doprava mezi kinem a divadlem? Proč v Turnově chybí hospody? A Turnov není blíž? Co takhle Turnovský tur?

Druhým závěrem je nutno dostát informačním povinnostem. Porota ve skupenství Vladimír Hulec a Vladimír Zajíc a Markéta Miláčková rozhodla takto:

Na ŠP nominovala:
DAMU Praha, Ondřej Cihlár:
Rekonstrukce

Do širšího výběru doporučila
v tomto pořadí

1.
Nejhodnější medvědci, S.T.Gyros:
Chilliastra
2.
Dred Náchod, Ondřej Pumr:
Kolik životů má kočka
3.
DS TYL Říčany u Prahy, Harold
Pinter - Lawrence Ferlingetti:
Milenec - oběti amnézie
4.
Divadlo Igdyž Kolín, David Dvořák:
Vašíček 22

Charleyova teta

foto: Ivo Mičkal

CHARLEYOVA TETA Z VYSOKÉHO NAD JIZEROU *míří do Třebíče*

Kouzelná moc divadla, kdy přeskochí jiskra a diváci s herci spolu-prožívají dramatické osudy lidí, opět ukázala možnosti ochotníků.

Lomnice nad Popelkou - přehlídka ochotnického divadla Jizerské oblasti

Vypjatou a zároveň tradičně kolegiální atmosférou ochotnického soutěžení žilo první dva březnové víkendy zdejší Tylovo divadlo. Místní ochotníci pořádali již počtvrté přehlídku ochotnického divadla Jizerské oblasti, ve které se letos šest amatérských divadelních souborů Libereckého kraje ucházelo o postup na jubilejní desátou národní přehlídku činoherního divadla do Třebíče.

Tradičně přehlídku zahájil **domácí divadelní spolek J. K. Tyl**, který ve své inscenaci **Jiráskovy Lucerny** přesvědčil podle odborné poroty seriózním dramaturgickým přístupem a upřímným projevem tří hereckých generací. Z vyrovnaného souboru porota tentokrát ocenila výzrálý výkon Vladimíra Cermana v roli Vodníka Ivana, dále Renatu Tomešovou za roli Kněžny a všechny herce, kteří ztvárnili postavy vesnických muzikantů, stále se chystajících hrát kasaci.

Druhý den se nejprve představilo

veršovaným dramatem mladé lásky **Vítězslava Nezvala, Manon Lescaut, Divadlo v Roztocké z Jilemnice**. V náročném, citlivém a srozumitelném přednesu celého souboru vynikl Jiří Podlipný v roli Duvala staršího, dobrou jevištní práci odvedli také mladí představitelé v rolích Manon a rytíře Des Grieux.

V následujícím vystoupení **divadelního spolku Vojan z Hrádku nad Nisou** získal ocenění za zkušený herecký projev **Jan Sladký** v monodramatu **Jak zabít soka**, aby v druhé části svým téměř profesionálním výkonem excelovala v **Comedii finita Marie Živná**, která za roli uklízečky získala cenu za nejlepší ženský herecký výkon. Příjemný a veselý dojem pak zanechalo noční vystoupení v klubovém pojetí **ochotníků ze Semil** s absurdním humorem v mikrokomedii **3x Cami**, které na rozdíl od předlohy přenesl režisér Zdeněk Lindner do nemocničního prostředí a obohatil o skvělé nápady. Nejlépe ze souboru byl ohodnocen Josef Brodský, zejména za roli vraha.

Druhý víkend ani letos kýžených met nedosáhli **ochotníci z Turnova**. Pro onemocnění nejprve odpadlo představení souboru „Antonín Marek“ s komedií **S tvou dcerou** ne, v dalším vystoupení soubor mladých herců s Hakenovou úpravou pohádky H. Ch. Andersena o malé mořské víle, s názvem **Undina**, znovu projevil malou hereckou zkušenost. Zato

poslední představení **Divadelního spolku Krakonoš z Vysokého nad Jizerou** se slavnou komedií **Charleyova teta**, patřilo k tomu nejlepšímu, co bylo možno na letošní oblastní přehlídce spatřit. Režisérce Marii Trunečkové se podařilo přehledně a s gradací vystavět komediální děj a od prvního otevření opony bylo jasné, že soubor umí komediální žánr velmi dobře prezentovat. Celé inscenaci vévodil suverénní herecký projev Jiřího Pošepného, který za roli Lorda Babberleyho alias Charleyovy tety získal cenu za nejlepší mužský herecký výkon a sklízel spolu s dalšími aktéry častý potlesk na otevřené scéně slušně zaplněného Tylova divadla, což scházelo předchozím představením.

Z předvedených vystoupení odborná porota ve složení Jarmila Černíková, Daniela Musilová a Jaroslav Kodeš, jednoznačně nominovala k přímému postupu na Divadelní Třebíč komedii J. Brandona-Thomase **Charleyova teta** Divadelního spolku Krakonoš z Vysokého nad Jizerou. Na oplátku vyjádřili účastníci pochvalu odborné porotě za trpělivý, citlivý a fundovaný přístup k zúčastněným souborům při rozboření jednotlivých představení, pořadatelům za dobrou organizaci přehlídky a Integrované škole za výbornou kuchyni. Bude jen otázkou, zda při novém krajském uspořádání bude oblastní či krajská přehlídka nadále svěřena ochotníkům v Lomnici.

Ladislav Kubát

LÁMALI VAZ poprvé

Ve dnech 9. – 11. března 2001 se konala v Ústí nad Orlicí regionální postupová přehlídka amatérského divadla – ZLOM VAZ. Zúčastnilo se jí osm souborů. Jednotlivá představení hodnotila odborná porota a diskutovala o nich v pěti seminářích s vystupujícími soubory i dalšími účastníky přehlídky. V závěru navrhla udělení cen v rámci daném statutem, čestná uznání a využila i svého práva nominovat inscenaci na národní přehlídku do Třebíče, která je posledním výběrovým kolem na Jiráskův Hronov v oborech činohry a hudebního divadla. Přehlídka byla dobře organizačně zajištěna a poskytla soutěžícím souborům veškeré potřebné zázemí. Ochota, vstřícnost a obětavost organizačního týmu byla základním předpokladem pro to, že se celé setkání odbývalo ve velmi pěkné a družné atmosféře. Snad i to bylo důvodem, proč většina souborů z přehlídky nespěchala, a soubory tak měly možnost vidět vzájemně svá představení. Sobotní společenský večer utužil navázané kontakty. Divadelníci na něm pobavili i sami sebe v improvizovaném programu. Dramaturgie přehlídky byla pestrá. V rovnoprávném soužití tu vedle sebe existovalo autorské představení s výraznými rysy generačního divadla, zábava postavená na kvalitních klasických textech i na předlohách

novějších a současných, inscenace využívající prostředků divadla k vyjádření složitějšího společenského problému. Zajímavé bylo setkání se soubory tradičního typu, které stavějí především na svém hereckém potenciálu. Dramaturgicky objeveným a divadelně náročným tvarem pak bylo představení pořadatelského souboru OSD O Ústí nad Orlicí s inscenací francouzského autora Paula Claudela Zvěstování Panně Marii. Patřilo i k vrcholným zážitkům přehlídky a bylo také po zásluze oceněno porotou, diváky i kolegy divadelníky. Uznání se mu dostalo i od vzácného hosta přehlídky, paní Daniely Monmart z Francie.

Podobnou zprávu by bylo možné podat o většině divadelních přehlídek obdobného zaměření. V tomto případě se však jedná o záležitost poněkud jinou. Má dvě výrazná specifika. To první se odvíjí od toho, že přehlídka vznikla jako první ročník postupové přehlídky amatérských divadelních souborů na úrovni formujícího se Pardubického kraje. Poněkud předběhla dobu a její organizátoři zareagovali pohotově na situaci, která v celku amatérského divadla teprve nastává. Druhé specifikum je pro mě ještě daleko zajímavější. Přehlídka totiž vznikla výraznou občanskou aktivitou zdola. A nejen to. Byla zajišťována pouze dobrovolnými silami bez spoluúčasti profesionálního kulturního zařízení, dokonce i bez příslibu jakéhokoli finančního zajištění. (Finanční příspěvek města

nebyl v době přípravy ještě zdaleka potvrzen a požadavku podaném prostřednictvím grantu ministerstva s odkazem, že nepřispívá prvním ročníkům, nevyhovělo.) Organizační výbor tedy nastoupil cestu získávání sponzorů, což nebyla situace vůbec lehká. Počítá dokonce s tím, že v případě schodku budou náklady nést i jeho členové ze svých osobních zdrojů. Není to situace zajisté ideální a rozhodně ne dlouhodobě možné řešení, ale svědčí o zaujetém a přesvědčeném přístupu všech zúčastněných. Situace byla ještě složitější o to, že se k organizaci nespojili všichni, od kterých bychom to očekávali. Do nejistoty nešel ani tradiční místní soubor. Počáteční výchozí diskuse nebyla tedy nijak příznivá. Přesto se organizační štáb, složený z členů mladého souboru formovaného pod hlavičkou nově založeného občanského sdružení, nevzdal. Rozšířil se o řadu přátel – nedivadelníků a přehlídku zorganizoval tak, že o ní bez jakýchkoli pochyb mohu podat tuto příznivou zprávu. Patří jim všem za to dík.

Tradice je tedy zahájena. Pevně věřím, že bude ku prospěchu nejen amatérským divadelníkům Pardubického kraje, ale i městu Ústí nad Orlicí a jeho občanům. A pro příští ročník se jistě už spojí veškeré možné ústecké síly ve svorné jednotě.

Já sama jsem přehlídkou probíhala v trysku. Vzhledem k nabitému programu jsme s porotou vůbec neměli čas vydechnout. Ale příznivou

atmosféru přehlídky i její plynulé organizační zajištění jsme vnímali. Jestli nějaké podstatnější nedostatky byly, my jsme je nepocítili. Pokud se s nimi někdo setkal, snad by je měl organizátorům i odpustit. Protože by to byly potíže spojené se zrodem něčeho nového a cenného. Příští ročníky budou jistě ještě lepší a lepší. A hlavně doufám, že BUDOU.

Mirka Císařová

PS. Nevyjadřovala jsem se k úrovni jednotlivých představení, zprávu odborné poroty převezme z Amatérské scény a uveřejní příští číslo Hromady.

Pořadatelé: Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí, SPGŠ a HD Rytíři Krále Jana Ústí nad Orlicí a Město Ústí nad Orlicí pod záštitou Volného sdružení východočeských divadelníků

Program:

Rytíři krále Jana Ústí nad Orlicí,
Martin Zahálka a kol:
Kryštof Kolumbus

DS Lyra Vysoké Mýto, Georges
Feydau:
Brouk v hlavě

Občanská beseda
Opatovice nad Labem,
J. Suchý, F. Havlík:
Kytice

DS J. N. Štěpánka Chrudim,
F. R. Čech:
Dívčí válka

DS Klicpera Chlumec nad Cidlinou,
J. Voskovec, J. Werich:
Teta z Bruselu

OSDO Ústí nad Orlicí,
Paul Claudel:
Zvěstování Panně Marii

Spolek divadelních ochotníků
Žamberk,
Saul O'Hara:
Oženit se, to je vždycky...

DS Lyra Jeseník,
Radoslav Dubanský:
Fet

Odborná porota ve složení Dr. Milan Strotzer (předseda), Filip Nuckolls a Karel Semerád (tajemnice poroty Mirka Císařová)

na národní přehlídku Divadelní Třebíč nominovala:
OSDO Ústí nad Orlicí, Paul Claudel:
Zvěstování Panně Marii

Udělená ocenění v rámci ustanovení statutu přehlídky:

- Cena za nejlepší inscenaci
OSDO Ústí nad Orlicí,
Paul Claudel:
Zvěstování Panně Marii
- Cena za nejlepší ženský herecký výkon **Pavlině Kovaříkové** za vytvoření postavy Mary v inscenaci **Zvěstování Panně Marii**
- Cena za nejlepší mužský herecký výkon **Petru Žitnému** za vytvoření postavy Jakuba v inscenaci **Zvěstování Panně Marii**

Jak praštěla divadelní prkna V DOLANECH V ROCE 2000

Divadelní soubor vznikl v roce 1987 jako dobrovolný spolek lidí, jež chtěli obohatit kulturní život na popud starých divadelních harcovníků,

ků, neboť divadelní činnost v Dolanech má dlouholetou tradici. Divadelní soubor vyvíjí činnost jako řádně registrované občanské sdružení. Zakladatelem a jeho dlouholetým předsedou je pan Miroslav Mistr. Původní záměr nastudovat a sehrát jedno až dvě divadelní představení ročně, byl postupně doplněn a rozšířen o další aktivity.

Sice naše sezóna začíná v září, ale kalendářní rok zahajujeme Tříkrálovým pochodem těsně po Vánocích. Akce je určena dětem pro jejich pobavení i poučení. Na cestě se setkají se spoustou biblických postav. A ti, kteří cestou nezabloudí, nakonec dorazí do Betléma.

Pro děti je určen Maškarní rej, který se obvykle koná v březnu. Zkrátka nepřijdou ani dospělí, neboť i oni se mohou vydovádět na večerním Maškarním plese, konaném ve stejném termínu. Program pro děti se vždy tak líbil, že po jeho mírné úpravě s ním naši členové vystupují v různých ústavech sociální péče a obveselují tak i děti mentálně postižené (spolupracujeme např. s ústavu v Jaroměři, Černíkovicích, Solnici a jinde). Již mnoho let se účastníme kulturního programu (nebo spíše estrády či ještě lépe karnevalu pro děti mentálně postižené) Paleta v Solnici. Jinak pravidelně pro tyto děti bezplatně sehraje i nastudovanou pohádku.

Na přelomu dubna a května pořádáme organizačně nejnáročnější akce - „Pálení čarodějnic“ a přehlídku amatérských divadelních souborů. Čarodějnice mají již takovou tradici, že tento slet si každoročně nenechá ujít několik set zájemců z širokého okolí. K organizaci divadelního festivalu nás inspirovala paní Ema Zámečnicková z divadelního souboru Jesličky, za níž ale stála agentura Impuls. Bez výrazné pomoci a organizační přípravy zaměstnanců této agentury (zvláště paní Gregarové), bychom celou akci zajišťovali jen velmi obtížně, pokud vůbec. Divadelní festival přivádí do obce sice amatérské soubory, ale mnohé jsou na velmi dobré úrovni, takže jejich vystoupení jsou významným obohacením kulturního života. Ani náš soubor na této přehlídce zatím nechyběl.

První polovinu roku uzavírá opět

H R O M A D

tradiční a dlouhá léta pořádaný Pohádkový pochod, který také každoročně přiláká do Dolan stovky účastníků, aby v lese plnili různé úkoly, nechali se děsit a okrádat různými pohádkovými bytostmi. Je to náš příspěvek ke Dni dětí, který nekončí příchodem z lesa, ale pokračuje různými atrakcemi na dolanském hřišti. Takovou menší prázdninovou akci bývá účast našich členů na estrádě pro postižené děti v Králíkách.

Podzim se v našem souboru obvykle odehrává ve znamení studování a většinou i nastudování divadelního představení. Nejčastěji se hraje nějaká pohádka, kterou pak sehraje někdy kolem Vánoc. Je zajímavé, že obvykle přiláká nejen spoustu dětí, ale i dospělých. Poslední nastudovanou pohádkou byla pohádka "O Veselém hrobaři". Asi by nebylo taktické vlastní dílo chválit, ale je velká škoda, že se nám letos nepodařilo s touto hrou vystoupit na dalších místech tak, jako tomu bývalo v minulosti. Největší odměnou pro naše herce je, když můžou hrát a jejich výkon je odměněn potleskem.

I když nácvik divadla zabere mnoho času, myslíme i na naše bližní v obci, takže podzim se neobejde bez zajištění a organizace prasečích hodů a posvícenské zábavy.

Jen pro úplnost je nutno podotknout, že v průběhu roku nemyslíme jen na ostatní, ale někdy i sami na sebe, takže například výroční schůze se neobejde bez neformálního posezení (někdy i s hudbou a tancem), samozřejmostí je, že divadelní sezónu je nutno především slavnostně zahájit, ale také ukončit; dvakrát ročně relaxujeme na horách a pod.

Za tím vším je spousta času, energie, někdy i nervů a proto se střídavými úspěchy se snažíme do našich řad lákat nové členy - zvláště mladé. Vedle povinností si také užijeme i mnoho legrace a na takové situace se pak vzpomíná dlouhá léta. V Jaroměři 21. ledna 2001

Za Divadelní soubor:

Miroslav Mistr, předseda

DOLANY

předvánoční

Divadelní soubor Dolany pozval všechny své příznivce na novou po-

hádkovou komedii O veselém hrobaři. Celý tým pod vedením Miroslava Větrova nastoupil před diváka v plném nasazení, aby ukázal, že to myslí s divadlem vážně a že jeho produkce má vzestupnou tendenci. O tom jsme se v průběhu příjemného nedělního odpoledne 17. prosince několikrát přesvědčili.

V přehledném, jednoduchém příběhu, v humorně vyladěném tónu, sledovali malí i velcí diváci osudy vnitřně pravdivých postav, směřujících společně ke konečnému naplnění spravedlnosti. Kontinuitu vnímání nenarušovaly ani některé technické nedostatky hereckého projevu - spěch se nevyjadřuje příliš věrohodně rychlým řapáním po jevišti - ani drobné problémy se světly při navozování noční atmosféry. Velmi vkusné výtvarné řešení kostýmů se stalo dalším argumentem hovořícím pro celkové příznivé vyznění dolanské inscenace pohádky.

-KD-

NOVÁ PREMIÉRA v RYCHNOVĚ NAD KNĚŽNOU

Už počtvrté za sebou se rychnovský divadelní soubor pokusil oživit tradice ochotnického divadla v okresním městě a v poslední únorový den letošního roku se veřejnosti představil Moliérovým Lakomcem. Teprve po premiéře jsem se rozhoupala a usedla k počítačovému stroji, abych vám, na přání Nadi Gregarové, letem světem přiblížila probuzení souboru.

Jednoduché počty - jedna premiéra do roka, letos čtvrtá - takže vše začalo pouhou náhodou na podzim roku 1997. S kolegou Pepou Bahníkem jsme šli na oběd do rychnovské Bílé Labutě, a tam se k nám přihlásil letitý ochotník, tč. číšník Láďa Písecký. A jestli prý něco připravujeme. Pravda je, že jsme mu mohli odpovédět jednoduše: "Hubou (pardon) ano." A on, že prý má hru a chuť, a lidi prý se najdou. Překvapení první - tou hrou byly Maryša, překvapení druhé - že prý počítá s námi. Vesele jsme smáli a pak si řekli, proč vlastně ne. A bylo to.

Náhodám ovšem nebylo konce. Do okresu se vracel k trvalejšímu

bydlení Mirek Zounar, náhodou jsme se setkali a aby řeč nestála, mluvalo se i o Maryše. A jestli by nám nepomohl. Pomohl, a to tak, že výrazně. Ujmul se fakticky režie a učil nás po dlouholetém nicnedělání po jevišti chodit, mluvit a chvílemi i hrát. Situaci mu nezlehčovalo ani to, že už dávno nejde o soubor čistě rychnovský, ale spíš o Spojený soubor Orlických hor, členové se rekrutují od Dobrušky, přes Pěčín, Javornici až k Vamberku. Jen pro upřesnění, hraje se pod názvem DS Pelclova divadla - tak se jmenuje barák, kde jako domácí působíme.

V březnu 1998 - téměř přesně po deseti letech od posledního rychnovského divadla - byla premiéra. Údajně se povedla, snad ano. Hráli jsme patnáctkrát a lidi i tleskali. Jenže, po dvou představeních přišla rána. Mirka Zounara zradilo nemocné srdce definitivně a z nás se stali sirotci. Ať už má názor na něj kdokoliv jakýkoliv, pro nás byl pomocníkem největším a bez něj by náš start byl daleko těžší a podstatně méně úspěšný.

Takže jsme stáli před otázkou, co dál a hlavně kdo. Tedy, kdo se ujme režie. Skončit jsme nechtěli, ale režiséři je prostě - alespoň v našich krajích - absolutní nedostatek. Nakonec se obětoval Pepa Bahník a soubor si zalaškoval s komedií Drak je drak a ve třetím roce svého života pak s Werichovou úpravou Tety z Brusele. Pak se nám zezdalo, že té randy už je příliš a taky Pepa, když režíroval, měl omezené herecké možnosti. A hloupý soubor, který na jevišti nevyužije toho nejlepšího, co má. Tak jsme se pro letošek vyměnili a zachovali se vůči Thálii poměrně drze. A začali koketovat s Lakomcem. Z koketování se vyvinul poměrně pevný svazek, a jak psáno v úvodu, 28. února 2001 byl zakončen svatbou.

Pravděpodobně přijde i rozvod, ale do té doby máme v plánu objet naše milé štace a nějakou k nim i přidat. A mezitím se pokusíme navázat nějaký další pěkný vztah, šušká se cosi o tom, že jedním z hlavních potencionálních amantů na roli režiséra je Jan Kráčmer st. - v současné době náš momentálně nehrající herec. A dá-li on a pánbůh, i role budou.

Ivana Kučerová

PRKNA BUDOU PRAŽTĚT

ŠTRONZO 2001

Divadelní přehlídka aktových her a divadel jednoho herce, kterou pořádají Kulturní služby města Moravská Třebová spolu s DS J.K.Tyla, se uskuteční již po šesté, 9. - 10. 11. 2001. Srdečně zveme všechny divadelní zájemce o tyto žánry, aby se nahlásili na adresu: Heidemarie Sekáčová, Kulturní služby města Moravská Třebová, Svitavská 18.

Pro neznalé uvádíme: přehlídka je postupová, nemá regionální ba ani státní hranice.

Její hlavní cenou je uzená hlava prasete, zkonsumovaného k večeři, kterou udílí porota utvářená ze zástupců hrajících souborů. Těšíme se, že i letos povede odbornou porotu pan profesor Císař a tajemnicí bude jeho žena Mirka. Další dva členové poroty jsou zatím překvapení pro vás i pro nás.

Hrajícím souborům poskytujeme: ubytování, cestovné, oběd, tradiční večeři a snídani. Nikdy nechybí host přehlídky. Letos jím bude pan Václav Postránecký a jeho pořad „Jak se učí herectví“.

Požadujeme: pouze aktové hry a divadla jednoho herce, které musí splňovat časový limit 40 minut. Z důvodu časové návaznosti poskytneme na stavbu, nasvícení a bourání scény pouze 1 hodinu. Účastnický poplatek 100,- Kč na osobu.

Fotkami se vracíme k minulé rubrice a to „herecké dílně“ se Sergejem Fedotovem, která proběhla v lednu a únoru letošního roku v Jaroměři.

MAŤE VSTOUPIT!

SEZÓNA 2000/2001 VE VÝCHODOČESKÉM DIVADLE PARDUBICE

Po loňské jubilejní sezóně, ve které oslavila historická budova Východočeského divadla své devadesátiny, vstoupilo Východočeské divadlo do další již 91. divadelní sezóny, která pro své diváky také připravila pestrou paletu různorodých inscenací.

Východočeské divadlo hraje na třech scénách - Městské divadlo, Hronovická scéna a Zámecká scéna. Po velkém úspěchu karnevalové komedie Předvečer tříkrálový v režii J.Seydlera, hrané v závěru sezóny na nádvoří hradu Kunětická hora, se v několika zářijových víkendech divadlo opět "zabydlelo" na Kunětické hoře s Předvečerem tříkrálovým.

První premiérou sezóny 2000/2001 byla v září romantická komedie A. R. Gurneyho Sylvie v režii hostující L.Engelové. Na Hro-

do divadel!
Členové VSVD
mají po předložení
členské legitimace
50% slevu
do Klicperova
divadla,
Divadla Drak
v Hradci Králové a
do Východočeského
divadla Pardubice!

novické scéně se tak představil příběh o milé fence Sylvii hrané mladou a půvabnou herečkou M. Frkalovou.

V říjnu ožilo svou premiérou i Městské divadlo, pro které hostující

M.Tarant nastudoval Ibsenovo historické drama o boji o moc, o potřebě milovat a zničující nenávisti Nápadníci trůnu v hlavních rolích s J. Kalužným, J.Vránou a P.Hübnerem. Inscenace vznikla pod záštitou Norského královského velvyslanectví a sklídila ohromný úspěch jak u divadelních kritiků, tak u diváků. Diváci jí svým hlasováním udělili titul Nejlepší inscenace roku 2000.

Východočeské divadlo nezapomíná ani na své nejmenší návštěvníky a v říjnu ještě uvedlo na Zámecké scéně loutkovou pohádku Kocour v botách v režii zkušených loutkářů královéhradeckého divadla Drak J.Dvořáka a J. Pilaře.

Listopadovou premiérou, která byla rovněž českou premiérou, VČD potěšilo všechny milovníky muzikálů, na repertoáru se objevil pohádkový muzikál, na motivy H. CH. Andersena, Kouzelné střevíčky napsaný dramaturgem divadla M.Fahrnerem s písněmi brněnského muzikanta P. Ulrycha. Režie se ujal J.Seydler.

Poslední premiérou roku 2000 byly Čechovovy Tři sestry v režii F.Laurina, které mají letos 100. výročí od prvního uvedení v Uměleckém divadle v Moskvě.

V lednu se na prkna Východočeského divadla vrátila Smetanova opera Hubička v režii J.Uherové nastudovaná posluchači pardubické konzervatoře. O jejím úspěchu svědčí i pozvání na festival Opera 2001 do Stavovského divadla v Praze.

První premiérou v novém tisíciletí, opět také českou premiérou, je v únoru čerstvá novinka světové muzikálové tvorby Pokrevní bratři W. Russella v režii špičkového muzikálového režiséra P. Novotného j. h.

Od 18. do 24. února žijí Pardubice smíchem, Východočeské divadlo v tomto období organizuje první ročník Festivalu smíchu. Jedná se o sou-

A. P. Čechov: Tři sestry (L. Štěpánková j.h., D. Novotná, E. Janoušková j.h.)
foto: V. Mohylová

těžní festival komedií českých regionálních divadel, jehož zástity se ujal primátor města Pardubic, Ing. J. Stříteský.

Do konce sezóny VČD připravuje ještě jazzový muzikál Tracyho tygr, Marivauxův Spor, komedii Věno slečny Laury a v létě slavný muzikál Noc na Karlštejně, který se bude hrát v historické kulise hradu Kunětická hora.

Radek Smetana

Ze života obludného hmyzu

foto: J. Ptáček

ČTYŘIKRÁT Z KLICPEROVA DIVADLA

Až na samý závěr loňského roku se v divadle královéhradeckém především bouralo a zdílo, takže premiéry na sebe daly čekat. Píše se však březen 2001 a na zdejším jevišti můžeme vidět čtyři divadelní kousky, čerstvé jako z cukrárny! A co o nich píše kritika?

Nejprve hmyzí projekt - viděno sedmi! - „ze života obludného hmyzu“, měl premiéru 13. ledna. Sedm režisérů volně inspirovaly texty F. Kafky, bří Čapků, J. Karafiáta a dalších. Na jejich fantazii, tedy na fantazii Niny Vangeli, Vladimíra Morávka, Michala Dočekala, Zdenka Plachého, Davida Jařaba, Martina Tichého a Pavla Šimáka, je vystavěn další neobvyklý projekt Klicperova divadla. Inscenace není skladačkou epizod - několik z nich se hraje na pokračování, prolíná s ostatními a dotváří pocit celistvosti hmyzoidní říše. Jednotlivým prvkem je právě „různost divadelního jazyka tvůrců věhlasných i začínajících, který každý po svém vzdali poctu bří Čapkům a připomněli, jak směšné a malicherné se jeví naše lidské pinožení“ (Z.A. Tichý).

Jen o týden později „Pastýřka putující k dubnu“ a kritik píše - „krásný pocit povznesení poezií Robinsona Jefferse, špičkové herecké výkony - Petra Výtvarová, Jiří Klepl,

Dušan Hřebíček a další, slovenský režisér Marián Pecko nezůstal nic dlužen své pověsti. V Pastýřce, magickém příběhu téměř biblického rozměru, srší energie podložená týmiž běsy, jací jsou zakleti v díle Jeffersově. Hmyz a Pastýřka jsou dva protilehlé póly, pětioktávrový rozsah hlasu divadla, kterému ještě dlouho nevyroste u nás soupeř. Zkrátka hlas divadla roku.“ (J.P. Kříž)

V té době začínají se zkoušet další dvě hry. Čechovovy „Tři sestry“ inscenuje Vladimír Morávek, premiéra 10. března, představitelky Olgy, Máši a Iriny ve vynikající formě. „Poslední tango tří sester - znepokojivě výstřední forma, která je erbovním znakem téměř všech Morávkových jevištních interpretací... Výrazná stylizace, expresionistický škleb a jedovatá barevnost scénografických prvků charakterizují Morávkova Čechova. Režisérova invence dokáže sugestivně vyvolat změny nálad, prázdnotu domu bez lásky i drastickou destrukci obydlí, výsledný tvar má úctyhodné rozvržení i temporytmickou gradaci“ (Jan Kerbr)

A konečně poslední zatím jarní premiéra (24. března), W.S. „Jak se vám líbí“, kterou v rámci shake-spearovské linie Klicperova divadla nastudoval Jakub Korčák. Ve chvíli,

kdy uzavíráme toto číslo, nejsou ještě recenze k dispozici, ale viděl jsem sám a proto mohu poznamenat - „kultivované, zábavné a hladce plynoucí představní, které potěší ty, co si jdou do divadla odpočinout, uklidnit duši. I ty nejkrutější motivy hry (souboj zlého vévody s Orlan-dem, situace vyhnanců) jsou nabízeny laskavě, dojemně, s humorným nadhledem, v němž se spíš odzrcadlí směšnost krutosti. Báječný Dušan Hřebíček baví publikum. Stejně pěkně „řadí“ ve své roli Kamila Sedlářová, jejíž Rosalinda je neодо-latelná - v dívčí róbě i v mužském převleku. Divadlo pro ty, kteří v něm chtějí zažít zábavu. Nezklame milovníky tradičního hereckví rostoucího z textu (skvělý Hilského překlad) - byť se, kupodivu, hraje ve scénografii připomínající geometrický konstruktivismus 30. let, v kostýmech „guevarovských baretů“ i sak lázeňských fešáků, v mysliveckých hubertusech vyhnanců, v šatečkách mattisovské barevnosti a s paraplíčky ve (snad) vlčnovském kroji, kupodivu, ku podivu... (Saša Gregar)

-sg-

ŠKOLA HROU

OČIMA PRINCIPÁLA JESLIČEK

Již tradičně dozrály opusy Emy Zámečnickové, především **Chvíle přirozenosti** (Whitman) a **Park** (Hoffmeister). Myslím, že mohou směle zastupovat Jesličky na kterémkoliv přehlídce jako hotové tvary, nikoliv polotovary, a bude o nich ještě dostatečně slyšet.

Pomineme-li řadu drobnějších titulů různé kvality, nejkomplexnější radostí mne naplnila inscenace Antonína Fendrycha **Nasad' si ten nočník na hlavu** (dle Feydeaua). Hodinová konverzačka je sympatická především vyrovnaností a poměrně vysokou úrovní hereckých výkonů všech šesti protagonistů, kteří neztratí rytmus a nepodlehnu svodům šarží, jež se nabízejí.

Zcela jinými kritérii nutno poměřovat oba nejnovější opusy Jana Dvořáka, **Parkování povoleno, zastavení zakázáno** (též na motivy Hiršala) a **Zvědavky a treperendy na laguně a leckde jinde** (Goldoni). Principál je spokojen proto, že pan režisér a scénárista v jedné osobě v obou případech obdivuhodně zvládl a zaměstnal různorodou směsici dospěláků (v případě prvním) a neméně problematickou smečku dívek v jedovatém věku (podruhé). Materiál dokázal zorganizovat tak, že vznikly produkce zábavné, kultivované, které připravují zainteresované k další vážnější práci. To vše Jan Dvořák činí vědomě nikoliv pro pozlátka přehlídek, ale pro kontinuitu a budoucí prospěch mateřské scény. Pro ten je ochoten případně nastavit i vlastní hrud' námitkám o polotovarech na těch přehlídkách, kam svá

představení masochisticky vyšle, aby studenti slyšeli a učili se komunikovat.

Pod košatým titulem **Můj děda zplodil matku mou a můj otec pak mě** se skrývá další projekt Emy Zámečnickové (podle Zuzany Trojanové). Skvělá interpretku Šárka Liznová se s tragicky zahynuvší Trojanovou ztotožňuje a je-li ve fyzickém kontaktu s diváky, její výkon zaslouží absolutorium. Proč režisérka nehlásila do soutěže divadel jednoho herce, principál netuší.

Další nové a nové kusy se ohlašují, jak ani u třisetlávého kolosu, jímž Jesličky jsou, nemůže nebýt. Lod' pluje dál, ale o tom zase příště.

Josef Tejkl

„JESLIČKÁŘI“ V KLICPEROVĚ DIVADLE

Když jsem byl obeznámen s úkolem sepsat cosi málo o hercích z divadla Jesličky vyskytujících se na prknech divadla Klicperova, automaticky mně na mysli vytanulo duo Dvořák – Gregar.

Ale psát o těchto dvou se mi při hlubším pohledu jevilo jako nošení sov do Athén; navíc bych si vystačil pouze s několika řádky, a tak věren své pověsti zavlího faktografa pojednám věc šířeji. Respektive se vrátím do dob, kdy Klicperovo divadlo neslo ještě hrdý název Divadlo Vítězného února a o Jesličkách jsme si mohli nechat jenom zdát (existoval toliko literárně dramatický obor Lidové školy umění a hrálo se, kde se dalo. A už v těchto prehistorických

dobách si režiséři onoho „velkého“ divadla vybírali do epizodních rolí svěřence scény „školní“. Omlouvám se všem, na které zapomenou, ale má paměť je krátká, takže vím jenom, že 1. dubna 1989 měla premiéru hra bratří Čapků **Ze života hmyzu**, kde roli školačky alternovaly tehdy Dominika Špalková a Jana Mrkvičková.

Na počátku let devadesátých zběhl už ke „klicperákům“ pozdější „mrtvý brouk“ Jan Zuska a vydržel tam téměř dva roky. A netrvalo dlouho, a režisér Morávek obsadil do své Buldočiny frekventanty Ondřeje Nováka a Milana Žďárského. První dnes studuje činohru v Brně a druhý dělí své síly napůl mezi divadla Klicperovo a svůj domovský Drak.

A začala kaskáda. Režisér Michal Dočekal postupně využil na přejiti jeviště Terezu Benediktovou, Lenku Košťákovou, Janu Kučerovou, Kláru Řebíčkovou, Elišku Šustovou a Lenku Zobačovou (uvedeny v abecedním pořádku, vynechaným se dopředu omlouvám). Z omladiny mužského pohlaví se objevil mj. Filip Vostatek, následován „morávkovskými ministry“ Matějem Zýmkou a Ondřejem Součkem.

A neboť mladí přestávají stačit, sáhlo se k zmíněným Alexandru Gregarovi (úplatný četník Bouda v **Baladě pro banditu** a podporučík Rode ve **Třech sestřích**) a Janu Dvořákovi (druhý hrobník a jeden z herecké družiny v **Hamletovi** a starý ovčák Corin v **Jak se vám líbí**).

Není vyloučeno, že galerie se za rok ještě rozroste, každopádně Jesličky expandují, neb hraní domácího jest asi málo.

Tak všem kolegům přejme hodně úspěchů, málo výpadků a dobré a ještě lepší role.

-af-

NESTOŘI & KANDROASOVÉ

Začít až v důchodu, proč ne?

Jarušce Nohejlové, režisérce divadelního souboru Lyra z Vysokého Mýta je neuvěřitelných osmdesát šest let. Stále je mezi ochotníky, stále režíruje, dokonce ne jednu, ale i dvě premiéry do roka. Dnes má soubor Lyra na repertoáru hned několik her, které připravila – a chystá se na další! Když skončil slavnostní večer ke 175. výročí prvního ochotnického představení hraného ve Vysokém Mýtě, Zdeněk Culka (vysokomýtský herec, režisér, scénograf i autor a do konce minulého roku i ředitel Kulturního klubu) jí položil několik otázek.

Jaruško, loni, ve svých neuvěřitelných osmdesáti šesti letech, jste nazkoušela hru Bejvávalo aneb Loupežníci na Chlumu, a k tomu ještě Brouka v hlavě. Přesto se nejdříve zeptám na vaše začátky v ochotnickém divadle.

To je tak dávno, že si už ani nevzpomenu. Na obecné škole jsme byli rozdě-

leni na školu chlapeckou a dívčí, kantoři měli na starost vždycky jednou za rok udělat hru s dětmi ze své školy. Češtinu a dějepis učil pan učitel Tošovský a ten zároveň psal a upravoval divadelní hry pro děti. Takže jako první hru jsem s ním hrála, to mě bylo asi jedenáct, v pohádce Sůl nad zlato. Překrásné to bylo, byl tam les a trpaslíci, všichni tancovali, nádherná hudba, tenkrát tu totiž bylo i orchestrální sdružení, a v něm vojen-

ští hudebníci, skvěle to představení doprovázeli. Tam jsem hrála poprvé, Kuchaře...

Z Kostelce nám měli dodat nějaké kroje, ale nepřišly, kdo co doma sehnal, to měl na sobě. Já dlouhé bílé vyšívané nohavice po mamince, zástěru a čepici z dektúry, všechno nahonem maminka spíchla. Kroje přišly na druhý den... Dokonce jsem tam zpívala jakousi kuchařskou písničku.

A pak jsme hráli Kolo divoženek, taky výpravnou pohádku, asi v roce 1928. Tenkrát všechno muselo být jako doopravdy, tekla tam i pravá voda. Jo, dnes se leccos dá nafixlovat i taky technika postoupila, tenkrát to ale jinak nešlo, muselo se všemu věřit...

A pak jsme v roce 1939 dělali Blodkovu operu V studni. To už Němci nastupovali a byli tady v Mýtě. Pan dirigent Zdražil, jehož manželka zpívala v olomoucké opeře, to dal dohromady se zpěváky ze spolku Otakar a s herci ze Šembery. Zpívali k tomu navíc na závěr ještě mohutný sbor „V boj národe můj“, to se zpívalo i o sletech, ale tenkrát nám v tom

poprvé škrtili. Ovšem my to stejně zpívali na plný pecky, jakýpak škrtní... Pak byla Muzikantská Liduška, ale byla válka a dlouho nic, já odešla z Vysokého Mýta, ale v Pardubicích jsem se k ochotnickému divadlu nedostala. I když v podniku jsme měli takový ochotnický kroužek, o sobotách jsem dělala s dětmi besídky, zpívali jsme, hráli, s pimprlaty jezdili na výlety a vždycky něco v přírodě předváděli. No a najednou v roce 1971 přišel důchod a já se vrátila sem, do Vysokého Mýta...

A tak jsem se vrátila do party, která tehdy dělala estrády, zrovna se taky chystalo „Bejvávalo“ a mě potřebovali na Babu kořenářku. Kolem sebe jsem měla režiséry Pepka Švarce, pana učitele Mlejnků, Frantu Majera a pak jsem k tomu přišla i já se svou troškou....

...a teprve v důchodu jste se stala režisérkou. Jaká byla ta první hra, kterou jste úplně sama režírovala.

Vida, tak ono se dá začít až v důchodu... První hra byla Svatba pod deštníky - Pepa Švarc byl na tom špatně se zdravotním a říkal, zda bych to za něj vzala, kdyby něco. Já se bránila, že na to nemám. Ale on nedal, že si prý raději zahraje, a skutečně to byla jeho poslední role. To bylo v roce 1981. Hned na to jsem dělala komedii Nezlobte babičku, v šestaosmdesátém detektivku Před očima všech a pak už to šlo všechno za sebou - Klidné jako kobry,

Hardrián z Římsů, Treperendy, Pamfilo a spol., Modrý slon, Košílka, Charleyova teta, Revizor, Veselé paničky Windsorské, Cesta Karla IV. do Francie a zpět, znovu jsme si zopakovali Bejvávalo. Všichni, kdo jsme v něm tenkrát hráli, jsme po tom toužili! A konečně Brouk v hlavě, kterej mě tedy dost postrašil...

V roce 1991 byl založen soubor Lyra, jeho založení vlastně naplnilo 175 letou tradici vysokomýtského divadla v němž není na množství souborů nouze, Lyra se jmenovala budova, kde se od nepaměti divadlo hrálo – a vy tady dnes připravujete jednu až dvě hry ročně.

Jo, dřív se hrálo trochu míň, maximálně jednou do roka. Ale taky se hrálo každý divadlo víckrát, některý představení i mockrát, třeba dvanáctkrát, po sousedních obcích, třeba paničky Windsorské... A soubor Malá scéna trochu stagnoval, herci chtějí hraní přišli do Lyry. Třeba Karel Fenykl nebo Majka Jiskrová, co začínala u Pepka Švarce, František Schejbal... Ten byl dobřej na muziku, když jsme ji měli, tak to byly estrády v JZD, MDŽ, to nás znali i na Moravě, a chlapi tam taky měli své známý ženy a dívky, jak už to chlapi dělají, hrálo se na hasičských slavnostech. Estrády byly fajn, lidi se na jevišti otloukli, zbavili trémy. Kolem probíhaly generační výměny a já zůstávala...

Vždycky jsme si říkali, že Ja-

ruška má nos na nové talenty.

Tady bylo hodně škol, moc děvčat prošlo souborem, ale po škole zmizely, i kluků dobrejch bylo pár. Přišli z vojny a přihlásili se sami. Třeba Pavlík Zelenka, ale on pak utek do ciziny. Nebo děvčata, co šla pak k divadlu, Jitka Martínková nebo Kristýnka Dušková. Tak už to je, někdo se vycvičí a odejde a starý musejí hrát mladý – nebo naopak. Konečně i na velkém divadle je to tak...

A co plány do budoucna?

No, já už moc neplánuju. Člověk v mých letech neví dne ani hodiny, ze střechy spadne taška a člověk je pryč v tu ránu... Ale, chtěla bych dělat nějakou „dedektývku“, nějakou tu Agathu Christie. Brouka někde prodáme na nějakou větší scénu, i Bejvávalo se snad ještě bude hrát, do Ústí na přehlídku pojedeme s Karlem IV., ten se tam bude hodit.

No, plánů je hodně a času málo. Na jaře bude pohádka, na jevišti snad padesát lidí, ale to bude dělat Zdeněk Culka. Ten patří mezi lidi od divadla, kteří dělají všechno a bez odmlouvání, i po nocích. Maluje, šije, shání rekvizity, takový lidi mám ráda, ti patří k divadlu. To mě drží u divadla, není to pro mě jen zábava, ale fajn pocit, že se něco děje, že nás lidi potřebují. V životě nemá být žádný mračení, člověk přece potřebuje různý radosti a ne žalosti.

(podle magnetofonového záznamu zapsal a upravil Saša Gregar)

D I V A D E L N Í

VE SLUŽBÁCH THÁLIE

J o s e f
STRNAD
* 24. 1. 1941

„Nestoři a kandrdasové“, „Ve službách Thálie“, rubriky, které rád sleduju, ale které ve mně při čtení vyvolávají jakési vnitřní mrazení... Co si proboha počnu, až po mě někdo bude chtít něco podobného napsat? Jednou to přece přijít musí... A stalo se. Pepa Strnad se v počátku letošního roku dožil v plném zdraví významného životního jubilea. Všichni kdo ho znáte, vzpomeňte s námi a popřejme mu do dalších let mnoho zdraví spokojenosti a ... a co dál? Vzpomínky? (moc si toho nepamatuju), současnost? (tu každý vidí) a budoucnost? (on určitě ví co chce). Asi to tedy nepůjde jinak a ač nerad, pokusím se sekundovat oněm poetům, kteří pravidelně tuto rubriku naplňují.

Když jsem poprvé přičichl k divadelním šminkám úpických ochotníků, to bylo na konci sedmdesátých let, pohybovalo se tam několik významných osobností otáčejících kolem dějin. Pan doktor Jórka coby zástupce zkušených a sufitami ošlehaných harcovníků (i on oslavil významné jubileum, ale o tom jinde) „Pan Herec“ Dáda Tomm, nerozvážený „mladík“ Míra Hetflejš a vždy rozvážený Pepa Strnad. Od té doby jsem se mnohokrát přesvědčil o jeho schopnosti spojit ve jménu jediné ideji (zní to blbě ale je to tak) lidi a věci zdánlivě nespojitelné. Předváděl, jak se dá na jevišti nejen zrežirovat divadelní představení, ale třeba i to, jak účelně využívat před lety revoluční audio a videotechniku. Jevišť dodnes naprosto bezbožně užívá jak se mu to zlíbí. Jednou sem přivede ochotníky, jindy dechovku, spisovatele, či jiné významné osobnosti, mažoretky a tak by se dalo pokračovat donekonečna. Jeho devízou je schopnost „podpalovat“ - získat pro svou věc ostatní, předat jim jiskru a pomalu v nich potřebný ohniček rozfoukávat (sakra kde se to ve mě bere - že by to bylo tou rubrikou?). Tak radši zpátky do reality. Postupem času zbyl v divadle ze jmenované čtyřky sám. Je tím, za kým je nutný zajít, když je třeba dát věcem rozum, tím kdo případně zastaví vznikající úlety ještě před tím, než nadělají škodu. Proti své vůli se stal i režisérem jubilejních a výročních inscenací. S požadavkem, aby hrálo co nejvíc

lidí, se nikdo jiný v současné době vypořádat nedokáže. Na něm je i dokončení publikace mapující posledních 25 let - nejpłodnější to období úpického divadla. To, jak sám říká, slíbil naší Věrušce a tak to prostě dodělat musí. A o tom, že by delší čas vydržel bez jeviště, není třeba pochybovat. Určitě s něčím brzy přijde. Už proto, aby zase malinko rozfoukal onen ochotnický plamínek, který nám dodá odvahy pustit se brzy nejen do hraní, ale i do režie. Mám-li Ti tedy Pepo za nás něco popřát, pak je to určitě to, aby jsi ještě dlouho zůstal tím režisérem, kvůli kterému chodíme rádi do divadla nejen my herci, ale především Tví diváci.

Zdeněk Vylčilil

Divadlo A. Jiráka - Jednota divadelních ochotníků

J a r o s l a v
JÓRKA
* 24. 3. 1927

Vše nejlepší a hodně zdraví, pane Jórka!

To bych Vám chtěl popřát za sebe i za celý spolek divadelních ochotníků Aloise Jiráka v Úpici k Vaším osmdesátým narozeninám. A přeji Vám ještě pár spokojených let života, ne ještě jednou tolik, to ne, to Vám přáli, když Vám bylo čtyřicet a dnes by to mohlo být pokládáno za zlomyslnost. Stačí jenom tolik, kolik si budete přát sám. A chtěl bych vám poděkovat. Poděkovat Vám nejen za sebe a za divadelní spolek, ale i za všechny diváky, za všechny příznivce ochotnického divadla a vlastně poděkovat za celé generace obyvatel Úpice a jejího okolí. Poděkovat za role, které jste ztvárnil, za divadla, která jste režíroval. Poděkovat zvláště za operetu. Za operetu, jejíž prapor jste nesl právě v době, kdy byla prohlašována za přežitek, za odpad, který není hoden jeviště.

A já osobně za operetu, která v roce 1971, tedy před třiceti lety (to vám bylo padesát a mně sedmnáct změnila můj svět. Za „Ostrov milování“, ve kterém jsem tehdy poprvé vystupoval, za příležitost, která mě a několik mých vrstevníků poznamenala na celý život. A poděkovat i za budovu divadla Aloise Jiráka v Úpici, protože Vy jste současníkem generace divadelních ochotníků, která završila více než stoleté úsilí úpických divadelníků o postavení vlastního stánku. Patříte ke generaci, která ještě voněla divadelními

H R O M A D A

ličidly (a věřte nevěřte, když občas procházím půdou Divadla A. Jiráska, ještě je tam stále cítím), po kterých se mi občas zasteskne, protože se užívají tak málo.

Takže do dalších let třikrát plivnout a ZLOMTE VAZ, protože život je vlastně jedna velká premiéra. Ta Vaše je úspěšná.

*Za Jednotu divadelních ochotníků A. Jiráska v Úpici
Pavel Švorčík*

VENCL
* 28. 2. 1936

Jednou jsem už psal, jak Jirka z České Třebové utíkal, sic v handicapu, jednomu známému českotřebovskému atletovi na trati 100 metrů a utekl mu, byt málem vypustil duši, všecko se totiž má dělat pořádně. A nakonec ho, sportovce, přežil. A přes svůj, léta neměnný, pyknický vzhled i neuvěřitelný životní apetýt, se letos dožívá....

Jirka je v divadle něco jako Jožka Mrázek Hořický, umělec – model, jako Jakub Hron Metánovský, vynálezce buňátu, dokonce jako Jára da Cimrman, pokud by se tento zaměřil pouze na herectví. Jiří Vencl Českotřebovský herectví obdivuje a věnuje se mu i dnes s chlapeckou láskou, ať jde o herectví činoherní nebo loutkové, Jiří Vencl totiž nikdy druhý a herecké metody nerozlišoval a zůstal věrný všem (najednou). Jeho gaskoňští kadeti budou mi znít ještě v hrobě, Jirka a jeho ochotnické vidění umění totiž všechny přežije. Ty, kteří ho dobře neznají, nechci unavovat výčtem jeho aktivit a zájmů, prostě byl a je vždycky u všeho. Jediný z České Třebové např. platí členské příspěvky VSVD, jezdí kam ho pozvou, či se o něčem divadelním sám dozví, ovšem legendární jsou jeho pracovní cesty do Hronova - stihl všechny hronovské události, nad ránem se prospal v nejpomalejším vláčku na ministerstvo dopravy do Prahy (protože je inženýr železnic), po pracovním (krátkém) výkonu dospával na cestě zpět do Hronova a pak opět do rána zdobil společnost hronovských nočních podniků svým charakteristickým, krátkým ostrým smíchem.

Milý Jirko, mockrát jsem se s Tebou potkal i na jevišti a měl jsem tě vždycky rád. Nikdy nezapomenu na Tvoje podání velitele stráže v Rollandově Hře o lásce a smrti, kterou jsi se mnou dělal před víc než třiceti lety, v osmašedesátém, a už tenkrát jsme Ti na pleš museli pořídit paruku, protože Tys vždycky chtěl na jevišti představovat „něco“ a „někoho“, chtěl jsi být vždycky „někým“, protože silně věřil v iluzi divadla, v sílu jeho fantazie. Přeju Ti, aby Ti nikdy nevyprchala.

S láskou Saša Gregar

MACHKOVÁ
* 12. 3. 1937

Milá Evičko,

musím se ti s něčím světit. Celý život jsem po Tobě pošilhával. Začalo to tím, že jsem nesměl být hercem, dramaturgem a režisérem, a to proto že živnostenskýho synka tenkrát na studium umění nepustili a že ten synek neměl zase dost trpělivost „pro umění se s životem prát“. Jako později vystudovaný pedagog – ješitný na svůj „politický“ zneuznaný um, a v touze vyniknout v oboru „učba – dramatická výchova“ jsem nejprve hlтал Mlejnkovy zápisky a potom objevil jméno Machková! Jak ta se vyznala v tom, co se děje v postkomenské Anglii i jinde v Evropě! Jak referovala o tom, že český recept na školu hrou a „drama“ frčí a sviští po světě a vychovává mládež, jak sama nejprv překládala a pak skládala ty stovky cvičení, jak zápasila o uznání této disciplíny, až se (teprve po letech) dramatická výchova její zásluhou dostala na AMU.

Nejdřív jsem se potkal s Evičkou při mém prvním „úspěchu“ národním, to když mi za Rumcajse na I. přehlídce divadla pro děti v Kralupech (1970) předala hodinky Prim. Dlouho šly a ještě je mám schovaný. Pak mě vyslala do světa, abych viděl, jak to dělají za rakouskými humny a kroužek osobní se uzavřel, když jsem po létech znovu zkusil práci s dětmi v Jeslíčkách a Eva byla u toho. Vzpomínat by se dalo dál a podrobně - na ústecké dětské scény, na chvíle v porotách, i na tu etudu, nepředstíranou, s ústeckou nemocniční postelí, u níž jsme s mou Nad'ou našli k Evičce ještě cesty jinačejší než jen dětskodivadelní...

Milá Evo, co znamená pro dětské divadlo a dramatickou výchovu, co jsi pro jeho kultivaci i v kontextu evropském udělala, to ať popíšu jiní. Pro mě i pro Nad'u a vím, že i pro spoustu lidí kolem dětského divadla ve východočeském kraji zůstaneš světlíkem poznání, které navíc září člověčinou pohádkovou. Čuchám, čuchám...

Saša a Nad'a Gregarovi

Životní jubilea oslaví i další naši přátelé:

Pavel HLADÍK, 5. 3. 1951

Radka OBLOUKOVÁ, 2. 5. 1956

Jitka ZAJÍČKOVÁ, 27. 6. 1951

BLAHOPŘEJEME!

D I V A D E L N Í

Blanka ŠEFRNOVÁ * 7. 4. 1957

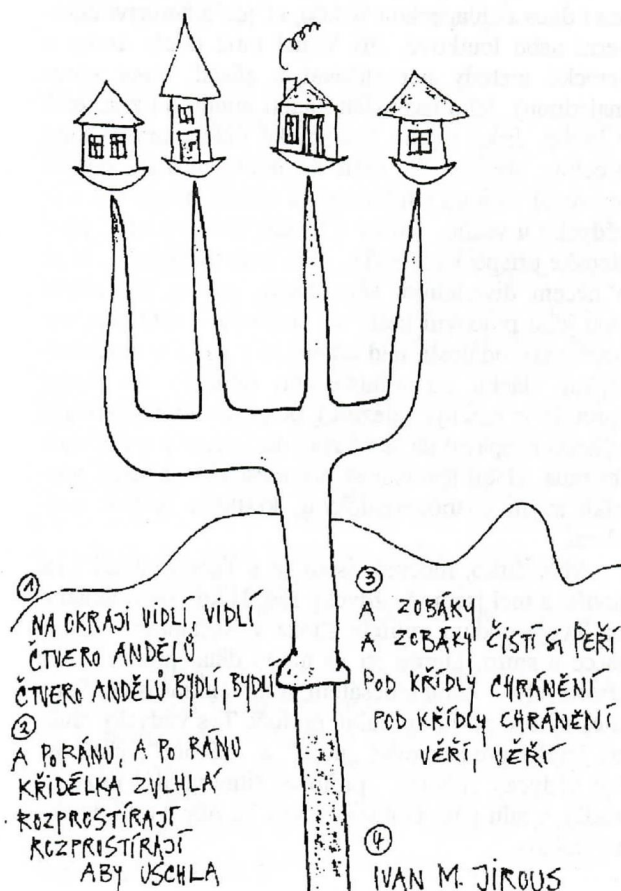
Letos v dubnu oslaví velké kulaté jubileum Blanka Šefrnová, ke kterému ji všichni rádi gratulujeme. Takový životní mezník vyžaduje alespoň malou bilanci. Nemám jiné zdroje než pěknou a záslušnou knížku, kterou sepsal Petr Mohr v minulém roce ke třicetiletému výročí Céčka ze Svitav. Prohlédl jsem ji pozorně, abych zjistil, jak to s Blankou a divadlem doopravdy je. Ač jsem byl po celou tu dobu u divadelničení Céčka, nemohu se, ke své lítosti, dost dobře spolehnout na svoji paměť. Je děravá. Ale co je psáno to je dáno, dejme slovo Petrově knížce. Blančina loutková divadelní cesta započala v roce 1975 spoluprací s Malým divadlem "C", neboť u inscenace Zazděná slečna je uvedena pod činností "další spolupráce". U další inscenace v roce 1977 Blanka v programu chybí, v roce dalším chybí zase program u Dvanácti usmívajících se ježibab. Ale hned v následujícím roce realizují společně s Karlem Šefrnou představení Lesní balady podle Mikulky (a ve dvojici s ním odehrají 31

představení). A pak bych mohl uvádět všech dalších 17 inscenací jednu za druhou, které Céčko realizovalo až do Lišky Bystroušky v roce 1997. Hraje se dodnes. Byl by to dlouhý seznam her, nehodlám jej vypisovat. Je uveden podrobně ve zmíněné knize i v Hromadě č. XXV, při příležitosti Karlových narozenin. Jde mi o něco jiného. V Céčku, jak je patrné, každý dělá všechno podle okamžité potřeby. Všestrannost je nutnou podmínkou. A soubor právě Blančiny všestrannosti velmi využívá. Vypsal jsem z programů jednotlivých inscenací všechno, co Blanka během té dvaceti pětileté účasti na tvorbě Céčka absolvovala. Prosím: další spolupráce 1x, herečka 15x, hraje na flétnu 4x, zpívá 1x?, jako výtvarník 6x, spoludramatizátor 6x, zvuky 2x, světla 2x, spolurežie 3x. Myslím si ale, že ve skutečnosti je ten podíl větší a širší. Takže - spolupráce Xx. Připočteme k tomu hru na klavír, kterou učí ve svitavské ZUŠ, občasnou zálibu v kreslení, psaní písničkových textů pro "C" a účast v porotách na přehlídkách loutkového a dětského divadla. Co k tomu ještě dodat, že Blanka má citlivou duši, že umí přesně a krásně pojmenovat věci okolo divadla, že píše v metaforách a že tak myslí a cítí. A že mnoho ví a že mnoho zná z literatury. A že je výborný kamarád. - Hodnota člověka se nedá zvážit na vahách, ale odráží se v očích ostatních lidí. Však se rozhlédněte.

Blanko, do dalšího vše jen dobré ti přeji všichni tvoji obdivovatelé a za ně

Honza Merta.

Blančiny silvestrovské ilustrace básní Ivana Magora Jirouse, opět na chalupě v Nebeské Rybné.

H R O M A D A

„...Blanka má citlivou duši, umí přesně a krásně pojmenovat věci okolo divadla, píše v metaforách a také tak myslí a cítí.“

Přes dvacet let se Jana Císaře slastně bojím. Jeho pohled je zkoumavý, radši mu nejít na oči. To nevadí!, stejně ho raději pozoruji z dálky. Asi jako sopku v cizokrajné zemi. Sopky vybuchují a seberou tě s sebou, tak pozor!

Nu což.

Až uvidíte pane profesore v dálce bílý kapesník, tak to mávám já.

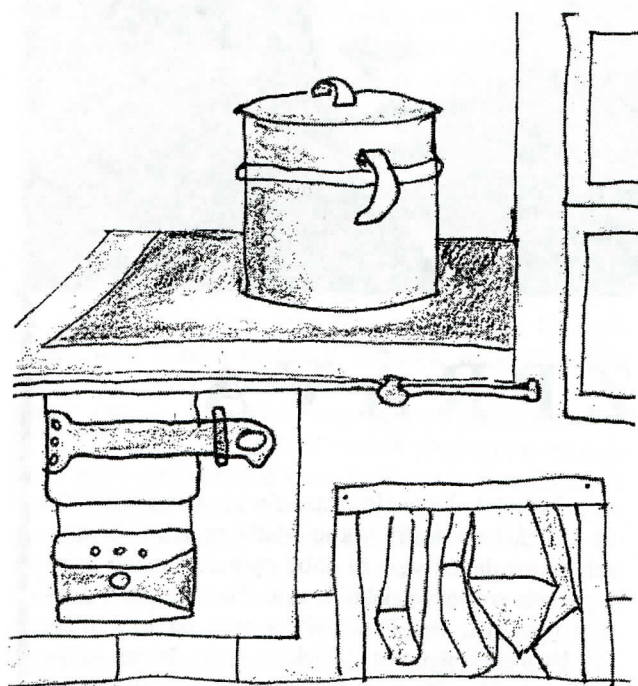
(Hromada č. 18, str. 29, 1997)

Bylo to setkání s košatým lidstvím, jemně se rozprostírajícím nad námi. Setkání s očima, které nekoukají shora, ale naopak nahlíží do dění lidského z neobvyklých stran. Těšily mě možnosti a slasti tohoto nakukování a velmi jsem si vážila katarze, která se z toho všeho ve mně nakonec utvořila.

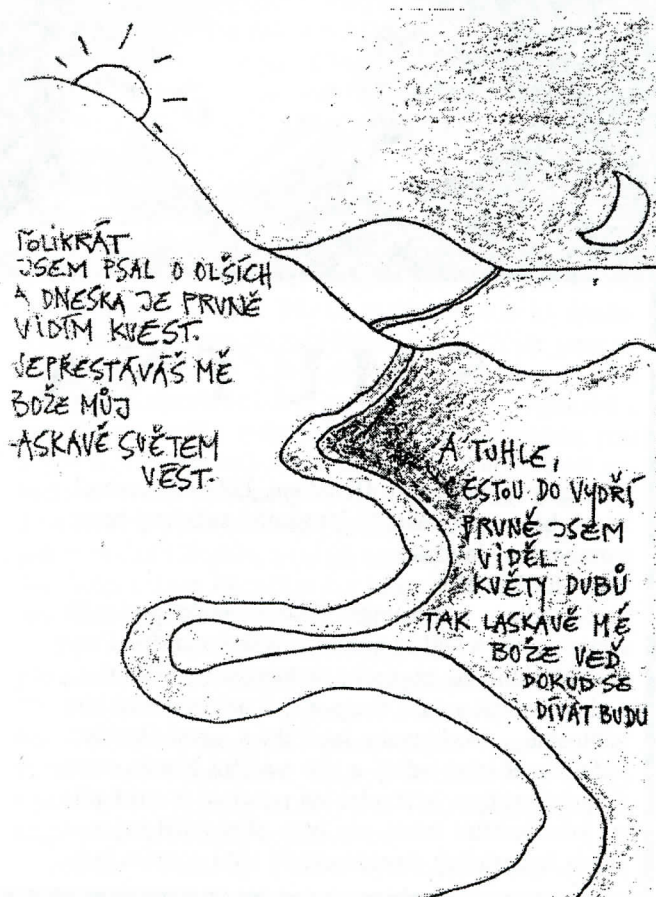
(O semináři Ivana Vyskočila, 3. 2. 1987,
o pedagogickém vedení souboru)

Blanka o velikonocích v „milostivém roce“ na náměstí Piazza Naona v Římě, na snímku Jany Sochorové.

NENÍ PRAVDA, ŽE JE MI SMUTNO,
SMUTNO MI TOTIŽ NENÍ.
A NENÍ PRAVDA, ŽE JSEM SÁM,
JSEM JENOM OSAMĚLÝ.

TOLIKRÁT
JSEM PSAL O OLŠÍCH
A DNESKA JE PRVNĚ
VIDÍM KVĚST.
JE PŘESTAVÁŠ MĚ
BOŽE MŮJ
ASKAVĚ SVĚTEM
VĚST.

A TUHLE,
ČESTOU DO VYDŘÍ
PRVNĚ JSEM
VIDĚL
KVĚTY DUBŮ
TAK LASKAVĚ MĚ
BOŽE VED
DOKUD SE
DÍVAT BUDU

Poděkování...

Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, jež mi popřáli k mému jubileu a to 2x30 let. (Vypadá to líp, že?)

Zvláště pak svému šéfovi za krásná slova, která ve mně vyvolala přesvědčení, že den je pro něj hned hezčí, když přijdu do práce. Také Josefu Tejklovi, který mi konečně vysvětlil, proč, když vyjede po každé babě, po mě ne. Nevěděla jsem, že je v tom Sekáč. Myslela jsem, že je to proto, že nejsem mladá, štíhlá a hezká.

Heidemarie Sekáčová

SMUTNÁ ZPRÁVA

Černý prapor nad Divadlem DRAK oznámil, že 14. března ve věku 77 let zemřel svérázný herec a pravověrný loutkář

Matěj KOPECKÝ

Narodil se v Ostroměři. Celé své mládí projezdil v maringotce a učil se pilně rodovému kumštu. Později přesídlil do obytného autobusu a vydával se s ním na další a další štace. Když pak padesátá léta nelitostně likvidovala loutkářské „podnikatele“, našel téměř jako jediný z této tradiční branže cestu do nové profese. V Hradci byl poněkud opatrně přijat jako jevištní mistr, ale brzo přesvědčil nejen o svých řemeslných dovednostech, ale i o svém jadr-

ném herectví. To naplno zazářilo ze slavné inscenace „Pohádka z kufru“, kde Matěj prokázal životaschopnost dávného, v té době opovrhovaného principu hrát současně několik rolí. Tento úspěch později opakoval ve „Faustovi“ a brzy na to i v legendárním „Enšpíglovi“. Tak se stalo, že ten klouček z maringotky pomohl svázat minulosti loutek s jejich budoucností.

(Pokud si chcete Matěje připomenout, nalistujte Hromadu č. 23/1998, str. 26 – 27)

Klub loutkářů v Úpici

nás pozval na oslavy 50ti leté činnosti souboru. Konaly se 18. listopadu v divadle A. Jiráka v Úpici, kde soubor nyní pravidelně hraje na jevišti činoherního divadla. Kde staví a bourá svoji skládací scénu při každém představení. (O jeho činnosti jsme již psali na stránkách Hromady v čísle XVIII, str. 48, kde jsme zmínili jeho nelehké osudy.)

Slavnostní představení začínalo v 15.30 hod. Před představením jsme ještě stihli výstavu dokumentů a loutek z padesátileté činnosti souboru v místním muzeu. Nevelká, ale obsažná výstava podávala dobrý přehled o činnosti souboru i o době a připomněla skutečnosti z let padesátých i pozdějších. Plakáty, fotografie, loutky, scény a diplomy, a řada návštěvníků, kteří při prohlídce hlasitě vzpomínali a poté, stejně jako my, zamířili do divadla.

Pro zajímavost: byl tu i plakát z krajské loutkářské přehlídky, která proběhla v Úpici v roce 1970, za účasti čtyř souborů, které odehrály následující představení: LS Smiřice - Kutáskova dobrodružství, Lomnice - Pilulky čaroděje Dobroděje, Jaroměř - Plaváčka a Chrudim - Popelku.

V divadle se sešla asi stovka postarších diváků, kteří se během uplynulých let nějak potkávali s úpickým loutkovým divadlem. Program na jevišti moderoval Antonín Kubiček, vedoucí souboru a jeden z jeho posledních zakladatelů. Četl zajímavé úryvky z kroniky souboru a uváděl ukázky z jeho bývalé i současné činnosti. Viděli jsme úvodní výstup z prvního, již historického představení Mička Flička v původní scénografii, krátký film o souboru a na závěr marionetové představení hry F. Čecha Drak. Pěkné, kultivované představení od souboru, který tento způsob hraní loutkového divadla dobře umí. Z jeviště zněla čistá a výrazná mluva, s přesnou charakterizací postav. Příběh odehraný v rozdělené interpretaci a na jevišti pozorně ilustrovaný únanovskými loutkami. Spokojení diváci odměnili celé vystoupení dlouhým potleskem. Když se celý soubor na jevišti děkoval, spatřili jsme opět všechny známé tváře jeho členů, se kterými jsme se v minulosti setkávali na přehlídkách.

Můžeme jim k výročí jen blahopřát a přát příliv mladých lidí do souboru a dobré podmínky ze strany města pro další činnost divadla.

Jan Merta

Nové loutkové divadlo v Náchodě

bylo slavnostně otevřeno premiérou hry Petra Čuhaniče: Čert nikdy nespí, v sobotu 13. ledna, v 10 hodin dopoledne. Díky pozvání jsem mohl být při tom.

"LS Dětem pro radost" tím získal nové náhradní prostory pro svou činnost. Svě do nedávna stálé místo ve Slávii musel v roce 1998 následkem restituce opustit. Zde působil od roku 1953 pod hlavičkou ZV Rubeny. Nerezignoval a po celé tři roky vystupoval jen příležitostně (v minulém roce hrál i na krajské přehlídce) a jeho členové spolu s vedoucím souboru Danielem Šárkou usilovně sháněli náhradní prostory. Asi po dvou letech je objevili v zadním traktu místní sokolovny. Po domluvě se Sokoly získali pomoc radních a několika sponzorů a pustili se do práce. Asi za rok přičinění mohli tuto dnešní slavnost uspořádat. Stavební úpravy stály téměř milion korun (na úhradě nákladů má hlavní podíl město a sponzoři) a k tomu spousty hodin práce členů souboru. Vznikla tak stálá scéna s malým komorním hledištěm, boční klubovnou se skladem kulis a loutek, a malé jeviště pro marionety a spodové loutky a sociální zařízení na úrovni. Město jim bude hradit nájem a soubor si musí na provoz a běžné režijní náklady vydělat sám, nebo sehnat sponzory.

Scéna "Dětem pro radost" hraje pravidelně pro děti, občas některé inscenace i pro dospělé. Za 47 let svého působení soubor odehrál asi 900 představení pro 80.000 diváků a věnoval divadlu cca 130 000 hodin. Za ta léta získal bohatý fundus. 300 ks marionet, 100 ks spodových loutek a samozřejmě i hodně kulis. To vše jsme se dozvěděli z úvodní řeči Miloše Jirmana, kterou před představením zahájil hovory o divadle a jeho výstavbě s pozvanými diváky. Pohovořili zde i zástupci města, pan Nývlt a předseda kulturní komise Aleš Šotola, kteří nabídli možnosti další podpory. Přítomna byla i řada starších diváků, bývalých členů souboru, dlouholetý principál Miroslav Klicpera, nyní již osmdesátník, Z. Šindler, Jar. Šotola, Jana Pšeničková a řada dalších, se kterými jsme pak společně poseděli v klubovně.

Byl tu také přítomen autor hry, Petr Čuhanič, který pro soubor zdramatizoval jednu z pohádek ze své knížky "12 pohádek a 1 báseň" o čertu Marbuelovi, kterou soubor odehrál původními únanovskými marionetami, v rozdělené interpretaci. Soubor do budoucna počítá s pravidelným hraním 1x za týden. Vzhledem k návštěvnosti může každou hru odehrát 3x.

Jestliže v padesátých letech byla likvidována většina

loutkových divadel působících při tělovýchovných jednotách (a že jich tenkrát bylo) a náhradou bylo jejich zřizování při závodních klubech, dnes v řadě případů tato divadla umírají na restituce. Pak i takové návraty mohou být pro soubory jistým řešením. Podpora města loutkovému divadlu v Náchodě je velmi pozitivní čin, který leckde mohou jenom závidět. Ale je dobré si při tom uvědomit to, že soubor pro to udělal vše, co bylo v jeho silách. Místo pro nové divadlo si našel sám a přiložil také ruce k dílu. Byla to také podpora za jeho aktivitu.

Přejeme souboru do dalšího hodně sil a další zapálené pomocníky.

Jan Merta

*

75. let loutkového divadla ve Smiřicích

V pátek, 2. února večer, oslavila Loutková scéna ve Smiřicích 75 let své existence ve svém stálém, pěkném divadle, jež dnes finančně zabezpečuje Městský úřad. Dnes už na nelehké začátky jen vzpomínají. Tak učinil i Jiří Zahálka, syn prvního principála a zakladatele divadla, Petra Zahálky. Tehdáž, v roce 1926, to bylo první představení na vypůjčeném, rodinném, Alšově divadelku, v tělocvičně Sokolovny. Z dětských vzpomínek je to představa bedny, do které se divadlo po každém představení uklízelo, která pronásleduje Jirku ještě dnes, jako jeden z výrazných atributů počátků divadla. Nahradila ji později vlastní jevištní konstrukce a pronájem v místním kině a opět stavění a bourání a později stálejší štace v pronajaté místnosti v hostinci Na lednici. Pak v sálku Státního statku od r. 1950, až naposled v roce 1953, a to až dodnes, v místnostech bývalého městského zásobovacího úřadu. Dnes zde má divadlo k dispozici celé přízemí, s pěkným hledištěm a jevištěm a bohatým zázemím na práci i na setkávání. Postupem času si převážně vlastními silami, za pomoci dalších ochotných rukou místních řemeslníků, upravili stánek do dnešní podoby. Marionety s Alšova divadélka jim tak zalezly pod kůži, že u této techniky převážně zůstali dodnes. I když ten nejvýraznější úspěch zažili smiřičtí na počátku 60. let s plošnými loutkami. Začalo to Lamkových Králem Abecedou, vyvrcholilo Bezděkovou a Rödlovou Generálskou operkou na 10. Loutkářské Chrudimi a pokračovalo v roce 1964 novinkou Lamkových, Křížem krážem. Generálská operka vynesla souboru v roce 1962 čtyřtýdenní divadelní zájezd po Itálii. Pak se činnost souboru ustálila a věnovala se pravidelnému hraní a úpravě vlastní scény. Vydání jim při tom pomáhal jejich tehdejší zřizovatel, Státní statek Velkovýkrmny Smiřice. Dnes se tedy o divadlo stará město. Vztah mezi radnicí a souborem je více než dobrý. - Opět jedno osvědčené vedení města, které si takto váží dobrovolné činnosti svých obyvatel a podporuje ji. - Soubor se pravidelně 2x týdně schází na zkouškách, 1x za 14 dní hraje. Každou premiéru může odehrát asi 3x. Návštěvníky jsou menší děti s rodiči, hlavně však s babičkami, kterým toto divadlo

přirostlo k srdci.

Na oslavách bylo diváků plné hlediště. Hlavně těch postarších, kteří při úvodních slovech Jiřího Zahálky vděčně vzpomínali na začátky divadla, neboť většina z nich byla postupem času při tom. Po úvodních slovech nynějšího režiséra Jiřího Zahálky bylo na programu představení hry Kašpárek v pekle od Jiřího Závky. V současné době napsaná hra na staré známé motivy, která ctí pořádky marionetového divadla, kde důraz je kladen hlavně na slovo. Zlostná princezna je na nešťastně vyslovené přání otce krále odnesena do pekla, ze kterého ji vysvobodí Kašpárek chytrostí a Honza silou. Ten se nakonec, na přání královo, ujímá napravené princezny i království. Zkušený soubor ji zahrál marionetami a vytvořil pěknou inscenaci, s dobrým vedením loutek, ozvláštňenou písničkami a řadou vtipných nápadů. Součástí hry je i prolog živého Kašpárka před jevištěm, kterého zahrál vnuk Jirky Zahálky, velký milovník loutkového divadla. Loutkářská dynastie Zahálků má tedy své další pokračování. Příjemné posezení se "starými známými" (v tom významu, že se již dávno známe, vždyť poprvé jsem toto divadlo navštívil v roce 1956) tento pěkný vzpomínkový večer zakončilo.

V podstatě patří toto divadlo do kategorie 1., neboť bylo založeno ve dvacátých letech, v prvním období zakládání loutkových divadel, a překonalo zdárně všechny nástrahy, které na divadla při Sokole osud nachystal. Tu nejtěžší v padesátých letech. Tehdy vznikaly soubory druhé vlny a v letech sedmdesátých pak vlny třetí. A to asi nejvíce v našem Východočeském kraji jako důsledek dobré činnosti Lidové konzervatoře

Jan Merta

*

Pozvánka do muzea

Měla bych se stydět. Už dlouho jsem vás nepozvala do Muzea loutkářských kultur v Chrudimi, a to i přesto, že mne zde dosud zřizovatel trpí a tak tu stále působím. Letos by ta pozvánka mohla být o to zajímavější, že u nás vystavují či budou vystavovat někteří naši kamarádi a známí. Kromě stálých expozic českých i zahraničních historických i současných loutek zde můžete vidět roční výstavy „Divadlo Alfa v Plzni a jeho výtvarníci“ a „Pavel Mašek – umělecká výroba“, ale také výstavu „Svitavské Céčko – stálíci mezi amatéry“. Jsem moc ráda, že ji Blanka Šefrnová, Andulka Příkrylová a Petr Mohr tak pěkně nainstalovali. Musím prozradit, že jsem je chtěla už v loňském roce, protože měli třicítku – ale právě proto dali tehdy přednost větší výstavě ve svitavském muzeu. Tak až letos.

Ale i některé krátkodobé výstavy by vás mohly obzvláště zajímat. Od 14.3. (kdy je vernisáž) do 22.4. vystavuje v galerii muzea Aleš Němeček plakáty, scénografickou tvorbu a obrazy. 13.6. pak proběhne vernisáž výstavy fotografií Ivo Mičkala „Nahlížení“, s podtitulem Loutkové divadlo ve fotografii. Je to náš příspěvek k jubilejní padesáté LCH. Výstava potrvá do 9.9. a vystřídají ji loutky a obrazy Jirky Polehni (vernisáž 12.9.),

které si budete moci prohlédnout do 21.10. Srdečně vás
zvu. Jakékoliv bližší informace můžete získat na tel.
0455/620310, 0455/620650 nebo na e-mailové adrese
puppets@cps.cz.

Alena Exnarová

*

Milá divadelní HROMADO!

Mnozí z nás jsme se za svého pobytu v nemocnici setkali s mladými půvabnými stvořeními, studentkami z tzv. zdravotky. My jsme měly příležitost vidět i slyšet tato děvčata za poněkud příjemnějších okolností, totiž při přednesu prózy i poezie.

O jarních prázdninách 7. 2. 2001 proběhla v Trutnově soutěž v recitaci budoucích zdravotních sester. Bylo to finále celostátní recitační soutěže středních zdravotnických škol, kam postoupilo devatenáct studentek. O nejlepší přednáškový výkon mezi sebou bojovaly dívky z Hradce Králové, Nového Bydžova, Děčína, Plzně, Ústí nad Labem i Orlicí, Mostu a Českých Budějovic. Recitovaly se verše našich i cizích básníků, J. Převert byl zastoupen dokonce čtyřikrát. Soutěž zarámovalo vystoupení pěveckého tria ze ZUŠ z Červeného Kostelce, Rada města Trutnova uvolnila ze svého rozpočtu na tuto akci osm tisíc korun, vítězky obdržely nádherné křišťálové předměty. Děvčata přednášela citlivě a s prožitkem, jak se na budoucí sestřičky sluší, a porota ve složení Dáša Halířová, Milena Janečková a trutnovský básník Luboš Zelený vyhodnotila čtyři účastnice. Na stupni nejvyšším stanula Vladěna Kubátová ze SZŠ Ústí nad Orlicí s Wolkerovou Baladou z nemocnice. Jak příznačné!

Pořadatelem a organizátorem soutěže byla trutnovská SZŠ. A protože si myslíme, že se třeba o této soutěži neví, píšeme vám o ní.

*Srdečně zdraví Milena Janečková
a Dáša Halířová z Trutnova.*

P.S.

Pro úplnost další výsledky: 2. Hana Baranová ze SZŠ Trutnov, 3. Kateřina Fundáková z Mostu a zvláštní cena za osobitý výběr i pojetí Nikola Sackeová z Ústí nad Labem.

*

vyhlášení LITERÁRNÍ SOUTĚŽE ŠRÁMKOVY SOBOTKY 2001

Okresní úřad Jičín, oddělení kultury referátu regionálního rozvoje a Město Sobotka vyhláší
LITERÁRNÍ SOUTĚŽ ŠRÁMKOVY SOBOTKY 2001

Soutěž je rozdělena do kategorií podle žánru:

I. kategorie: básně, básnické soubory
(nejméně 80 veršů, nejvíce 200 veršů
všech příspěvků dohromady)

II. kategorie: prozaické práce (nejméně 5 stran,
nejvíce 20 stran textu všech příspěvků
dohromady)

III. kategorie: studie z oboru literárních věd o autorech
východočeského regionu, historické a
vlastivědné práce o vývoji přírodních,
sociálních a kulturních poměrů ve
východních Čechách (rozsah neomezen)

Soutěže se může zúčastnit každý občan České republiky starší 15 let. Autoři, kteří byli oceněni 1., 2. nebo 3. cenou ve dvou posledních po sobě jdoucích ročnících literární soutěže Šrámkovy Sobotky v kategorii poezie nebo ve dvou posledních po sobě jdoucích ročnících v kategorii prózy, se nemohou letošní soutěže v kategorii, v níž byli oceněni, zúčastnit. Soutěžní práce musí být původní, dosud nezveřejněná nebo zveřejněná v roce 2000 - 2001.

Uzávěrka literární soutěže je dne 17. dubna 2001. Práce, vyhotovené ve dvou exemplářích (psáno pouze po jedné straně listu formátu A4, 30 řádků po 60 úhovech, a to na stroji nebo počítači), opatřené jménem, adresou a datem narození autora, nutno odevzdat na adresu Okresního úřadu Jičín (Havlíčкова 56, 500 14 Jičín, tel.: 0433/580 111). Literární soutěž není určena tvorbě pro děti.

Vyhlášení výsledků, ocenění autorů nejúspěšnějších prací a rozborové semináře proběhnou v Sobotce dne 1. července 2001. V tento den a v průběhu Šrámkovy Sobotky bude možno vyzvednout si soutěžní práce, nevyzvednuté příspěvky nebudou vráceny poštou. Lektorské posudky budou interpretovány ústně lektory na rozborových seminářích pro kategorii poezie a prózy a nebudou předávány ani zasílány.

Vyhlašovatelé si vymíní právo ponechat si v archivu Literární soutěže Šrámkovy Sobotky za účelem dokumentace jeden exemplář oceněných prací.

MĚSTO SOBOTKA, OKRESNÍ ÚŘAD JIČÍN - REFERÁT REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

MIMO RUBRIKY

Hoteliér od Eduarda

V Rokytnici v Orlických horách, v hotelu Eduard, potkáte snadno muže charismatické tváře. Pod jeho prošedivělým vousem spíše tušíte malíře či spisovatele, což v tomhle koutě Orlických hor nemusí být výjimečné. Ale ne, je to majitel a ředitel hotelu. S kumštem má však tento chlapík mnoho společného. Protože téměř absolvoval brněnskou divadelní vědu, byl hercem a režisérem legendárního vyškovského Divadélka za branou, legendou Jiráskových Hronovů z poloviny šedesátých let, např. Sachsovy Masopustní hry (1966), Mrožkův Dům na hranici (1968) a pak přišla Fieldingova Překrutná tragédie o životě a smrti rytíře Palečka Velikého, vynikající úspěch a s ním problémy, zákazy, rozpuštění souboru a další malé i velké tragédie skutečné... Dnešní hoteliér a někdejší hronovský bard, který vydržel mnoho nocí strávit ve „Stovce“ a zbytek dne dílem v divadle a dílem na plovárně se smečkou věrných, které ovládal hlasem i pohledem: „můj přeudatný oddíl se v jatka proměnil...“, jménem Svetozar Chytil, po více než třiceti létech vypovídá..

Proč jsi začal dělat divadlo, co tě k němu přivedlo?

Po maturitě na jedenáctiletce jsem šel na dvouletý abiturientský kurs do osvětové školy, tam nás k tomu vedli. Já přišel později. Po vojně jsem začal studovat divadelní vědu. A ve Vyškově se sešlo pár zapálených kamarádů a zrodila se myšlenka založit divadlo. Tak vzniklo vyškovské Divadélko za branou, které založil Jan Forejt..

Co tvoje ochotnické kořeny?

Ve Vyškově byl takový pravý ochotnický soubor "Hanák", ze začátku jsme i spolupracovali - jednou

dvakrát jsem s nimi i hrál jako student, středoškolák. V rodině nic moc, maminka myslím taky jednou hrála, ani nevím v čem - a byla prý moc dobrá! Ale to bylo ve Vimperku na počátku padesátých let.

Co ti dalo a co ti vzalo divadlo?

Otevřelo mi spoustu netušených možností. Jak žít, jak žít ve spolku s jinými lidmi, jak na sebe slyšet (konečně divadlo je kolektivní umění). V té době, v polovině šedesátých let, mi dalo i celý smysl života. Bylo to pro nás všechny skutečně silné pouto.

A když nám divadlo zavřeli, tak se ten smysl ztratil - a nejen pro mě. Bylo to tenkrát velmi silné, byl to obrovský náraz, jeden z nás spáchal sebevraždu. Chlapec stejně tenkrát starý jako já. Jiný zvlčil natolik, že se z něj stal vagabund, přesto, že jsme se mu zoufale

snázili pomoci. Nepodařilo se, kdoví, kde je mu dnes konec. Někteří emigrovali. Vzáli nám tenkrát mnoho - smysl života jsme najednou museli hledat jinde.

Ale bylo to přece "jen" ochotnické divadlo, existenčně - ve smyslu obživy - nezávislé?

Jenže mělo, jak říkám, obrovsky silné pouto - naučili jsme se žít jinak než jsme žili před tím, dokonce než žili jiní naši vrstevníci. Sami dobrovolně jsme na sebe vzali řád - byli jsme velice pevně organizovaní, dokonce s dodržováním přísného organizačního řádu, s tresty za nepořádky, neposlušnost, za absence - ale byly i odměny. Pětkrát týdně každý večer jsme byli spolu. Tři dny zkoušky a dva dny tréninky, jevištní řeč, pohybovka. Kromě toho jsme si všechno, kostýmy, boty, rekvizity, vyráběli sami, takže spousta práce manuální - to se protahovalo i do volných dnů. A v sobotu i v neděli to nekončilo, jezdili jsme do přírody, na výstavy, do divadel, do Brna, do Prostějova. Kamkoliv, pro nikoho neexistovalo nic, než divadlo a zaměstnání. Velmi intenzivních sedm let...

Pamatuji si na rytíře Palečka, snad první uvedení této barokní Fieldingovy hry u nás...

Bylo první a dosud, pokud je mi známo, jediné... Tak se nedočkal mnoha repríz. Příběh toho mocného, co ho sežere kráva vedl k rozeznání souboru a finitum. Bylo to osudové představení - k němu směřovalo celé naše počínání, v něm se zobrazila i jakási naše divadelní poetika. Měl jsem soubor, režíroval, hrál, přitom studoval divadelní vědu. Ovlivnil mě např. francouzský režisér Planchon a jeho Tři mušketýři, které Francouzi hráli v Brně. A také jeden amatérský anglický soubor, který do Hronova přivezl v roce..... pan Lovegrove. To bylo divadlo mých snů, divadlo neomezených možností a nejrůznějších stylů, které mě tak silně ovlivnilo. Inscenace hry o rytíři Palečkovi se tomu, myslím, hodně přiblížila.

Vystudoval jsi divadelní vědu, ale nestal ses profesionálem.

Před státnicemi v roce 1970 si na mě vyškovští komunisti vzpomněli a jejich dlouhým prstům se podařilo, že jsem byl vyloučen ze studia. Po roce 1989 mě rehabilitovali a stal jsem se čestným členem akademické obce. A když jsem se ucházel o to, že bych svá někdejší studia uzavřel státní zkouškou, postavily se mi do cesty takové překážky, že jsem zůstal hostinským. Vlastně již hoteliérem, protože jsem koupil v Rokytnici hotel. Na intenzivní kontakty se školou (abych naplnil studijní požadavky) nezbyl čas. Popřevratová doba mě místo návratu k věcem, které jsem musel opustit, uvrhla do víru starostí o podnik. Prostě, vždycky mě nějaké okolnosti křížili dráhu spojenou s divadlem, i když jsem se mu nikdy nevzdálil. Dnes

jsou v něm úspěšné moje děti (Petr a Johana Gazdíkovi, syn producent a herec, dcera herečka, pozn.aut.) takže se občas dostanu do Brna na jejich premiéry.

Vzpomněl jsi Planchona a anglické amatéry. Máš nějaký obzvlášť silný český divadelní zážitek?

Když mě vyhodili ze školy, tak jsem deset let dělal v provozu Divadla bratří Mrštíků. Občas tam byla inscenace, která stála za to. Do jiných divadel jsem se moc nedostal, mimo Brno už vůbec ne. A dvanáct let už jsem v tomhle malém městě, v Rokytnici v Orlických horách. Takže pěkné divadelní zážitky mám, když vidím na jevišti své děti...

A co amatérské divadlo, neměl jsi chuť zkusit to třeba s rokytnickými ochotníky?

Pokud jsem byl ještě u Mrštíků, tak jsem se pořád pokoušel něco dělat. Byl jsem u založení Múzy a např. Mírkovi Částkovi jsem režíroval jeho první věc (profika zaplatit nemohl a já jsem to rád "grátis" udělal...). Pak ještě v Múze nějaká pásma, ale to zas někdo prásknul komunistům, tak mě to znovu zakázali a šéf Milan Pásek musel na koberec. Ale nechali mě dělat jakési velké pásmo, k nějakému výročí osvobození. Hráli jsme to v Budějovicích, ale nakonec to musel podepsat režisér Richard Míhula... Pravda, po odchodu z divadla a řadě soukromých starostí jsem se vrhnul na praxi pohostinskou, dokonce jsem absolvoval hotelovku a už před převratem jsem zamířil do Rokytnice, ovšem režisérské dlaně mě občas svrběly. V Rokytnici jsem se ale divadelně "neadaptoval", amatéři tu měli jiné představy o divadle... I když mi to nevádí. Ochotnické, sousedské divadlo, které těžko přijímá skutečně uměleckou kázeň a projevuje se spíše společensky, má určitě také smysl.

V čem ten smysl vidíš?

Dnes je společnost natolik atomizovaná, že zdali se lidi sejdou a sdružují, a dělají třeba amatérské divadlo, už to má svůj smysl. Ať chtějí nebo ne, ať si to uvědomují dost nebo málo, stejně jsou takovou činností kultivováni a možná i vzděláváni. Což neberme jako mentorování nebo přisuzování hlubšího smyslu, tak to prostě je. I když - a po třiceti letech, co jsem byl od "normální" amatérské divadelní existence odstřižen - si to myslím pořád, že by se totiž amatérské divadlo mělo dělat pořádně, naplno. Říkal jsem a říkám stále: jako u profiků, i když zadarmo! Aby z toho měli radost nebo randu nejen příbuzní, co se sejdou na premiéře...

A koukejte někdy přijet do hotelu Eduard, strava výtečná, zacházení slušné! A o divadle se tu mluvit smí a může.

Divadlo – má láska, ještě po třiatřiceti letech...

Jak ten život letěl, bože můj! Každý z nás žije svůj román se zápletkami a Život, ten přísný, nesmlouvavý režisér, z nás ždímá nadoraz všechno, co v nás je. Bez zkoušky, naostro, nic nelze vracet, nic zopakovat.

V mém zápisníku z r. 1983 zbývá pětasedesát chvatně popsaných listů, dobrých tak leda k osvěžení paměti zasvěcených. Naposled dnes usedám, abych se zastavila u některých mezníků a dnes naposled se s vámi o pár letných vzpomínek podělila. Zpracovat těch stránek víc, na to mi zatím chybí čas...

1963 – má první opravdovská režie. Hrajeme detektivku Agathy Christie Neočekávaný host. V titulní roli Vláďa Hofrichter – po mnoha letech se k divadlu vrací skvělá Líba Středová, neodmítne Mařenka Škopová, výborná režisérka a herečka, komik a zpěvák Jarda Fiala st., Zbyšek Středa, debutuje Standa Sedliský, kantor, básník a komediant od Pána Boha, a jsou tam další milí Tyláci. Na scéně pana Melichárka se herci pohybují s jistotou, pro technickou spolupráci získávám až dosud zapřísažného odpůrce „komediantů“, mého dávného spolužáka, pak kolegu a posléze manžela Františka...

Sezóna 1964/65 patří Zkrocení zlé ženy v režii pana primáře Rumla, od něhož dostávám dokonce džentlmenskou nabídku asistentky režie a, jak už zmíněno, hlavní roli. V pozhnaném stavu hostuji na Slovensku, ale o tom všem už víte ze vzpomínek Vládi Hofrichtra. Naše dcera Jana měla být dokonce Kateřina...

V 67. roce pomáhám při velkolepých oslavách nedožitých 75. narozenin Karla Poláčka za přítomnosti Josefa Škvoreckého a tentýž rok jsem přeložena na gymnázium do Kostelce nad Orlicí. V nadcházející sezóně spatří světlo světa ŠUT – Školní umělecké těleso, v němž se sejdou mladí zájemci o divadlo i členové školního orchestru pod taktovkou nestárnoucího prof. Formana. Jako dnes vidím naše poslední vystoupení jednoho předjarního nedělního dopoledne 1970 k počtě J. A. Komenského, od jehož smrti uplynulo onen rok 300 let: v závěrečné děkovačce zvedají studenti jeden po druhém písmena, z nichž se v tichu nabitého sálu na Rabštejně slije známý Komenského výrok „Vše volně ať plyne, násilí budiž vzdáleno věci“. Místní horlivci přečtou ten tichý vzkaz jako výzvu ke vzpouře proti „normalizaci“, což mi na podzim onoho roku sečtou ještě s dalšími proviněními, kterými jsem „pobouřila soudružskou kosteleckou veřejnost“, jak mi pak páni napsali, takže mě posléze propustí ze školství...

Následovalo osm měsíců bez zaměstnání i bez naděje, že se mi podaří vůbec něco najít, odmítl mne i Výzkumný ústav pro chov prasat, kde bylo volné místo krmičky. Rok 1972 – statečný pan Šulc ze zámku v Rychnově nad Kněžnou ví o mé klatbě, a přesto nabídne režii poetického pořadu ze své sbírky neznámé renesanční poezie z roztroušených prací pana Hynka z Poděbrad.

A tak poznávám osobně mnou tajně obdivované kolegy z Pěčína, jejichž inscenaci Uhdeho Drak je drak z roku „po invazi“ jsem zhlédla a spolu se všemi tehdejšími diváky postavila na jedno z čelných míst hodnotícího žebříčku. Náš poetický pořad pod názvem Neutržená růže se odehrál v zámeckých prostorách v podání Evy Křížkové, později Žatečkové a dříve mé milé studentky i přední členky zmíněného již ŠUTu, Blanky (později) Růžickové, Standy Sedliského, Josefa Bahníka a hudebníků Františka a Petra Žatečkových, Josefa Dočkalíka, Františka Grulichy a Jiřího Rokla. Přizvala jsem ještě mladý taneční pár studentů z průmyslovky..., ale dvakrát do stejné řeky nevstoupíš, praví klasikové. Léta šedesátá jsou nenávratně pryč, Ta „nová doba“, co teď byla, nás dala vlastně dohromady jinak. Přes divadlo jsme hledali možnost myslet a mluvit i jednat... Ukázalo se, že všichni, kteří jsme se sešli v tomto pořadu, jsme byli naladěni na stejné notě. Slova netřeba, spíš činů. A tak se sejdeme nad novou hrou. Objevíme text, který – protože jde o text ze země SSSR – působí jak vozová hradba, Mar Bajdžijev: Duel. My si název počestíme a jdeme do toho. Hru o tom, jestli má, či nemá cenu obětovat se pro druhé, myšlenku, kterou kdysi na trochu jiné úrovni koval už sám Goethe, když svým Faustem hledal odpověď na otázku, v čem žije podstata lidského štěstí. (ostatně pod tímhle názvem uvedla o něco později stejný titul i tehdejší televize s Eliškou Balzerovou v hlavní roli) František Žatečka složí scénickou hudbu, Jiří Rokl, František Grulich, Pepa Dočkalík i autor hudby kus doprovází, Eva zpodobní dvaadvacetiletou Nazi, dívku mezi dvěma muži, Pape a Petr se podělí o „kladného“ a „záporného“ hrdinu, Blanka ochotně vezme „štek“- nadějný fotograf Josef Sklenka vyrobí zvětšené fotografie mraků, které budou tvořit spolu s variabilními kostkami scénickou výpravu... a po několika reprízách i za vydatného přispění „krajského metodika“ dr. Petra Průši (bohužel o něco později zemřel, když na své kůži rovněž zažil důsledky „normalizace“), jsme se octli na Šrámkově Písku... A další rok – to už je s námi výborný komik Tonda Jirout z Rokytnice – hraje se Longen a Burian – jsme nominováni na předvýběr do Prahy... Ale samozřejmě, piší se léta sedmdesátá a těch horkých hlav je nápadně moc pohromadě, proto souboru není povoleno dále vystupovat. Postupně mizíme, rozprášení pěkně po svých.

Mně je tou dobou povoleno pracovat v závodním klubu Rychnov. Do mé náplně s platem o 1000 Kč menším, než bych měla ve školství, patří: sestavovat a nasmlouvat programy pro divadelní předplatné, obstarávat plakáty na všechny kulturní akce od sestavení textu, přes objednání až k roznášce po fabrikách a úřadech, „zajistit“ přednášky a sehnat lektory pro tzv. mimoškolní vzdělávání pracujících, postarat se o založení Klubu přátel hudby a Hudební mládeže (zde vděčně vzpomínám na vynikající spolupráci s panem MUDr. Matějů), postarat se o pořadatelskou službu na tehdy ojedinelé nealkoholické taneční zábavy mladých, kdy by bylo příhod na další seriál, připravit a posleze večer i přednést úvodní slovo před každým večerním pořadem, v případě hostování zájezdových představení z Prahy postarat se o herce, např. donáškou kávy či rekvizit, uklidit na půdě a v rekvizitárně, zdokumentovat veškerou činnost zájmových kroužků, postarat se o přípravu a objednávání velkého i malého sálu, když šlo o divadlo, starat se o organizační stránku ochotnických představení Tyla, založit a vést tzv. Dětské a mládežnické studio (mělo zprvu sedmdesát, později čtrnáct členů dětských a pět mladých), a ve špičkách vypomoci v šatně, při úklidu před nebo po plesech, spolupracovat jako organizační při dětských karnevalech i slavnostních schůzích atd. Let oněch let mi připadá teď jako podivný, ba děsný kolotoč, kdy mi doma především v péči mého muže Františka i mé maminky odrůstaly dvě děti, zatím co já jsem nejméně třikrát týdně dojížděla domů, abych zařídila nejnutnější, abych večer od 18 ti hodin byla zas v pohotovosti, soboty i neděle k tomu. Rovnat židle, uklízet jeviště, to se rozumělo jaksi samo sebou. Pravda, setkání se vzácnými lidmi, jako byl Mistr Haken, Václav Hudeček, Miroslav Horníček, Josef Kemr, Jiří Adamíra, pak i Waldemar Matuška a mnozí další, které jsme tehdy v Rychnově měli, kompenzovalo fádni rutinu. Ale vzpomínám-li na divadlo té doby, pak zas spíš na to ochotnické.

Dramaturgie těch let se obracela – kam jinam – ke klasice. Vladimír Friab, nová tvář rychnovského režisérství, se uvedl Gogolovou Ženitbou a vzápětí výborným Pygmalionem s MUDr. Emilkou teplou v roli Lízy i Marií Sturtovnou s procitěnou studií Marie Plné v titulní roli a nadané Aleny Klíčovské v roli královny Alžběty.

Nezapomenu také na obětavý come back Vládi Hofrichtra jako režiséra slavné Fidlovačky uvedené za spoluúčinnosti Prausova pěveckého sboru a rychnovského symfonického orchestru za řízení Bořivoje Augustina k 100. výročí založení 1. český hrajícího ochotnického spolku v Rychnově z r. 1977.

A zapomenout není možné ani na mé seznamování se s okolními soubory, kam jsem se až do svého odvolání v r. 1976 a pak po mém návratu do školství v 80. letech dostávala jako členka tehdejších poradních sborů pro divadlo. Tak jsem poznala báječnou partu v Dobrušce, Solnici, Javornici, Rokytnici, Sedloňově, v Týništi, ve Vamberku a v neposlední řadě ve Chlenech a ve Slatině nad Zdobnicí, což byly svého času i Mekky ochotníků, protože to byla sídla našich dvou nejstarších okresních divadelních přehlídek v době poválečné. O všech těch lidech, setkáních i společných večerech po zhlédnutí inscenací by mohla vzniknout celá další kniha. Snad se k tomu jednou i propracuju....

Ochotnické divadlo, snad proto, že jsem v době „normalizace“ na řadu let ztratila své občanské povolání, pomohlo nejen mně zachovat si rovnou páteř a dobrou mysl. Poskytlo víru, že páni přicházejí a odcházejí, jen obyčejný člověk a jeho touha žít důstojně a svobodně je věčná. Díky, divadlo.

Díky i vám, vy všichni jmenovaní, ale většinou nejmenovaní nesčetní kolegové a kolegyně, s nimiž mi bylo přáno jít kus cesty životem, kdy jsem mohla od vás načerpat přesvědčení, že „lidé nejsou černí, nebo bílí, ale září všemi odstíny barev, jako duha“, jak praví jedna z postav hry.

Ochotnické divadlo dneška není mrtvo. Jen je – zdá se mi – „o něčem jiném“. Už to není to útočiště pro zmučené duše. Jako by se právě teď mohlo naplňovat Tylovo „Divadlo je život a jde do života“.

Divadlo – to není přetvářka, to je a musí být pravda pravdoucí. Pouze ozvláštěná, osvětlená reflektory, pod nimiž je lépe k rozeznání pravdivost myšlenek i jednání. Právě pro tohle mi divadlo, a ochotnické obzvlášť, bylo, je a zůstane věčnou láskou.

Na shledanou v divadle, přátelé.

Vaše Jana Albrechtová

